

Lundbergs 2008

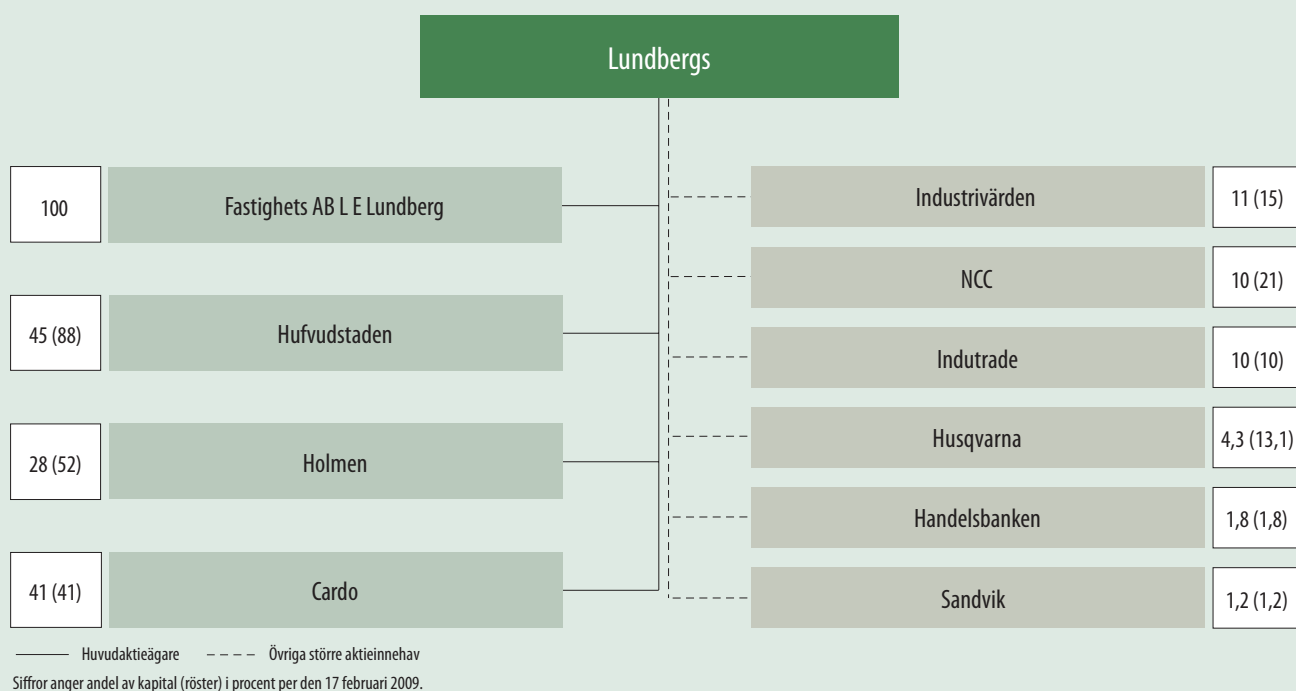
Kort om Lundbergs	2
Året i sammandrag	3
VD har ordet	4
Lundbergs som investeringsföretag	7
Substansvärde	10
Kassaflöde	11
Aktien	12
Dotterföretag och övriga större innehav	
Fastighets AB L E Lundberg	14
Hufvudstaden	18
Holmen	20
Cardo	22
Industrivärden	24
NCC	25
Indutrade	26
Husqvarna	26
Handelsbanken	27
Sandvik	27
Årsredovisning	29
Förvaltningsberättelse	30
Definitioner	36
Koncernen	
Finansiella rapporter	37
Noter	40
Moderbolaget	
Finansiella rapporter	63
Noter	66
Förslag till vinstdisposition	72
Revisionsberättelse	73
Bolagsstyrning	
Bolagsstyrningsrapport	74
Styrelse och revisorer	78
Ledande befattningshavare	80
Årsstämma och Rapporter	82
Adresser	83

Lundbergs är ett investeringsföretag som, genom att vara aktiv och långsiktig ägare, förvaltar och utvecklar ett antal företag.

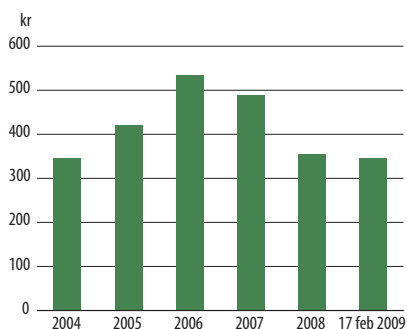
I portföljen av tillgångar finns det helägda onoterade fastighetsbolaget Fastighets AB L E Lundberg och de börsnoterade dotter- och intresseföretagen Cardo, Holmen,

Hufvudstaden samt NCC. Lundbergs har också betydande aktieinnehav i Handelsbanken, Husqvarna, Industrivärden, Indutrade och Sandvik.

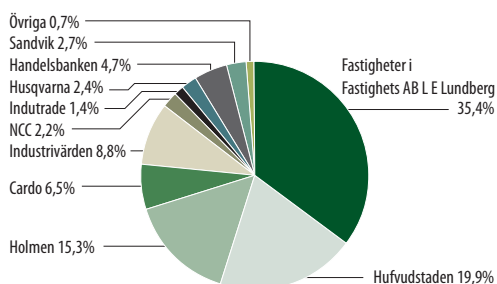
Lundbergs målsättning är att över tiden skapa avkastning, som med god marginal överstiger avkastningen på riskfria räntebärande placeringar.

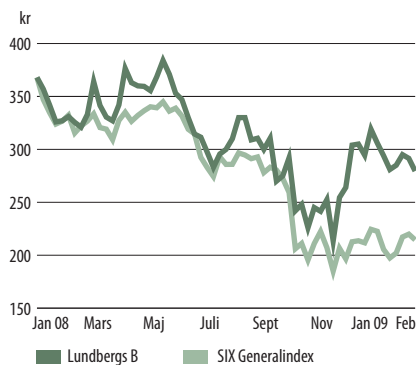
Substansvärde efter uppskjuten skatt
per aktie

Andelen av Lundbergs marknadsvärderade tillgångar,
cirka 26 mdr kronor, per den 17 februari 2009

Lundbergsaktien

- Substansvärdet efter uppskjuten skatt uppgick den 31 december 2008 till 22,1 mdr kronor (356 kronor per aktie) jämfört med 30,4 mdr kronor (490 kronor per aktie) vid förra årsskiftet. Den 17 februari 2009 var motsvarande värde 21,4 mdr kronor (345 kronor per aktie).
- Koncernens nettoomsättning uppgick till 22 350 Mkr (23 049).
- Rörelseresultatet blev -1 965 Mkr (7 934). Rörelseresultatet exklusive nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar uppgick till 3 186 Mkr (4 255).
- Koncernens resultat efter skatt blev -2 025 Mkr (5 010) varav minoritetens andel 219 Mkr (2 404).
- Resultat per aktie uppgick till -36:19 kronor (42:02).
- Styrelsen föreslår en utdelning om 6:00 kronor (9:00) per aktie.

RESULTAT OCH NYCKELTAL

	2008	2007
Substansvärde efter uppskjuten skatt, mdr kronor	22,1	30,4
Substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt, kronor	356	490
Eget kapital per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare, kronor	329	425
Nettoomsättning, Mkr	22 350	23 049
Rörelseresultat, Mkr	-1 965	7 934
exklusive nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar, Mkr	3 186	4 255
Resultat efter skatt, Mkr	-2 025	5 010
varav minoritetens andel, Mkr	219	2 404
Resultat per aktie, kronor	-36:19	42:02
Utdelning per aktie, kronor	6:00 ¹⁾	9:00
Skuldsättningsgrad	0,36	0,28
Soliditet, procent	53	59

1) Enligt styrelsens förslag.

Global finanskris

Den finanskris som började i USA under 2007 utvecklades under 2008 till en global kris. Över hela världen påverkades finansiella institutioner mer eller mindre allvarligt. Regeringarna i våra största ekonomier presenterade mycket omfattande åtgärds paket för att dämpa krisen och rädda det finansiella systemet. Centralbankerna sänkte räntenivåerna aggressivt.

Den starka ekonomiska tillväxt vi haft i stora delar av världen under flera år förbyttes successivt under året till stagnation eller tillbakagång. Inbromsningen av ekonomin blev särskilt påtaglig under det fjärde kvartalet.

Världens börser öppnade året negativt, men stabiliserades under våren och sommaren varefter ett kraftigt fall skedde under hösten. Stockholmsbörsen slutade året på -42 procent, det största börsfallet på över 100 år. De flesta

industriföretag rapporterade förhållandevis god utveckling till och med det tredje kvartalet varefter orderingången sjönk kraftigt under det fjärde kvartalet. År 2009 har börjat svagt och osäkerheten inom många branscher är närmast total. Vi kan konstatera att stora delar av västvärlden har haft en ohållbar kreditexpansion. Den kontraktion av kreditmarknaden som nu måste ske är en smärtsam process med allvarliga konsekvenser för banker, företag och hushåll. Det kommer att ta tid innan vi på nytt finner rätt balans och åter kan se våra ekonomier växa stabilt. Världens börser tror jag generellt har diskonterat detta scenario och det finns därför anledning att tro att börserna har passerat eller ligger nära botten.

Lundbergs utveckling

Totalavkastningen under 2008 blev för Lundbergs aktieägare -15 procent. Självfallet är vi inte nöjda med en negativ totalavkastning, men i jämförelse med övriga större svenska börsnoterade investeringsföretag klarade vi oss väl. Samtliga dessa uppvisar en ännu sämre utveckling, i vissa fall -50 till -60 procents totalavkastning. Vår välbalanserade portfölj med bra företag och ett stort inslag av fastigheter är förklaringen till vår relativt sett goda utveckling. Över en tioårsperiod har Lundbergs aktieägare fått en årlig totalavkastning på 16 procent vilket hävdar sig väl vid en jämförelse med andra investeringsföretag.

För 2008 redovisar Lundbergs för koncernen ett resultat efter skatt på -2 025 Mkr (5 010). Förklaringen till det negativa resultatet är nedskrivningar av börsnoterade aktier och intresseandelar samt orealiserade värdeförändringar av fastigheter. Exklusive nedskrivningar och orealiserade värdeförändringar blev Lundbergs rörelseresultat 3 186 Mkr (4 255).

Substansvärdet per aktie efter uppskjuten skatt minskade under året med 27 procent till 356 kronor (490). Substansrabatten minskade till cirka 15 procent (25).

Lundbergs styrelse föreslår årsstämman en sänkning av utdelningen till 6 kronor per aktie (9). Skälet till förslaget är att flera av våra portföljbolag sänker sina utdelningar i år och att vi vill stärka vårt kassaflöde för att kunna ta till vara de investeringsmöjligheter som vi är övertygade om kommer framöver. Detta gäller såväl börsnoterade aktier som fastigheter. För aktieägarna bedömer vi att det är gynnsammare att behålla en större andel av vårt kassaflöde i företaget jämfört med att dela ut pengarna.

Lundbergs har alltid haft som filosofi att ha en låg skuldsättning, vilket över tiden visat sig vara framgångsrikt. Vår finansiella styrka har gjort att vi vid många tillfällen vågat och kunnat agera offensivt i situationer som uppfattas

som osäkra och riskfyllda. Vi har därmed kunnat ta tillvara investeringsmöjligheter som sedan visat sig ge god avkastning. Under de närmaste åren bedömer vi att vi åter kan utnyttja denna möjlighet.

Vid utgången av 2008 var vår finansiella ställning fortsatt stark. I relation till våra tillgångars marknadsvärde uppgick skulderna till 12 procent (se sidan 10). Om vår räntebärande nettoskuld på totalt 3 mdr kronor helt hänförs till vår fastighetsrörelse blir belåningsgraden för detta 33 procent medan våra börsnoterade aktier blir helt obelånade. Vår kreditrating hos Standard & Poor, som bekräftades i januari 2009, är oförändrat stark, A+ med stabila utsikter.

”För Lundbergs del är det, som alltid, grundläggande att säkerställa att vår finansiella styrka inte rubbas. Vi kommer därför att vara försiktiga med nya åtaganden, även om vi självklart är beredda att göra investeringar inom vissa givna ramar.”

Fastighets AB L E Lundberg

I Lundbergs koncernredovisning ingår Fastighets AB L E Lundberg med ett rörelseresultat på 60 Mkr (1 247). Försämringen förklaras av orealiserade värdenedgångar i fastighetsbeståndet som exklusive nyinvesteringar uppskattas till 4,4 procent under 2008. Anledningen är högre avkastningskrav för kommersiella fastigheter.

Den löpande förvaltningsverksamheten har däremot ökat sitt resultat under 2008. Hyresmarknaden för såväl bostäder, kontor som butiker var fortsatt stark under året. Hyresintäkterna ökade medan kostnaderna för drift och underhåll låg på samma nivå som året innan. Vakansgraden uppgick i februari 2009 till totalt 1,9 procent, varav bostäder 0,7 procent och lokaler 2,6 procent.

Under 2008 startades en nyinvestering i ett kommersiellt projekt i centrala Jönköping. Investeringen uppgår till cirka 150 Mkr och bedöms färdigställas i slutet av 2009.

I Linköping och Norrköping har vi flera projekt som är under utredning och planering och som är möjliga att starta under de närmaste åren.

Portföljbolagen

Under 2008 förvärvades aktier netto för 201 Mkr, varav i Sandvik 103 Mkr, i Husqvarna 60 Mkr och i Cardo 38 Mkr. I februari 2009 förvärvades aktier i Industrivärden till ett värde om 78 Mkr.

Holmen redovisar 2008 ett lägre resultat än året innan. Efterfrågan på tryckpapper var relativt god under året, medan den successivt försvagades för kartong. Kraftiga kostnadsökningar för virke och returpapper belastade resultatet. Priserna på tryckpapper var pressade och helt otillräckliga för att möta kostnadsökningarna. För kartong kunde priserna höjas något, medan lågt kapacitetsutnyttjande belastade resultatet. Under hösten stängde Holmen den äldsta pappersmaskinen i Hallsta Pappersbruk och Wargöns Bruk lades ner helt. Kostnaden för detta belastade resultatet för året. Planeringen av Holmens nya sågverk i anslutning till Bravikens Pappersbruk utanför Norrköping fortgår enligt plan.

Hufvudstadens redovisade resultat sjönk kraftigt under 2008 beroende på orealiserade värdenedgångar i fastighetsbeståndet. Fastighetsförvaltningens löpande resultat fortsatte dock att förbättras beroende på högre hyror och minskade vakanser. Den starka hyresmarknaden mattades successivt under året.

Hufvudstadens finansiella ställning är fortsatt stark med en belåning motsvarande 16 procent av fastigheternas värde.

Cardo uppvisar ett gott resultat för 2008. Särskilt glädjande var utvecklingen i dörrverksamheten, men även pumpdivisionen lyckades väl. Andelen service av den totala omsättningen i Cardo fortsatte att öka vilket bidrog till det förbättrade resultatet.

Cardo återköpte under året 10 procent av aktierna, vilket i sin helhet finansierades med rörelsens kassaflöde.

NCC redovisar ett bra resultat för 2008. Entreprenadverksamheten lyckades väl, särskilt i Sverige, medan boendeffären försvagades som en följd av den ekonomiska krisen. Orderingången sjönk, särskilt under fjärde kvartalet. Organisationsanpassningar genomfördes för att möta den svagare byggmarknaden som förväntas under kommande år.

Industrivärden drabbades hårt av den negativa börsutvecklingen under 2008. Substansvärdet sjönk kraftigt och totalavkastningen var sämre än börsen som helhet. Över en längre period uppvisar dock Industrivärden en god avkastning. Fortsatta förvärv av aktier i Volvo skedde under året, vilket innebär att Industrivärden nu är Volvos näst största aktieägare.

Indutrade uppvisar en fortsatt god tillväxt och positiv resultatutveckling under året. Tillväxten har genererats såväl organiskt som genom förvärv.

Utvecklingen i Sandvik var under årets tre första kvartal god. Under fjärde kvartalet påverkades dock Sandvik av den globala inbromsningen i ekonomin, vilket innebar att helårsresultatet sjönk.

Handelsbanken redovisar ett bra resultat under 2008. Räntenettot liksom utlåningen ökade kraftigt och kostnaderna hölls under god kontroll. Under året förvärvades en mindre bank i Danmark.

Husqvarna påverkades negativt av den svaga privatkonsumtionen i USA och resultatet föll jämfört med året innan. De långsiktiga förutsättningarna för Husqvarna bedömer vi dock som fortsatt positiva. Ny VD tillträdde under hösten. Styrelsen för Husqvarna beslutade i februari 2009 att, under förutsättning av godkännande vid extra bolagsstämma, genomföra en nyemission på cirka 3 miljarder kronor. Lundbergs stöder emissionen och kommer att teckna sin andel.

Framtiden

Den globala finanskrisen och den kraftiga konjunkturedgången har skapat stor osäkerhet inför den närmaste framtiden. 2009 blir ett svagt år och man kan inte utesluta att det följs av flera.

För Lundbergs del är det, som alltid, grundläggande att säkerställa att vår finansiella styrka inte rubbas. Vi kommer därför att vara försiktiga med nya åtaganden, även om vi självklart är beredda att göra investeringar inom vissa givna ramar.

Vår nettoskuldssättning skall inte överstiga 50 procent på fastigheter och aktier skall överhuvudtaget inte lånefinansieras. Vi eftersträvar en lång kapitalbindning på vår lånefinansiering med i huvudsak fasta räntor.

Våra portföljbolag och vår helägda fastighetsrörelse håller en hög kvalitet och har goda framtidsutsikter. Vi avser fortsätta att långsiktigt medverka till att utveckla och förädla våra investeringar i syfte att ge våra aktieägare en så god avkastning som möjligt.

Den närmaste tiden blir utmanande, men på något längre sikt är det min tro och förhoppning att aktieägarna i Lundbergs skall få en fortsatt god totalavkastning jämfört med andra investeringsalternativ.

Stockholm den 6 mars 2009

Fredrik Lundberg

Större köp i MoDo, nuvarande Holmen. Innehavet i Skaraborgsbanken avyttras.

Accepterar Tetra Paks uppköpserbjudande av Alfa Laval. Större nyemission i Östgöta Enskilda Bank.

Huvudägare i MoDo, nuvarande Holmen.

Danske Bank förvärvar Lundbergs aktier i Östgöta Enskilda Bank. Lundbergs blir stor ägare i NCC genom att NCC förvärvar Siab. Lundbergs förvärvar större innehav i Cardo.

1988

1990

Avyttrar Incentive.

1991

1992

Ytterligare kapitaltillskott till Östgöta Enskilda Bank.

1993

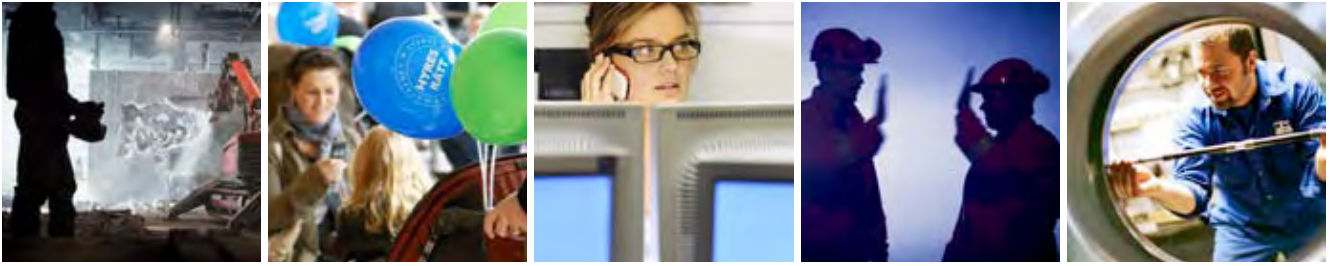
1994

Strukturaffär där bygggrörelsen i Lundbergs slås samman med Siab.

1997

1998

Blir huvudägare i Cardo och Hufvudstaden. Koncentration av det helägda fastighetsbeståndet genom avyttring till Realia.

Som komplement till rapporteringen enligt IFRS (sidorna 29-72) redovisas Lundbergs i detta avsnitt som ett investeringsföretag med utgångspunkt från moderbolaget och de helägda dotterbolagen. Nämda tillvägagångssätt innebär att Fastighets AB L E Lundberg redovisas som ett konsoliderat företag och inte som ett aktieinnehav.

Lundbergs är ett investeringsföretag som, genom att vara aktiv och långsiktig ägare, förvaltar och utvecklar ett antal företag. I portföljen av tillgångar finns det helägda onoterade fastighetsbolaget Fastighets AB L E Lundberg och de börsnoterade dotter- och intresseföretagen Cardo, Holmen, Hufvudstaden samt NCC. Lundbergs har också betydande aktieinnehav i Handelsbanken, Husqvarna, Industrivärden, Indutrade och Sandvik.

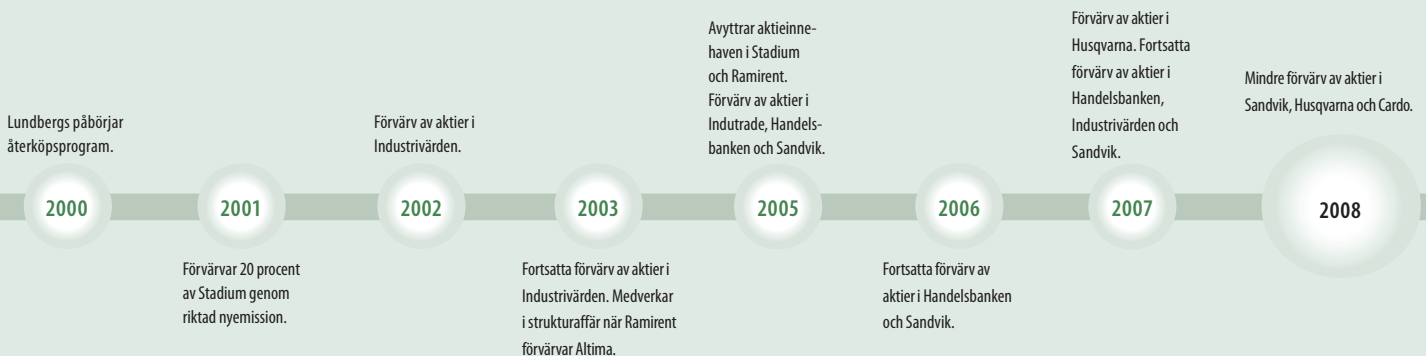
Lundbergs målsättning är att över tiden skapa avkastning, som med god marginal överstiger avkastningen på riskfria räntebärande placeringar. Lundbergs strategi är att uppnå avkastning och värdetillväxt med låg risk. Investeringar görs främst i företag som kännetecknas av goda marknadspositioner, stabilt starka kassaflöden samt egna produkter och varumärken. Den finansiella risken hålls på en låg nivå genom låg skuldsättning och god likvid beredskap. Lundbergs tidsperspektiv på ägandet möjliggör för företagen och dess ledningar att arbeta långsiktigt för att utveckla marknadspositioner och konkurrenskraft. Med ett långsiktigt ägande följer ofta engagemang i bolagens styrelser. Lundbergs är representerat i styrelserna för samtliga portföljbolag.

Tillgångar

Lundbergs tillgångar är koncentrerade till ett antal större innehav. Fastighetstillgångar, genom det helägda dotterbolaget Fastighets AB L E Lundberg samt aktier i Hufvudstaden, representerade vid utgången av 2008 ett värde om 14,3 mdr kronor eller 55 procent av de totala tillgångarna. Aktieinnehaven i Cardo, Handelsbanken, Holmen, Husqvarna, Industrivärden, Indutrade, NCC och Sandvik stod för 11,7 mdr kronor eller 45 procent av tillgångarna.

Organisation

Lundbergs långsiktiga investeringsarbete bedrivs i en liten organisation med lång samlad erfarenhet. Organisationen som arbetar med investeringsverksamheten och det aktiva ägandet består av ett tiotal personer inklusive medarbetarna i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB. Det helägda fastighetsinnehavet är organisatoriskt frikopplat från moderbolaget och jämföras med övriga större investeringar. Förvaltningskostnaden i relation till totala tillgångar uppgick under 2008 till 0,13 procent.

L E Lundberg Kapitalförvaltning

L E Lundberg Kapitalförvaltning är ett dotterbolag som bedriver handel med värdepapper. Verksamhetens målsättning är att med hjälp av analys på såväl makroekonomisk nivå som företagsnivå skapa en god avkastning på utnyttjat kapital. Vid sidan av värdepappershandeln svarar företaget för analys och uppföljning av övriga investeringar i koncernen. Värdepappershandeln omfattar aktier och aktierelaterade instrument. En stor del av investeringarna görs i aktier noterade på Nasdaq OMX Nordic, men investeringar kan även göras på andra mogna marknader. Bruttoexponeringen, beräknad som summan av marknadsvärdet av långa och korta aktiepositioner samt exponering via derivat, var vid årets slut 150 Mkr. Organisationen består av fem medarbetare.

Investeringsaktiviteter

Under 2008 investerades totalt 201 Mkr i aktier. Dessa investeringar fördelades på 103 Mkr i Sandvik, 60 Mkr i Husqvarna samt 38 Mkr i Cardo. Under februari 2009 förvärvades aktier i Industrivärden till ett värde om 78 Mkr.

Avkastning

Lundbergs uppgift är att skapa en god absolut avkastning för aktieägarna. Detta skall ske genom utdelnings- och substansvärdetillväxt. Sedan 1999 har årlig genomsnittlig tillväxt i substansvärde per aktie efter uppskjuten skatt varit 10 procent. Under 2008 minskade dock substansvärdet per aktie efter uppskjuten skatt med 27 procent. Aktiens totalavkastning¹ har under den senaste tioårsperioden i genomsnitt varit 16 procent per år. Under den senaste femårsperioden har totalavkastningen i genomsnitt varit 8 procent. År 2008 var totalavkastningen -15 procent. Räntebärande nettoskuld i förhållande till marknadsvärderade tillgångar uppgick per den 31 december 2008 till 12 procent (10). Under den senaste tioårsperioden har motsvarande tal varierat mellan 4 och 13 procent. Totalavkastningen har således skapats med genomgående låg finansiell risk.

Substansvärde

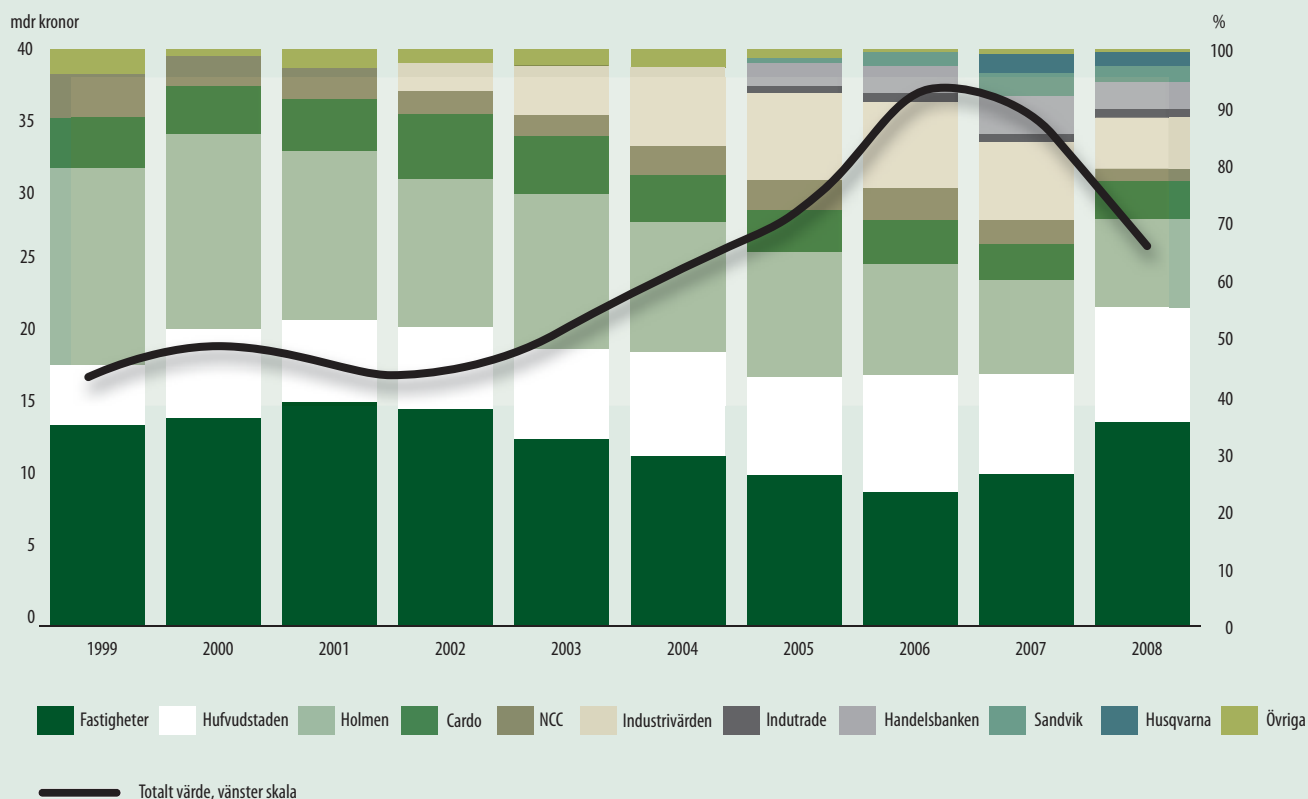
Per den 31 december 2008 uppgick substansvärdet efter avdrag för uppskjuten skatt till 22 073 Mkr (356 kronor per aktie) jämfört med 30 409 Mkr (490 kronor per aktie) den 31 december 2007, se tabell på sidan 10. Per den 17 februari 2009 har substansvärdet efter uppskjuten skatt uppskattats till 21 416 Mkr (345 kronor per aktie).

Kassaföde

Under 2008 har utdelningar erhållits om sammanlagt 1 251 Mkr (2 048). Tillförda medel från försäljning av värdepapper uppgick till 129 Mkr (99) och från fastighetsrörelsen till 385 Mkr (542). Summan tillförda medel 2008 uppgick således till 1 765 Mkr (2 689). Under året har 281 Mkr (2 729) investerats i aktier och 99 Mkr (104) i fastigheter. Den egna utdelningen uppgick till 558 Mkr (527). Räntebärande tillgångar ökade med 379 Mkr och räntebärande skulder minskade med 148 Mkr. Den räntebärande nettoskulden minskade således med 527 Mkr och uppgick per den 31 december 2008 till 3 016 Mkr (3 543). För mer information se kassaflödesrapport på sidan 11.

1) Aktiens totalavkastning definieras som summan av aktiekursens förändring och återinvesterad utdelning.

FÖRDELNING AV MARKNADSVÄRDERADE TILLGÅNGAR I PROCENT SAMT TOTALT I MDR KRONOR

KAPITALANDEL, RÖSTANDEL, ANSKAFFNINGSVÄRDE OCH MARKNADSVÄRDE PÅ AKTIEINNEHAVEN

Procent ¹	2009-02-17		2008-12-31		2007-12-31	
	Kapitalandel	Röstandel	Kapitalandel	Röstandel	Kapitalandel	Röstandel
Cardo	41,3	41,3	41,3	41,3	36,0	36,0
Handelsbanken	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Holmen	27,9	52,0	27,9	52,0	27,6	51,8
Hufvudstaden	45,2	88,0	45,2	88,0	45,2	88,0
Husqvarna	4,3	13,1	4,3	13,1	4,0	11,4
Industrivärden	10,9	15,0	10,9	15,0	10,9	15,0
Indutrade	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
NCC	10,0	20,6	10,0	20,6	10,0	20,4
Sandvik	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1

Mkr	2009-02-17		2008-12-31		2007-12-31	
	Marknadsvärde ²	Anskaffningsvärde ³	Marknadsvärde ²	Anskaffningsvärde ³	Marknadsvärde ²	Anskaffningsvärde ³
Cardo	1 656	1 277	1 277	1 277	2 171	2 021
Handelsbanken	1 213	1 386	1 386	1 386	2 277	2 096
Holmen	3 919	2 917	4 516	2 917	5 751	2 917
Hufvudstaden	5 077	2 828	5 301	2 828	6 015	2 828
Husqvarna	611	629	629	629	1 182	1 175
Industrivärden	2 258	2 405	2 405	2 405	4 757	2 504
Indutrade	366	265	265	265	493	288
NCC	564	541	541	541	1 492	775
Sandvik	694	686	686	686	1 435	1 155
Övriga aktier	145	142	146	144	291	281
Summa	16 502	13 075	17 151	13 078	25 863	16 040

1) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier.

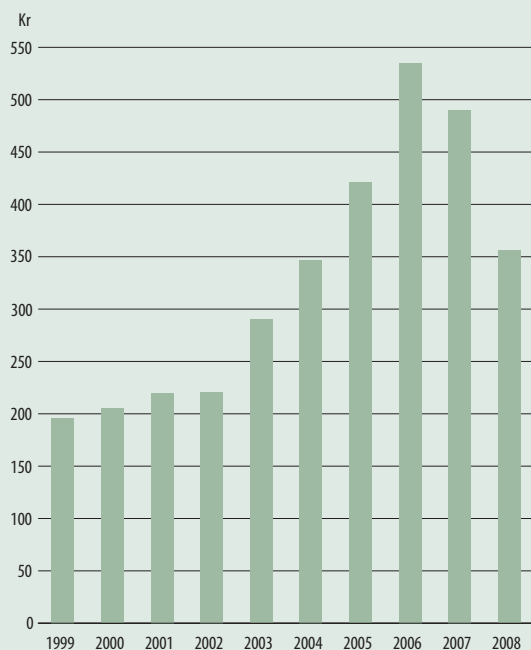
2) Noterade tillgångar är upptagna till aktuella börskurser eller till lösenkurser för utställda optioner i de fall dessa är lägre.

3) I förekommande fall efter nedskrivning.

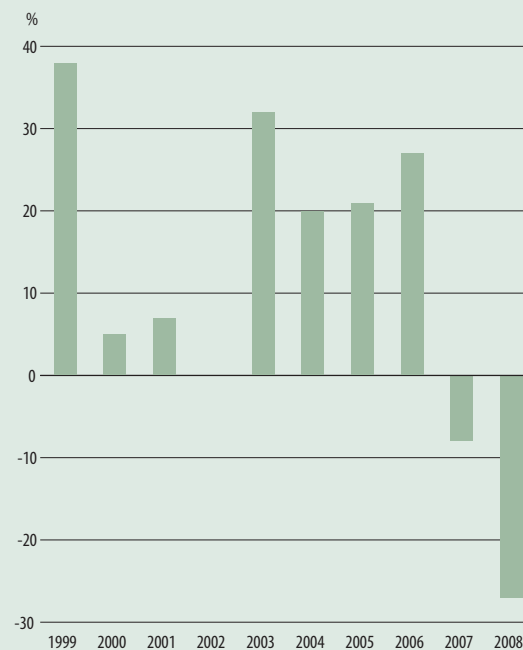
SUBSTANSVÄRDEBERÄKNING	2008-12-31		2007-12-31	
	Mkr	Kr/aktie	Mkr	Kr/aktie
Fastigheter i Fastighets AB L E Lundberg ¹	9 048	146	9 312	150
Cardo ²	1 277	21	2 171	35
Handelsbanken ²	1 386	22	2 277	37
Holmen ²	4 516	73	5 751	93
Hufvudstaden ²	5 301	86	6 015	97
Husqvarna ²	629	10	1 182	19
Industrivärden ²	2 405	39	4 757	77
Indutrade ²	265	4	493	8
NCC ²	541	9	1 492	24
Sandvik ²	686	11	1 435	23
Övriga värdepapper ²	146	2	291	5
Summa marknadsvärderade tillgångar	26 199	423	35 175	567
Övriga tillgångar, avsättningar och skulder ³	-3 233	-52	-3 759	-61
Substansvärde före uppskjuten skatt	22 966	370	31 416	507
Uppskjuten skatt ⁴	-894	-14	-1 006	-16
SUBSTANSVÄRDE EFTER UPPSKJUTEN SKATT	22 073	356	30 409	490
Börsvärde	18 848	304	22 816	368
Kurs/substans, procent		85		75

- 1) Fastigheterna har ett bedömt marknadsvärde per den 31 december 2008 på 9 048 Mkr (9 312) varav exploateringsfastigheter utgjorde 212 Mkr (208).
- 2) Noterade tillgångar är upptagna till aktuell börskurs eller till lösenkurs för utställda optioner i de fall dessa är lägre.
- 3) Övriga tillgångar, avsättningar (exklusive uppskjuten skatt) och skulder är upptagna till bokförda värden per den 31 december 2008 respektive 2007.
- 4) Uppskjuten skatt (26,3 procent) har beräknats på avsättning till periodiseringsfond samt på skillnaden mellan marknadsvärden och skattemässiga värden. I enlighet med gällande lagstiftning har uppskjuten skatt inte beräknats på skillnaden mellan marknads- och skattemässiga värden på näringsbetingade andelar. Uppskjuten skatt på skillnaden mellan bedömt marknadsvärde och skattemässigt värde på fastigheter i Fastighets AB L E Lundberg har schablonmässigt bedömts till 10 procent.

SUBSTANSVÄRDE PER AKTIE EFTER UPPSKJUTEN SKATT

SUBSTANSVÄRDEFÖRÄNDRING PER AKTIE

NYCKELTAL

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Substansvärde, Mkr	14 874	13 380	13 665	13 692	18 024	21 520	26 078	33 147	30 409	22 073
Substansvärde/aktie, kronor	196	205	220	221	290	347	421	535	490	356
Substansvärdeförändring/aktie, procent	38	5	7	0	32	20	21	27	-8	-27

KASSAFLÖDESRAPPORT

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Utdelningar					
Cardo	97	97	86	86	86
Handelsbanken	149	88	50		
Holmen	281	281	260	236	881
Hufvudstaden	163	1 082	135	373	112
Husqvarna	35	14			
Industrivärden	210	182	142	122	100
Indutrade	21	15	11		
NCC	228	195	168	157	38
Sandvik ¹	56	77	14		
Övrigt	11	17	12	19	11
	1 251	2 048	877	994	1 229
Försäljningar av värdepapper ²	129	99	124	965	-105
Resultat fastighetsrörelsen	338	289	252	330	433
Försäljningar fastighetsrörelsen	47	253	147	457	28
Summa tillförda medel	1 765	2 689	1 401	2 745	1 584
Investeringar aktieförvaltning					
Cardo	38				
Handelsbanken		527	493	1 075	
Holmen					344
Husqvarna	141	1 519			
Industrivärden		223			701
Indutrade				288	
NCC				14	
Sandvik	103	459	443	252	
	281	2 729	937	1 630	1 045
Investeringar fastighetsrörelsen	99	104	86	168	106
Egen utdelning	558	527	481	434	403
Återköp av aktier					17
Centrala omkostnader	27	28	27	27	26
Betald skatt	133	163	97	125	92
Finansiella poster	137	97	81	65	151
Övrigt	13	35	-30	79	-43
Summa använda medel	1 249	3 684	1 678	2 528	1 797
Förändring nettoskuld	516	-995	-277	217	-213
Utgående nettoskuld	-3 385	-3 901	-2 906	-2 629	-2 846
varav räntebärande	-3 016	-3 543	-2 519	-2 210	-2 477

1) Inklusive inlösen av aktier under år 2007.

2) Nettoresovisning av L E Lundberg Kapitalförvaltning AB.

Lundbergs B-aktie är noterad på Nasdaq OMX Nordic Large Cap. Under 2008 omsattes i genomsnitt 30 935 B-aktier per börsdag. Den totala omsättningen uppgick till 7,8 miljoner B-aktier vilket motsvarar 21 procent av det totala antalet B-aktier. Aktien betalades under år 2008 till lägst 203 kronor och högst 386 kronor.

Börsvärdet

Börsvärdet var vid årets utgång 18 848 Mkr (22 816). Aktiekursen sjönk under året med 17 procent.

Aktiekapital

Aktiekapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ) uppgick under året till 621 Mkr (621). Antalet aktier per den 31 december 2008 uppgick till 62 145 483 (62 145 483), var och en med ett kvotvärde av 10 kronor. Aktierna är fördelade

på 24 000 000 (24 000 000) aktier av serie A med tio röster vardera samt 38 000 000 (38 000 000) aktier av serie B med en röst vardera samt 145 483 (145 483) återköpta B-aktier.

Återköp av egna aktier

Styrelsen har ett bemyndigande att förvärva aktier i bolaget. För mer detaljerad information, se sidan 36.

Ägarstruktur

Antalet aktieägare i Lundbergs uppgår till cirka 13 800 (14 000). Av aktieägarna har cirka 10 200 (10 500) förvaltarregistrerat respektive cirka 3 600 (3 500) ägarregistrerat sina aktier. Andelen utländskt ägande uppgår till 5,2 procent (5,1).

NYCKELTAL

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Utdelning/aktie, kronor	4:75	5:25	5:75	6:00	6:50	7:00	7:75	8:50	9:00	6:00 ¹
Utdelningstillväxt, procent	12	11	10	4	8	8	11	10	6	-33
Direktavkastning, procent	5,1	4,6	3,6	3,1	2,8	2,5	2,3	1,9	2,4	2,0
Totalavkastning, procent	27,9	28,6	15,4	27,2	23,1	25,9	20,4	34,9	-15,6	-15,3
Börskurs, kronor	94:00	115:00	158:00	195:00	232:50	284:50	335:50	444:00	368:00	304:00

1) Enligt styrelsens förslag.

DE STÖRSTA AKTIEÄGARNA

	Feb 2009		Feb 2008	
	Andel i procent av kapital	Andel i procent av röster	Andel i procent av kapital	Andel i procent av röster
Fredrik Lundberg inklusive bolag	52,7	89,5	52,5	89,4
Louise Lindh	7,5	1,7	7,5	1,7
Katarina Lundberg	7,5	1,7	7,5	1,7
Robur fonder	3,8	0,8	1,2	0,3
Andra AP-fonden	2,0	0,4	1,2	0,3
FPG	1,8	0,4	2,1	0,5
Fjärde AP-fonden	0,9	0,2	0,9	0,2
SEB fonder	0,8	0,2	0,9	0,2
Handelsbanken fonder	0,8	0,2	0,9	0,2
Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling	0,6	0,1	1,1	0,3
Övriga	21,6	4,8	24,0	5,2
Summa	99,8	100,0	99,8	100,0
Återköpta egna aktier ¹	0,2	-	0,2	-
TOTALT	100,0	100,0	100,0	100,0
Svenska aktieägare	94,8	98,8	94,9	98,9
Utländska aktieägare	5,2	1,2	5,1	1,1
TOTALT	100,0	100,0	100,0	100,0

1) Det egna innehavet av återköpta B-aktier uppgår till 145 483 st (145 483).

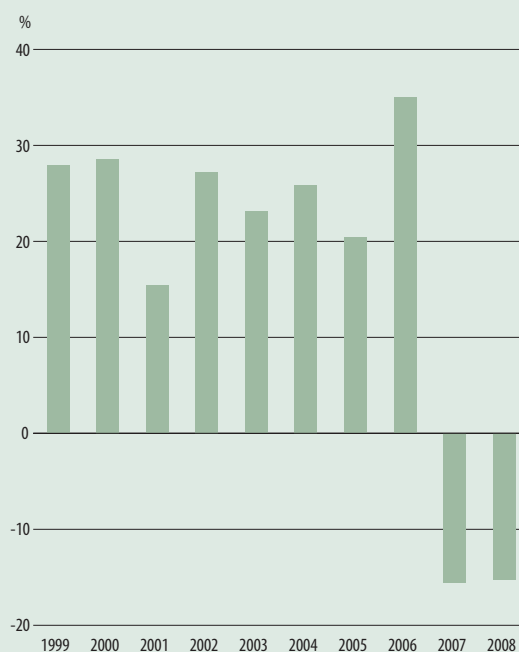
AKTIEFÖRDELNING

	Antal ägare	I procent av alla ägare	Äger antal aktier	I procent av aktiekapitalet	Medeltal aktier/ägare
1 - 500	11 454	83,2	1 393 224	2,2	122
501 - 2 000	1 651	12,0	1 746 385	2,8	1 058
2 001 - 5 000	320	2,3	1 102 888	1,8	3 447
5 001 - 20 000	216	1,6	2 254 122	3,6	10 436
20 001 - 50 000	51	0,4	1 605 038	2,6	31 471
50 001 -	66	0,5	54 043 826	87,0	818 846
TOTALT	13 758	100,0	62 145 483	100,0	4 517

AKTIEKAPITALET UTVECKLING, Mkr

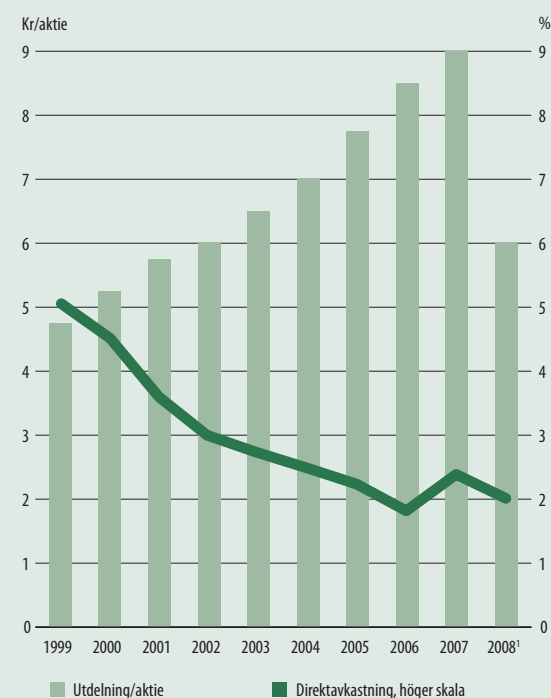
		Totalt inbetalt/utbetalt belopp	Aktiekapital Tillskjutet/indraget	Totalt
1981	Fondemission 3:1		75	100
1982	Fondemission 1:1		100	200
1983	Nyemission	300	30	230
1984	Fondemission 1:1		230	460
1989	Nyemission	412	46	506
1990	Fondemission 1:2		253	759
2000	Indragning av återköpta aktier	-909	-76	683
2002	Indragning av återköpta aktier	-884	-62	621

TOTALAVKASTNING

Totalavkastning - Summan av aktiekursens förändring och återinvesterad utdelning.

UTDELNING OCH DIREKTAVKASTNING

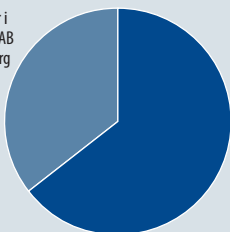
1) Enligt styrelsens förslag.

Direktavkastning - Utdelning per aktie i procent av börskurs den 31 december.

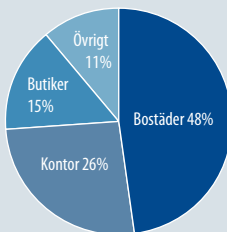

Andel av Lundbergs
tillgångar 2009-02-17

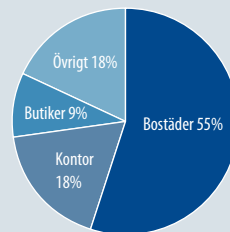
Fastigheter i
Fastighets AB
L E Lundberg
35,4%

Fördelning årshyror
per lokaltyp

Ytfördelning per kategori

Fastighets AB L E Lundberg är en av de stora privata fastighetsägarna i Sverige. Fastighetsbeståndet består till största delen av centralt belägna bostäder, kontors- och butikslokaler. Med strategiska positioner i flera av Sveriges expansiva kommuner står bolaget väl rustat för en fortsatt god utveckling.

I fastighetsbeståndet ingår 149 hel- och delägda förvaltningsfastigheter fördelade på 15 kommuner i Mellan- och Sydsverige, med tyngdpunkt på storstadsregioner och universitetsstäder. Dessutom ingår cirka 70 exploateringsobjekt. Huvuddelen av fastighetsbeståndet härrör från de byggintensiva åren på 1960- och 70-talen och har till övervägande del byggts i egen regi. Fördelningen mellan bostäder och kommersiella lokaler är i stort sett jämn, med 48 respektive 52 procent av hyresvärdet.

Af ärsidé och strategi

Fastighets AB L E Lundbergs affärsidé är att förvalta och utveckla bostads- och kommersiella fastigheter i kommuner med förväntad god tillväxt.

Bolagets inriktning är

- att genom en jämn fördelning mellan bostäder och lokaler ha en mindre konjunkturkänslig verksamhet
- att genom en decentraliserad organisation ha god lokal marknadskänedom
- att bedriva en effektiv förvaltning med hög servicenivå till hyresgästerna
- att sträva efter bästa möjliga drifts- och förädlingsresultat utifrån de enskilda fastigheternas förutsättningar.

Marknadsutveckling

De flesta kommuner bolaget är verksamt i uppvisar de senaste åren en befolkningstillväxt vilket är positivt för den lokala hyresmarknaden. För kommersiella lokaler har hyresmarknaden varit bra under 2008 vilket bekräftas av en förbättrad uthyrning och ökade hyror. Efterfrågan på kontor och butiker har minskat något under sista kvartalet 2008. För bostäder i storstadsregionerna och universitetsstäderna är efterfrågan god.

Fastighetsbeståndet är koncentrerat till centrala lägen, vilket gör att Fastighets AB L E Lundberg bedöms ha goda möjligheter att vidmakthålla en hög uthyrningsgrad.

Organisation

Bolagets förvaltning är indelad i fyra regioner: Göteborg, Stockholm, Väst och Öst. I ledningsgruppen ingår VD, vVD, regionchefer, ekonomichef, chef projektutveckling samt chef hyresadministration. Organisationen ger bra förutsättningar för fortsatt fokus på befintlig förvaltning samt möjlighet till ytterligare förädling och utveckling av nya och befintliga fastigheter på intressanta orter.

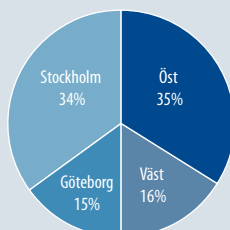
Fastighetsförvaltningen och exploateringsverksamheten leds av de fyra regioncheferna. Den löpande förvaltningen och uthyrningen sker lokalt på respektive kontor. Projektutvecklingsverksamheten bedrivs centralt från huvudkontoret i Norrköping där även resurser för administration, drift, ekonomi, information, inköp, IT samt miljö- och kvalitetsfrågor finns.

Regioner

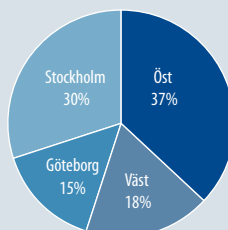
Region Göteborg består av Göteborg och Jönköping. En god efterfrågan på bostäder och kommersiella lokaler medför att uthyrningen är bra i regionen.

I Göteborg pågår sedan 2006 en större ombyggnad inom fastigheten Stampen åt Polismyndigheten. Projektet beräknas vara klart 2009 och

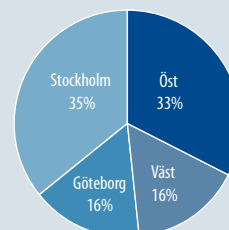
Fördelning årshyror
per region

Ytfördelning per region

Verkligt värde per region

de totala utgifterna uppgår till cirka 125 Mkr. Inom kvarteret Ansvaret i Jönköping pågår nybyggnation av en handels- och kontorsfastighet. Projektet beräknas vara klart i slutet av 2009 och de totala utgifterna uppgår till cirka 150 Mkr.

Region Stockholm omfattar Enköping, Eskilstuna, Nyköping, Solna, Stockholm, Södertälje och Uppsala.

Kommunernas närhet till Stockholm bidrar till ett bra uthyrningsläge. I Solna, Stockholm och Uppsala består bolagets fastighetsbestånd huvudsakligen av kommersiella lokaler medan förvaltningen i Eskilstuna, Nyköping och Södertälje till 84 procent utgörs av bostäder.

Efterfrågan på bostäder inom regionen är god. Uthyrningsläget för de kommersiella lokalerna är fortsatt bra.

Region Väst består av Arvika, Karlstad och Örebro. Den goda efterfrågan på både bostäder samt kontors- och butikslokaler medför att uthyrningsläget är bra i hela regionen. I Karlstad pågår en större ombyggnad inom bostadsfastigheten Potatisen.

Projektet kommer att vara färdigställt under våren 2009 och utgifterna beräknas uppgå till 20 Mkr.

Region Öst omfattar Katrineholm, Linköping och Norrköping. Beståndet i regionen är till cirka 70 procent koncentrerat till Norrköping.

Uthyrningsläget för bostäder, butiker och kontor är bra inom hela regionen.

I Norrköping har en större ombyggnad påbörjats inom fastigheten Torget där lokalerna anpassas till bankverksamhet.

I Linköping planeras utveckling av kommersiella ytor för handel i fastigheten Braxen.

Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheterna är i huvudsak belägna i Mellansverige och utgörs av 2 520 hektar åker, skog och centralt belägna tomter fördelade på ett 70-tal objekt. Exploateringsverksamheten utvecklar fastigheterna till byggbar mark samt skapar projekt för försäljning. Detta sker genom att aktivt agera i plan- och fastighetsbildningsfrågor samt genom samarbete med aktörer i behov av byggbar mark.

Framtagande av detaljplaner pågår för cirka 1 000 småhus och lägenheter i bland annat Haninge, Mariefred, Norrköping och Nyköping.

Exploateringsfastigheter har under året sålts för 47 Mkr (52), vilket gav en vinst på 31 Mkr (45).

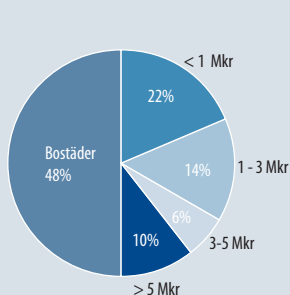
Kvalitet och miljö

Verksamheten inom Fastighets AB L E Lundberg är sedan 1998 kvalitetscertifierad, för närvarande enligt ISO 9001:2000. I bolagets kvalitetspolicy, där trygghet och säkerhet är ledande begrepp, ingår också de viktigaste miljöfrågorna.

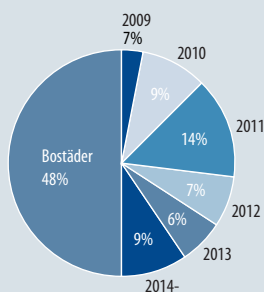
Bolaget arbetar aktivt med energieffektivisering av fastigheterna. Målsättningen är att minska den totala energiförbrukningen med bättre inomhusklimat för hyresgästerna. Satsningen på energieffektivisering i fastigheterna under 2008 har resulterat i att den normalårskorrigerade värme- och elförbrukningen under året har minskat med 3,7 procent, motsvarande totalt 4,7 GWh, jämfört med 2007. Vattenförbrukningen har under 2008 minskat med 2,5 procent, motsvarande 22 000 kubikmeter. Sedan den 1 september 2008 köper Fastighet AB L E Lundberg el märkt Bra Miljöval enligt Naturskyddsföreningen.

Sammantaget innebär detta att koldioxidutsläppen 2008 har minskat med 10 procent, motsvarande cirka 1 000 ton, jämfört med föregående år.

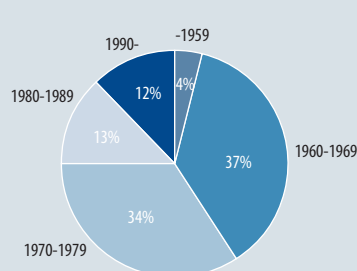
Hyreskontraktens storlek
2008-12-31

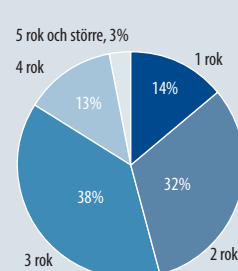
Hyreskontraktens förfallotid
fördelat efter hyresintäkter

Ålderssammansättning
förvaltningsfastigheter, hyresvärde

Bostadslägenheter
per lägenhetstyp

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen, inklusive intäkter från sålda exploateringsfastigheter, uppgick till 930 Mkr (912). Ökningen beror främst på högre hyresintäkter. Driftskostnaderna för el, värme, vatten och renhållning har hållits på samma nivå som tidigare år. Kostnader för underhåll har minskat till 251 Mkr (258). Förändringen beror i huvudsak på lägre kostnader för hyresgästpassningar med 12 Mkr och av ökade

kostnader för planerat underhåll med 5 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 313 Mkr (353).

I februari 2009 uppgick vakansgraden i fastighetsbeståndet till knappt 1,4 procent, varav bostäder 0,7 procent och lokaler 2,1 procent.

Fastighetsbeståndets verkliga värde per den 31 december 2008 var för förvaltningsfastigheterna 8 836 Mkr (9 104) och för exploateringsfastigheterna 212 Mkr (208). Centralt belägna

och väl underhållna fastigheter tillsammans med låga vakansgrader och fortsatta investeringar i det befintliga fastighetsbeståndet är viktiga faktorer som bidragit till att förvaltningsfastigheternas värdenedgång inte är större än 4 procent.

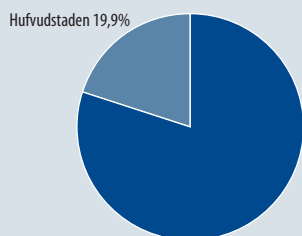
	Nyckeltal 2008				
	Region Stockholm	Region Väst	Region Göteborg	Region Öst	Totalt
Antal fastigheter	32	32	22	58	150
Redovisat värde, Mkr	625	441	511	1 059	2 637
Verkligt värde, Mkr	3 145	1 400	1 383	2 908	8 836
Antal bostadslägenheter	2 495	1 641	605	2 170	6 911
Bostäder, kvm	187 581	116 155	43 506	156 565	503 807
Bostäder hyra per kvm, kr	848	857	849	847	850
Bostäder hyresvärde, tkr	159 028	99 461	36 944	132 492	427 925
Bostäder vakansgrad hyra, procent	0,6	0,4	0,3	0,7	0,6
Kontor och butik, kvm	52 201	29 735	73 027	94 621	249 584
Övriga lokaler, kvm	38 126	22 013	16 002	90 779	166 920
Kontor/butiker, hyra per kvm	2 209	1 091	1 246	1 379	1 479
Övriga lokaler, hyra per kvm	678	494	431	581	578
Kontor/butiker, hyresvärde, tkr	115 326	32 430	90 967	130 458	369 182
Övriga lokaler, hyresvärde, tkr	25 847	10 873	6 904	52 777	96 399
Kontor/butiker, vakansgrad hyra, procent	1,8	0,3	1,2	2,9	1,9
Lokaler, antal hyreskontrakt	197	103	131	400	831

Mkr	Rörelseresultat ¹			
	Enligt ÅRL		Enligt IFRS	
	2008	2007	2008	2007
Nettoomsättning ²	930	912	930	912
Driftskostnader	-245	-243	-177	-186
Underhåll	-251	-258	-148	-174
Personalkostnader	-	-	-97	-92
Fastighetskostnader	-33	-40	-33	-40
Sålda exploateringsfastigheter	-16	-7	-16	-7
Avskrivningar	-43	-44	-4	-5
Försäljnings- och administrationskostnader	-29	-28	-	-
Resultat vid försäljning av förvaltningsfastigheter	-	64	-	-
Nedskrivning/reversering förvaltningsfastigheter	0	-2	-	-
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	-	-	-397	838
Rörelseresultat	313	353	60	1 247

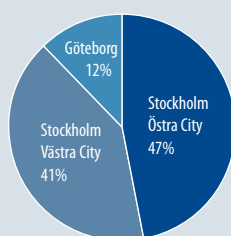
1) Som ett komplement till redovisningen enligt ÅRL på sidorna 14-17 redovisas även rörelseresultatet enligt IFRS i tabellen ovan. Uppställningen enligt ÅRL är funktionsindeldad medan den enligt IFRS är kostnadsslagsindeldad.
2) Nettoomsättning inkluderar intäkter från sålda exploateringsfastigheter.

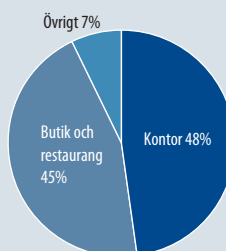
Andel av Lundbergs
tillgångar 2009-02-17

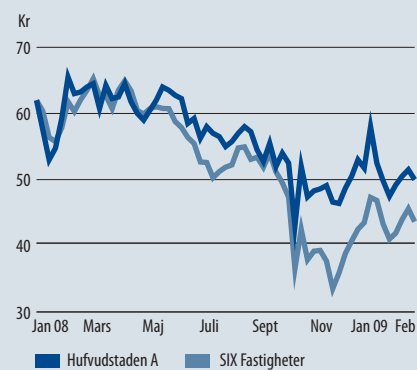
Fördelning årshyror
per affärsområde

Fördelning årshyror
per lokaltyp

Hufvudstadenaktien

Ordförande: Fredrik Lundberg

VD: Ivo Stopner

www.hufvudstaden.se

Hufvudstaden, som grundades 1915, är ett av Sveriges ledande fastighetsbolag. Affärsidén är att i egna fastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg erbjuda framgångsrika företag högkvalitativa kontors- och butikslokaler på attraktiva marknadsplatser.

Hufvudstadens fastighetsbestånd är idag koncentrerat till de centrala delarna av Stockholm och Göteborg. Här äger bolaget kommersiella kontors- och butiksfastigheter i citykärnornas affärsdistrikt, bland annat kring Hamngatan, Norrmalmstorg, Biblioteksgatan och Kungsgatan i Stockholm samt Vallgraven och Östra Nordstan i Göteborg. Detta gör Hufvudstaden till ett av de mest specialiserade och geografiskt koncentrerade fastighetsbolagen i Sverige. Total uthyrningsbar yta är drygt 350 000 kvm med ett årligt hyresvärde om 1,3 mdr kronor. Fastighetsbeståndets verkliga värde bedömdes vid utgången av 2008 uppgå till 19,1 mdr kronor.

Verksamheten är organiserad i tre affärsområden. *Stockholm Östra City* som består av 16 fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 146 000 kvm.

Stockholm Västra City som omfattar nio fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 150 000 kvm. I affärsområdet ingår NK-fastigheterna i Stockholm och Göteborg samt varumärket NK. Vidare ingår dotterbolaget Parkaden som driver parkeringsrörelse i två av Hufvudstadens fastigheter.

Affärsområde *Göteborg* omfattar fyra fastigheter med en total uthyrningsbar yta om 59 000 kvm. I den största fastigheten ingår köpmannavaruhuset Femman, som är en del av Nordstans affärscentrum.

Hufvudstaden har egna resurser för löpande drift och underhåll, och arbetar aktivt med att utveckla fastighetsbeståndets höga kvalitet och effektivitet med avsikt att skapa en god värdetillväxt. Förändringar och förbättringar görs regelbundet. Genom utvecklingsåtgärderna får lokalerna högre teknisk standard och mer yteffektiva planlösningar vilket leder till ett bättre driftsnetto och högre avkastning.

Hufvudstadens finansiella mål är att ha en god utdelningstillväxt över tiden och att utdelningen ska utgöra mer än hälften av nettovinsten från den löpande verksamheten. Soliditeten ska uppgå till minst 40 procent över tiden.

Året i sammandrag

Hufvudstaden har de nöjdaste kontorshyresgästerna enligt Fastighetsbarometerns Nöjd Kund Index.

En genomgripande översyn av fastigheten Rännilen 18 i Stockholm har inletts under året. Ombyggnaden beräknas vara klar under hösten 2009 och kommer att skapa öppna och effektiva kontorslokaler.

Fastighetsbeståndet marknadsvärderades vid årsskiftet till 19,1 mdr kronor (20,5). Soliditeten uppgick till 56 procent och nettobelåningsgraden till 16 procent.

Finansiella nyckeltal

	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	1 348	1 276
Rörelseresultat, Mkr	-881	3 449
Resultat efter finansnetto, Mkr	-1 025	3 322
Resultat per aktie, kr	-2:18	11:64
Utdelning/aktie, kr	1:90 ¹⁾	1:75
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	55:25	62:00

1) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2008-12-31

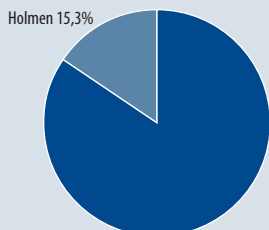
	Procent av	
	kapital	röster
Lundbergs	45,2	88,0
SEB Trygg Liv	11,4	2,3
State Street Bank & Trust fonder	3,5	0,7
Mellon fonder	3,3	0,7
Andra AP-fonden	2,6	0,5
Swedbank Robur fonder	2,4	0,5

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

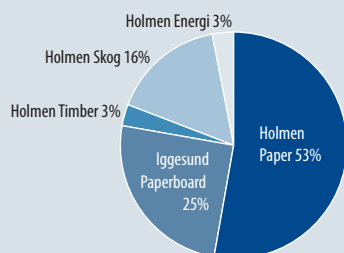
Antal A-aktier	85 141 229
Antal C-aktier	8 177 680

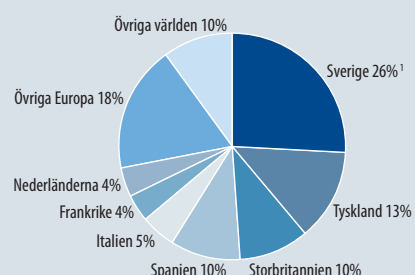
Andel av Lundbergs
tillgångar 2009-02-17

Fördelning av
extern nettoomsättning
per affärsområde

Geografisk fördelning av
extern nettoomsättning

1) Varav skog och kraft 16 procentenheter.

Holmenaktien

Ordförande: Fredrik Lundberg

VD: Magnus Hall

www.holmen.com

Holmen är en skogsindustrikoncern, vars affärsidé är att utveckla och driva lönsam verksamhet inom tre produktinriktade affärsområden för tryckpapper, kartong respektive trävaror samt två råvaruinriktade för skog och energi. Europa är huvudmarknad med cirka 90 procent av omsättningen. Antalet anställda uppgår till 4 800.

Holmen Paper tillverkar trähaltigt tryckpapper med ny- och returfiber som råvara vid två svenska och ett spanskt bruk. Produkterna används främst till dagstidningar, tidskrifter, kataloger, reklam och böcker. Affärsområdets viktigaste marknader är Sverige, Storbritannien, Tyskland och Spanien.

Iggesund Paperboard tillverkar solid- och falskartong med enbart nyfiber som råvara vid ett svenskt och ett engelskt bruk. Produkterna används till förpackningar för bland annat kosmetika, läkemedel, tobak, konfektyr och livsmedel samt för grafiska ändamål. De största marknaderna är Tyskland och Storbritannien.

Holmen Timber tillverkar, vid ett svenskt sågverk, trävaror av furu till industrier som tillverkar konsumentprodukter. Huvudmarknaderna är Skandinavien, Storbritannien, Nordafrika och Mellanöstern.

Koncernens årliga produktionskapacitet är 1,9 miljoner ton tryckpapper, 590 000 ton kartong och 340 000 kubikmeter trävaror.

Holmen Skog ansvarar för koncernens skogar om drygt en miljon hektar. Den årliga avverkningen i egen skog är cirka 2,5 miljoner kubikmeter virke. Självförsörjningsgraden av virke är omkring 55 procent.

Holmen Energi ansvarar för koncernens vattenkrafttillgångar och för att utveckla koncernens verksamhet inom energiområdet. Produktionen uppgår ett normalår till cirka 1 100 GWh el vid hel- och delägda vattenkraftverk i Sverige. Självförsörjningsgraden av el är drygt 30 procent.

Holmen Skog och Holmen Energi ansvarar även för koncernens virkes- respektive elförsörjning, vilket är viktiga råvaror för industriverksamheten.

Holmens målsättning är att ha en stark finansiell ställning med en skuldsättningsgrad som uppgår till 0,3–0,8. Ordinarie utdelning ska årligen uppgå till 5–7 procent av eget kapital. Extra utdelning och återköp av egna aktier genomförs när kapitalstrukturen och verksamhetens finansieringsbehov möjliggör detta. Holmens lönsamhet ska vara god med en avkastning som uthålligt överstiger marknadsmässig kapitalkostnad.

Året i sammandrag

Holmen Paper genomförde kapacitetsminskningar och omställningar som en anpassning till en förändrad tryckpappersmarknad. Vid Hallsta Pappersbruk genomfördes betydande personalneddragningar samt stängningar av brukets äldsta pappersmaskin och returpapperslinje. I Madrid ställdes en del av produktionen om från tidningspapper till bestruket tryckpapper. Produktionen vid Wargöns Bruk lades ner i december som en följd av en längre period med otillräcklig lönsamhet.

Iggesund Paperboard lanserade under sommaren den nya generationen av solidkartongen Invercote.

Projekteringen av det nya sågverket vid Bravikens Pappersbruk i Norrköping fortsatte under året. Driftstart planeras till slutet av 2010.

Under året togs en ny energieffektiv anläggning för massaförsörjning i drift vid Bravikens Pappersbruk.

Finansiella nyckeltal

	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	19 334	19 159
Rörelseresultat, Mkr ¹	1 051	2 843
Resultat efter finansnetto, Mkr	740	2 582
Resultat per aktie, kr	7:60	17:80
Utdelning/aktie, kr	9:00 ²	12:00
Börskurs 31 dec, kr, B-aktien	193:50	240:00

1) Jämförelsestörande poster om -361 Mkr ingår i resultatet för 2008.

2007 års jämförelsestörande poster uppgick till 557 Mkr.

2) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2008-12-31

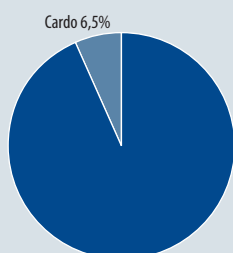
	Procent av	
	kapital	röster
Lundbergs	27,9	52,0
Silchester International Investors	10,5	3,1
Kempestiftelserna	7,0	16,9
Handelsbanken med pensionsstiftelse	3,1	9,1
Swedbank Robur fonder	2,3	0,7
Alecta	1,4	0,4

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

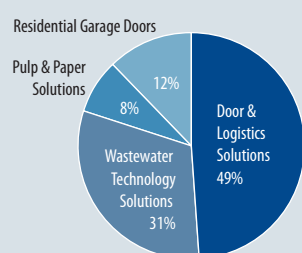
Antal A-aktier	14 010 196
Antal B-aktier	9 398 720

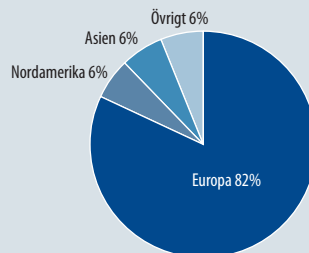
Andel av Lundbergs
tillgångar 2009-02-17

Fördelning av
nettoomsättning
per division

Geografisk fördelning
av nettoomsättning

Cardoaktien

Ordförande: Fredrik Lundberg VD: Peter Aru www.cardo.com

Cardo är en internationell koncern med ledande varumärken, som erbjuder lösningar med kvalitetsprodukter, hög servicenivå och stort applikationskunnande till industriella kunder. Koncernen har starka positioner på marknaderna för port- och dockningssystem, vattenrening och avloppsapplikationer, system för massa- och pappersindustrin samt garageportar. Cardo har dotterbolag i drygt 30 länder med tyngdpunkten i västra Europa. Antalet anställda uppgår till drygt 6 000, varav cirka 80 procent arbetar utanför Sverige.

Verksamheten är indelad i fyra divisioner. Divisionen *Door & Logistics Solutions* erbjuder industriports- och dockningslösningar. Under namnet Crawford erbjuds helhetslösningar, service och specialistkunskap till kunder över hela världen. Bland Crawfords kunder inom transport, logistik och handel återfinns DHL, Schenker, Carrefour, Ahold och Lidl. Inom dockningssystem används även varumärkena Hafa och Combursa. Under varumärket Megadoor marknadsförs några av världens största portar för flygindustrins hangarer. Divisionen har en av Europas största serviceorganisationer och genomför årligen mer än 600 000 kundbesök.

Divisionen *Wastewater Technology Solutions* är en av Europas ledande leverantörer av helhetslösningar för vattenrenings- och avloppsapplikationer. Huvudmärket ABS har marknadens bredaste produktprogram, med både dränkbara och torrappställda avloppspumpar, omrörare, luftare, kompressorer, kontroll- och övervakningssystem samt länspumpar. Varumärket Pumpex används för länspumpar inom byggsektorn.

Divisionen *Pulp & Paper Solutions* omfattar dels Lorentzen & Wettre, som är världsledande leverantör av avancerad utrustning för kvalitetskontroll och processoptimering till pappersindustrin, dels Scanpump som levererar pumpar, omrörare och luftare till pappers- och massaindustrin.

Divisionen *Residential Garage Doors* utvecklar, tillverkar och säljer garageportar och relaterade produkter i kombination med service och support. Säljkontor finns i flertalet länder i västra Europa samt i Kina. Sortimentet omfattar de flesta typer av portar och marknadsförs under varumärkena Crawford, Normstahl och Henderson.

De finansiella målen för koncernen är att ha en rörelsemarginal på minst 10 procent samt att över en konjunkturcykel ha en årlig organisk tillväxt på minst 5 procent samt en avkastning på sysselsatt kapital på minst 20 procent.

Året i sammandrag

Under året uppnådde Cardo samtliga sina finansiella mål. Rörelseresultatet förbättrades i samtliga divisioners kvarvarande verksamhet samtidigt som orderingången ökade eller var oförändrad i tre av fyra divisioner.

Cardo Pulp & Paper Solutions förvärvade under året det finska mätinstrumentföretaget Kajaani Process Measurements Ltd. Genom förvärvet stärker divisionen sin position inom mätinstrument för pappersmassa.

Under året fattades beslut om att behålla divisionen Residential Garage Doors. I december avyttrades garageportsverksamheten i Storbritannien för att istället fokusera på premiumsegmentet i Europa.

Finansiella nyckeltal

	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	9 810	9 116
Rörelseresultat, Mkr	941	426 ¹
Resultat efter finansnetto, Mkr	825	355
Resultat per aktie, kr	18:10	5:67
Utdelning/aktie, kr	9:00 ²	9:00
Börskurs 31 dec, kr	114:50	201:00

1) Inklusive nedskrivning av goodwill om 210 Mkr samt omstruktureringsskostnader om 107 Mkr.

2) Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2008-12-31

	Procent av kapital och röster
Lundbergs	41,3
If Skadeförsäkring	11,1
HQ fonder	3,7
Lannebo fonder	3,7
Odin fonder	2,0
Orkla ASA	1,9

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

Antal aktier	11 150 000
--------------	------------

Industrivärden är ett av Nordens ledande investmentbolag med ägande i ett koncentrerat urval av svenska börsbolag med god utvecklingspotential. Affärsidén är att skapa aktieägarvärde baserat på en professionell investeringsverksamhet och aktivt ägande. Det aktiva ägandet baseras på Industrivärdens modell för värdeskapande och utövas genom styrelsrepresentation.

Industrivärdens aktieportfölj är väl diversifierad med stora aktieinnehav i några av Sveriges ledande företag. De största innehaven är Sandvik, Handelsbanken, Ericsson, SCA och SSAB. Vidare är Industrivärden stor ägare i Volvo, Skanska, Indutrade, Munters och Höganäs.

Industrivärdens målsättning är att över tiden generera en hög substansvärdetillväxt med syftet att aktiens totalavkastning, räknat över en längre tidsperiod, ska överstiga genomsnittet för Stockholmsbörsen. Investeringarna ska främst ske i stora och medelstora noterade nordiska bolag. Industrivärdens utdelningspolicy är att ge sina aktieägare en direktavkastning som är högre än genomsnittet för svenska börsnoterade aktier. Under den senaste tioårsperioden har totalavkastningen för A-aktien årligen i genomsnitt varit fem procent vilket är två procentenheter bättre än SIX avkastningsindex.

Finansiella nyckeltal

	2008	2007
Resultat efter skatt, Mkr	-29 114	-1 942
Substansvärde, mdr kronor	23,9	54,8
Substansvärde, kr/aktie	62	142
Nettoskuldssättningsgrad, procent	31,1	16,6
Utdelning/aktie, kr	4:50 ¹	5:00
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	57:25	113:25

¹⁾ Enligt styrelsens förslag.

Största aktieägare 2008-12-31

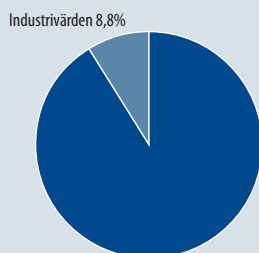
	Procent av kapital	Procent av röster
Lundbergs	10,9	15,0
AMF Pension	7,4	1,0
Handelsbankens Pensionsstiftelse	7,2	9,9
Handelsbankens Pensionskassa	7,1	9,8
Jan Wallanders & Tom Hedelius stiftelse	6,2	8,5
SCAs Pensionsstiftelse	4,4	6,1

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

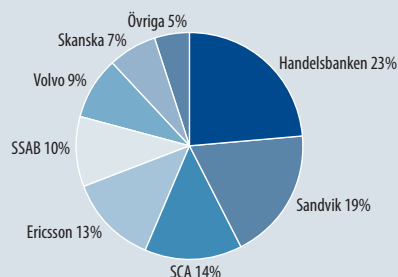
Antal A-aktier	42 000 000
----------------	------------

Den 18 februari 2009 förvärvades ytterligare 1,4 miljoner A-aktier i Industrivärden.

Andel av Lundbergs tillgångar 2009-02-17

Aktieportföljens sammansättning, marknadsvärden 2008-12-31

Industrivärdenaktien

Ordförande: Tom Hedelius VD: Anders Nyrén www.industrivarden.se

NCC är ett av Nordens ledande bygg- och fastighetsutvecklingsföretag och hade 2008 en omsättning på över 57 mdr kronor samt cirka 20 000 anställda.

NCC utvecklar och bygger bostäder, kommersiella fastigheter, industrilokaler och offentliga byggnader, vägar och anläggningar samt övrig infrastruktur. NCC erbjuder även insatser för byggproduktion, såsom kross och asfalt, samt svarar för beläggning, drift och underhåll av vägar. NCCs huvudsakliga verksamhet bedrivs i Norden, men finns i begränsad omfattning även i Tyskland, Baltikum, och S:t Petersburg.

Koncernens byggrörelse, *Construction*, är geografiskt organiserad och bygger bostäder, kontor, övriga hus, industrilokaler, vägar, anläggningar

samt övrig infrastruktur. *NCC Property Development* utvecklar och säljer kommersiella fastigheter i Norden, medan *NCC Roads* kärnaffär är produktion av krossprodukter och asfalt samt asfaltbeläggning och vägservice. Utveckling och försäljning av bostäder, som tidigare ingick i *Construction*-enheterna, samlas från och med 1 januari 2009 i *NCC Housing* som knyter samman hela koncernens boendeutvecklingsaffär.

NCCs finansiella mål är en avkastning på eget kapital efter skatt på 20 procent. Nettoskuden ska inte överstiga eget kapital och koncernens kassaflöde ska vara positivt före investeringar i omsättningsfastigheter och övrig investeringsverksamhet. Utdelningspolicyn är att minst hälften av resultatet efter skatt ska delas ut.

Finansiella nyckeltal

	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	57 465	58 397
Rörelseresultat, Mkr	2 219	2 790
Resultat efter finansnetto, Mkr	2 385	2 608
Resultat per aktie, kr ¹	16:69	20:73
Utdelning/aktie, kr	4:00 ²	21:00 ³
Börskurs 31 dec, kr, B-aktien	49:90	139:00

1) Efter utspädning.

2) Enligt styrelsens förslag.

3) Varav 10:00 kr extra utdelning.

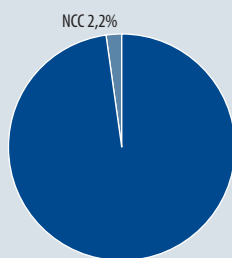
Största aktieägare 2008-12-31

	Procent av kapital	
	kapital	röster
Nordstjärnan	26,7	55,1
Lundbergs	10,0	20,6
Swedbank Robur fonder	4,0	4,6
AMF Pension	3,0	0,6
Alecta	2,6	0,5

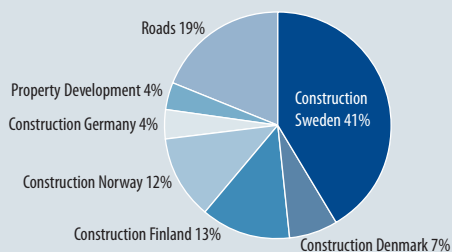
Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

Antal A-aktier	10 850 000
----------------	------------

Andel av Lundbergs tillgångar 2009-02-17

Fördelning av nettoomsättning per affärsområde

NCCaktien

Indutrade marknadsför och säljer komponenter, system och tjänster med högt teknikinnehåll inom utvalda nischer. Kunderna utgörs främst av bolag inom processindustrin. Koncernen tillför värde åt sina kunder genom att strukturera värdekedjan och effektivisera kundernas användning av tekniska komponenter och system.

Teknikhandelsföretagen kompletteras med ett antal bolag som tillverkar egna produkter. Indutrade har ett 100-tal dotterbolag. Koncernens verksamhet är koncentrerad till Europa, varav Sverige och Finland tillsammans svarade för 65 procent av nettoomsättningen under 2008. Målsättningen är att den årliga försäljningstillväxten ska i snitt uppgå till 10 procent över en konjunkturcykel, och att nettoskuldssättningsgraden normalt inte ska överstiga 100 procent.

INDUTRADE	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	6 778	5 673
Rörelseresultat, Mkr	760	609
Resultat efter finansnetto, Mkr	692	578
Resultat per aktie, kr	12:75	10:48
Utdelning/aktie, kr	6:40 ¹⁾	5:25
Börskurs 31 dec, kr	66:25	123:25

¹⁾ Enligt styrelsens förslag.

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

Antal aktier	4 000 000
Andel kapital och röster, procent	10,0

HUSQVARNA	2008	2007
Nettoomsättning, Mkr	32 342	33 284
Rörelseresultat, Mkr	2 361	3 564
Resultat efter finansnetto, Mkr	1 767	2 889
Resultat per aktie, kr	3:34	5:29
Utdelning/aktie, kr	0:00 ¹⁾	2:25
Börskurs 31 dec, kr, B-aktien	41:30	76:75

¹⁾ Enligt styrelsens förslag.

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

Antal A-aktier	16 600 000
Andel kapital (röster), procent	4,3 (13,1)

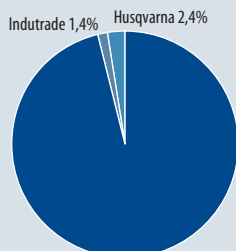
Husqvarna har en världsledande position inom marknaderna för motor-drivna produkter för skogs-, park- och trädgårdsskötsel samt kaputrustning för byggnads- och stenindustrierna. Produktprogrammet omfattar både konsumentprodukter och produkter för professionella användare. I Husqvarnakoncernen ingår även Gardena, som är ledande inom bevattningsprodukter för konsumentmarknaden i Europa.

Husqvarnas långsiktiga mål är att över en konjunkturcykel uppnå en årlig organisk tillväxt på cirka 5 procent och en rörelsemarginal som överstiger 10 procent. Ambitionen är också att växa genom kompletterande förvärv. Den årliga utdelningen ska på lång sikt motsvara 25-50 procent av periodens vinst.

Indutradeaktien

Andel av Lundbergs tillgångar 2009-02-17

Husqvarnaaktien

Handelsbanken är en universalbank som levererar tjänster inom hela bankområdet. Med det avses traditionella företagsaffärer, investment banking och trading samt banktjänster för privatpersoner. Bankens grundfilosofi är att ha en starkt decentraliserad organisation som utgår från kontorens ansvar för enskilda kunder.

Handelsbanken har en stark position på den svenska marknaden. Under de senaste knappa 20 åren har en universalbanksverksamhet byggts upp i de övriga nordiska länderna och sedan år 2000 även i Storbritannien. Det övergripande finansiella målet är att ha högre räntabilitet än ett genomsnitt av konkurrenterna.

HANDELSBANKEN ¹	2008	2007
Intäkter, Mkr	29 890	27 126
Rörelseresultat, Mkr	15 326	14 732
Resultat efter skatt, Mkr	11 944	10 853
Resultat per aktie, kr	19:16	17:39
Utdelning/aktie, kr	7:00 ²	13:50 ³
Börskurs 31 dec, kr, A-aktien	126:00	207:00

1) Siffrorna gäller kvarvarande verksamhet, dvs exklusive SPP samt reavinst från avyttringen av SPP.

2) Enligt styrelsens förslag.

3) Varav 5:00 kr extra utdelning.

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

Antal A-aktier	11 000 000
Andel kapital och röster, procent	1,8

SANDVIK	2008	2007
Intäkter, Mkr	92 654	86 338
Rörelseresultat, Mkr	12 794	14 394
Resultat efter finansnetto, Mkr	10 577	12 997
Resultat per aktie, kr	6:30	7:65
Utdelning/aktie, kr	3:15 ¹	4:00
Börskurs 31 dec, kr	49:00	111:25

1) Enligt styrelsens förslag.

Lundbergs aktieinnehav 2009-02-17

Antal aktier	14 000 000
Andel kapital och röster, procent	1,2

Sandvik är en högteknologisk verkstads-koncern med avancerade produkter och en världsledande position inom utvalda områden.

Sandvik Tooling är specialiserat på hårdmetall- och snabbstålsverktyg för metallbearbetning. *Sandvik Mining and Construction* är inriktat på maskiner, verktyg och service för bergavverknin. *Sandvik Materials Technology* är världsledande inom rostfritt och höglegerat stål, specialmetaller, motståndsmaterial samt processsystem. Sandvik har även ett fristående börsnoterat dotterföretag, *Seco Tools*, som är specialiserat på hårdmetallverktyg.

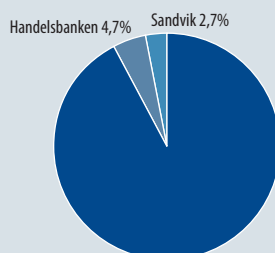
Sandviks finansiella mål över en konjunkturcykel är organisk försäljningstillväxt på 8 procent per år, avkastning på sysselsatt kapital om 25 procent, en utdelningsandel på minst 50 procent samt en netto-skuldsättningsgrad på 0,7-1,0.

Handelsbankenaktien

Ordförande: Hans Larsson VD: Pär Boman www.handelsbanken.com

Andel av Lundbergs tillgångar 2009-02-17

Sandvikaktien

Ordförande: Clas Åke Hedström VD: Lars Pettersson www.sandvik.se

Styrelsen och verkställande direktören
i L E Lundbergföretagen AB (publ),
organisationsnummer 556056-8817,
får härmed avge årsredovisning
för verksamhetsåret 2008 för
koncernen och moderbolaget.

Förvaltningsberättelse	30
Definitioner	36
Koncernen	
Resultaträkning	37
Balansräkning	38
Redogörelse för redovisade intäkter och kostnader	39
Kassaflödesanalys	39
Noter	40
Moderbolaget	
Resultaträkning	63
Balansräkning	64
Redogörelse för redovisade intäkter och kostnader	65
Kassaflödesanalys	65
Noter	66
Förslag till vinstdisposition	72
Revisionsberättelse	73

Lundbergs är ett investeringsföretag med en portfölj av tillgångar innefattande bland annat ett helägt onoterat fastighetsbolag och nio större innehav i börsnoterade företag. Av dessa börsnoterade företag är Holmen och Hufvudstaden dotterbolag, vilket innebär att de konso- lideras i koncernredovisningen.

Koncernen

Verksamheten består av fastighetsförvaltning, tillverkning och försäljning av tidnings- och journalpapper, kartong, trävaror, skogs- och krafrörelse samt aktieförvaltning (inklusive handel med värdepapper).

Koncernens verksamhet beskrivs nedan. Information om koncernens verksamhetsgrenar (Lundbergs, Hufvudstaden och Holmen) redovisas på sidorna 30-35. Moderbolaget beskrivs på sidorna 35-36.

Omsättning och resultat

Koncernens nettoomsättning uppgick till 22 350 Mkr (23 049).

Rörelseresultatet blev -1 965 Mkr (7 934). I resultatet ingår nedskrivningar av börsnoterade aktier och intresse- bolagsandelar med 2 921 Mkr (344) samt övriga nedskriv- ningar och orealiserade värdeförändringar med -2 230 Mkr (4 023).

Resultatet efter finansiella poster blev -2 571 Mkr (7 426). Resultatet efter skatt uppgick till -2 025 Mkr (5 010). Resultat per aktie (exklusive minoritet) blev -36:19 kronor (42:02).

Investeringar

Investeringar redovisas under respektive verksamhetsgren och moderbolaget nedan.

Finansiering

Den räntebärande nettoskulden ökade med 1 044 Mkr till 13 645 Mkr (12 600). Räntebärande skulder uppgick till 15 320 Mkr (13 514) och räntebärande tillgångar till 1 676 Mkr (914). Soliditeten uppgick till 53 procent (59). Skuldsättningsgraden var 0,36 (0,28). Koncernens egna kapital uppgick till 37 714 Mkr (45 085) varav minoritets- intresset utgjorde 17 318 Mkr (18 723).

Skatt

Koncernens skatt uppgick till 545 Mkr (-2 417). Sänkningen av den svenska bolagsskatten till 26,3 procent från och med 2009 har reducerat koncernens uppskjutna skatte- skuld, vilket har medfört en redovisad skatteintäkt om 757 Mkr. Pågående skatteprocesser framgår av not 14 på sidan 49.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Den finansiella riskhanteringen beslutas av respektive styrelse i Lundbergs, Holmen och Hufvudstaden. Risk- hanteringen bedrivs enligt den finanspolicy som styrelsen i respektive bolag har fastställt och har det gemensamt att de syftar till en låg risknivå. Hos samtliga tre bolag är risk- hanteringen centraliserad till en särskild avdelning. För en utförligare beskrivning av hanteringen av finansiella risker se not 37 på sidan 60.

Övrig information om risker och osäkerhetsfaktorer finns under respektive verksamhetsgren. I not 36 på sidan 59 redogörs för väsentliga bedömningar och uppskattningar.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga händelser av väsentlig betydelse har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

Verksamhetsgrenar

LUNDBERGS

Med Lundbergs avses här moderbolaget L E Lundbergfö- retagen AB, de helägda dotterföretagen och i förekommande fall deras koncerner inom fastighets- och aktieförvaltning (handel med värdepapper). Verksamheten är uppdelad i två rörelsegrenar, Fastighetsförvaltning och Aktieförvalt- ning.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 1 668 Mkr (2 597) och rörelseresultatet blev -2 106 Mkr (1 663).

Fastighetsförvaltning

Nettoomsättningen uppgick till 930 Mkr (912) och rörelse- resultatet till 60 Mkr (1 247). Det lägre resultatet beror på värdeförändringar i fastighetsbeståndet om -397 Mkr (838). Den genomsnittliga vakansgraden uppgick till 1,6 procent (2,3).

Investeringar i befintliga förvaltningsfastigheter har skett med 129 Mkr (116) och i inventarier med 8 Mkr (5). En intern värdering av fastighetsbeståndet har per den 31 december 2008 skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Värdet har fastställts genom en kombination av avkastnings- och ortprismetoden. För att säkerställa värderingen har externa värderingar inhämtats. Det verkliga värdet bedöms uppgå till 8 836 Mkr per den 31 december 2008 (9 104). Värderingsmetod och antagan- den beskrivs i not 19 på sidan 52.

Exploateringsfastigheterna upptas i balansräkningen till 86 Mkr utgörande det lägsta av anskaffningsvärdet eller nettoförsäljningsvärdet. Exploateringsfastigheter har sålts för 47 Mkr (52).

Aktieförvaltning

Nettoomsättningen uppgick till 738 Mkr (1 685) och rörelseresultatet till -2 166 Mkr (416). Nedskrivning har skett av aktieinnehaven i Handelsbanken med 710 Mkr, i Husqvarna med 592 Mkr, i Industrivärden med 99 Mkr, i Indutrade med 23 Mkr och i Sandvik med 572 Mkr. I rörelseresultatet ingår andel i intresseföretagsresultat med -558 Mkr (286). Resultatet har belastats med nedskrivning av andelarna i Cardo och NCC med 777 Mkr respektive 149 Mkr. Nettoinvesteringar i aktier uppgick till 127 Mkr (2 621).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Fastighetsförvaltning

Förändringar på fastighetsmarknaden, t ex till följd av konjunktursvängningar, påverkar fastigheternas verkliga värde vilket är både en risk och en möjlighet.

Möjligheterna att på kort sikt påverka resultatet i den löpande verksamheten är begränsade. Intäkterna från de kommersiella lokalerna är reglerade av förhållandevis långa hyresavtal, vanligen tre till fem år. För bostäder gäller tillsvidareavtal med rätt för hyresgästen att säga upp hyresavtalet med tre månaders varsel. Rörelsekostnaderna är svåra att förändra i ett kort perspektiv med bibehållen service och kvalitet. Lönsamheten och verksamheten påverkas av konjunkturen och ränteläget men även av politiska beslut. För att framgångsrikt hantera möjligheter och risker i ett fastighetsbolag krävs därför lång framförhållning.

Hyresutvecklingen

Hyresutvecklingen utgör både en risk och en möjlighet. Hyresnivån för lediga kontorslokaler påverkas vid en förstärkning eller försvagning av konjunkturen. Hyresnivån för uthyrda lokaler med avtalstider på tre år eller mer är normalt bundna till konsumentprisindex. Hyresförändringar sker när avtalen förnyas. Hyresutvecklingen för bostäder är stabilare beroende på rådande bruksvärdeshyressystem.

Fastighetsskatt

Höjningar av fastighetsskatten utgör en risk. Risken begränsas dock av att en väsentlig del av fastighetsskatten avseende lokaler debiteras hyresgästen.

Hyresförluster vakanta bostäder/lokaler

Vid en avmattning av konjunkturen är risken för ökad vakansgrad större för kontorslokaler än för butikslokaler och bostäder. En viss vakansgrad bör alltid finnas för att erbjuda lokalhyreskunder expansionsmöjligheter, möjliggöra ombyggnader och pröva marknadens villighet att acceptera högre hyresnivåer.

Avtalstid

En lång genomsnittlig avtalstid vid uthyrning av lokaler är en fördel vid sjunkande marknadshyror och en nackdel vid

stigande hyror. Alltför täta om- och avflyttningar medför stora kostnader för lokalanpassningar. Dessa kostnader kan inte alltid kompenseras av höjda hyror.

Omsättningsbaserade hyror

Vid uthyrning av butikslokaler tillämpas till viss del omsättningsbaserade hyror. Strävan är att öka andelen avtal med omsättningshyror, då de medför en potential uppåt samtidigt som den garanterade minimihyran i omsättningsavtalen begränsar risken.

Drift och underhåll

Kostnaderna för drift är svåra att påverka på kort sikt. Lundbergs arbetar aktivt med att optimera fastigheternas förbrukning och därmed sänka driftkostnaderna. Upphandling av elenergi görs regelbundet på termin för att minska känsligheten för svängningar i energipriserna. Prövning sker löpande om förutsättningarna förändrats. Fastighetsbeståndet är väl underhållet. Lundbergs arbetar målmedvetet med uppföljning och styrning av kostnader i varje enskild fastighet och minskar därmed risken för oförutsedda kostnadsökningar.

Geografisk spridning och fördelning bostäder/lokaler

Lundbergs fastighetsbestånd består av centralt belägna bostads- och lokalfastigheter. Fastigheterna är koncentrerade till huvudsakligen större städer med positiv utveckling. Den uthyrningsbara ytan i fastighetsbeståndet består till 55 procent av bostäder och 45 procent lokaler. Den jämna fördelningen mellan bostäder och lokaler gör verksamheten mindre konjunkturkänslig.

Försäkringar

Samtliga fastigheter är fullvärdeförsäkrade.

Aktieförvaltning

Aktierisk omfattar aktiekursrisk och likviditetsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdenedgång på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie är svår att avyttra.

Lundbergs har som strategi att inneha större aktieinnehav i ett begränsat antal bolag. Dessa aktieinnehav kan förändras över tiden. Lundbergs nuvarande aktieinnehav avser delvis bolag som är verksamma inom samma eller likartade branscher. Även framledes kan aktieinnehaven komma att ha en koncentration till vissa branscher, vilket i så fall medför att en större riskexponering kan förekomma gentemot enskilda branscher och/eller bolag.

Icke finansiella resultatindikationer

Lundbergs har kollektivavtal för både tjänstemän och kollektivanslutna. Både sjukfrånvaron och personalomsättning är låg. Tydliga riktlinjer finns för att säkerställa att ingen diskriminering eller osakliga löneskillnader uppstår.

Hög servicegrad med personligt bemötande, kundnytta, effektivitet och lönsamhet präglar allt arbete i företaget. Arbetet sker systematiskt utan onödig byråkrati, där syftet bland annat är att ha långsiktiga relationer med hyresgäster och leva upp till ingångna avtal.

Lundbergs har under lång tid arbetat med energieffektivisering i fastigheterna. Målsättningen är att minska energiförbrukningen med bättre eller bibehållet inomhusklimat för hyresgästerna. Satsningen på energieffektivisering i fastigheterna under 2008 har resulterat i att den normalårskorrigerade värmeförbrukningen och elförbrukningen har minskat med totalt 4,7 GWh (3,7%) jämfört med 2007. Vattenförbrukningen har minskat med 22 000 kubikmeter (2,5%). Sedan den 1 september 2008 köper Lundbergs el märkt Bra Miljöval enligt Naturskyddsföreningen. Tillsammans med minskningen av energiförbrukningen innebär detta att koldioxidutsläppen 2008 har minskat med cirka 1 000 ton (10%) jämfört med 2007.

Inga verksamheter, för vilka tillstånd eller anmälan krävs enligt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, bedrevs under 2008.

Framtidsutsikter

Ett marknadsläge med betydligt lägre tillväxt medför att vakansgraden i fastighetsrörelsen förväntas öka under 2009. Driftskostnaderna ökar beroende på ökade taxor och skatter. Kostnaden för hyresgäst Anpassningar och projekt ökar.

För 2009 bedöms kassaflödet i aktieförvaltningen påverkas negativt av minskade ordinarie utdelningar.

HUFVUDSTADEN

Hufvudstadens verksamhet består i att äga och förvalta kommersiella kontors- och butiksfastigheter i centrala Stockholm och centrala Göteborg.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 1 348 Mkr (1 294). Rörelseresultatet blev -882 Mkr (3 456). Det minskade resultatet beror på orealiserade värdeminskningar i fastighetsbeståndet om -1 629 Mkr (2 598). Den totala vakansgraden per 31 december 2008 var 5,3 procent (3,3).

Förvaltningsfastigheter

Under året investerades 182 Mkr (524) i fastigheter och 3 Mkr (4) i inventarier.

En intern värdering av fastighetsbeståndet har per den 31 december 2008 skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde bedömts. Värdet har fastställts genom direktavkastningsmetoden. För att säkerställa värderingarna har externa värderingar inhämtats. Det verkliga värdet bedöms uppgå till 19 083 Mkr (20 531). Värderingsmetod och antaganden beskrivs i not 19 på sidan 52.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Möjligheterna att på kort sikt påverka resultatet i den löpande verksamheten är begränsade. Intäkterna är reglerade av förhållandevis långa hyresavtal, vanligen tre till fem år, medan rörelsekostnaderna är svåra att förändra i ett kort perspektiv med bibehållen service och kvalitet. Hufvudstadens lönsamhet och verksamhet påverkas framför allt av makroekonomiska faktorer såsom konjunktur och ränteläge samt utvecklingen i Stockholm och Göteborg, men även av politiska beslut. För att framgångsrikt hantera möjligheter och risker i ett fastighetsbolag krävs därför lång framförhållning och tydliga strategier. Hufvudstaden har inte identifierat några andra väsentliga risker eller osäkerhetsfaktorer än de som beskrivs nedan. Förändringar på fastighetsmarknaden, t ex till följd av konjunktursvängningar påverkar fastigheternas verkliga värde vilket är både en risk och en möjlighet. Risken begränsas dock av fastigheternas koncentration till de mest attraktiva kommersiella lägena.

Hyresutvecklingen

Hyresutvecklingen utgör både en risk och en möjlighet. Risken begränsas emellertid av Hufvudstadens koncentration till fastigheter med lokaler i de mest intressanta kommersiella lägena. Hyresnivån för lediga kontorslokaler påverkas snabbt vid en förstärkning eller försvagning av konjunkturen. Hyresnivån för uthyrda lokaler med avtals-tider på tre år eller mer är bundna till konsumentprisindex. Hyresförändringar sker när avtalen förnyas.

Fastighetsskatt

Höjningar av fastighetsskatten utgör en risk. Risken begränsas dock av att en väsentlig del av fastighetsskatten debiteras Hufvudstadens hyresgäster.

Hyresförluster vakanta lokaler

Vid en avmattning av konjunkturen är risken för ökad vakansgrad större för Hufvudstadens kontorslokaler än för butikslokalerna. En viss vakansgrad bör alltid finnas för att erbjuda kunder expansionsmöjligheter, möjliggöra ombyggnader och pröva marknadens villighet att acceptera högre hyresnivåer.

Avtalstid

En lång genomsnittlig avtalstid är en fördel vid sjunkande marknadshyror och en nackdel vid stigande hyror. Alltför täta om- och avflyttningar medför stora kostnader för lokalanpassningar. Dessa kostnader kan inte alltid kompenseras av höjda hyror.

Omsättningsbaserade hyror

Omsättningsbaserade hyror tillämpas i huvudsak i NK-varuhusen. Hufvudstaden strävar efter att öka andelen avtal med omsättningshyror, då de medför en potential uppåt samtidigt som den garanterade minimihyran i omsättningsavtalen begränsar risken för hyresfall.

Drift och underhåll

Kostnaderna för drift är svåra att påverka på kort sikt. Hufvudstaden arbetar aktivt med att optimera fastigheternas förbrukning och därmed sänka driftkostnaderna. Upphandling av elkraft görs regelbundet på termin för att minska känsligheten för svängningar i energipriserna. Prövning sker löpande om förutsättningarna förändras. Hufvudstadens fastighetsbestånd är väl underhållet. Målmedvetet arbete med uppföljning och styrning av kostnader i varje enskild fastighet och minskar därmed risken för oförutsedda kostnadsökningar.

Koncentration till centrala Stockholm och centrala Göteborg

Koncentrationen av ett fastighetsbestånd till ett geografiskt marknadsområde kan potentiellt öka risken på grund av minskad diversifiering. I Hufvudstadens fall bedöms dock risken som liten eftersom Stockholm och Göteborg över tiden är landets starkaste marknadsområden och mest intressanta tillväxtmarknader.

Försäkringar

Hufvudstadens fastigheter är fullvärdeförsäkrade. En särskild terroristförsäkring som täcker skador upp till 25 Mkr har tecknats.

Icke finansiella resultatindikationer

Ett ansvarsfullt företagande såväl internt som externt är en förutsättning för framgång. Hufvudstaden bidrar till samhällsutvecklingen genom att ta ansvar för sina fastigheter och den omgivande miljön. Bolaget försäkrar sig om att gällande lagar och avtal följs genom krav på entreprenörer och underleverantörer. Hufvudstadens värdegrund präglar medarbetarnas agerande och är ett aktivt redskap i det dagliga arbetet. All slags diskriminering och osakliga löneskillnader motarbetas. Ett omfattande ledarskapsprogram för samtliga chefer i bolaget har genomförts under året.

Hufvudstaden arbetar aktivt för att minska negativ miljöpåverkan, t ex genom minskad energianvändning och krav på miljövänliga produkter.

Inga verksamheter för vilka tillstånd eller anmälan krävs enligt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bedrevs under 2008.

Framtidsutsikter

Hufvudstaden kommer även framöver främst ägna sig åt att förvalta, förädla och utveckla fastighetsbeståndet så att största möjliga avkastning erhålles. Den globala finanskrisen och det försämrade konjunkturläget i Sverige kommer att påverka fastighetsbranschen under 2009 och med största sannolikhet medföra en något svalare hyresmarknad. Trots detta tror vi på en stabil efterfrågan och tillfredsställande hyresnivåer för bolagets välbelägna och högkvalitativa kontors- och butikslokaler.

Hufvudstadens stabila finanser möjliggör genomförande av pågående projekt och utvärdering av nya investeringar som på sikt ökar fastighetsbeståndets attraktivitet.

Bedömningen är att direktavkastningskraven under året kommer att vara oförändrade eller något stigande. Strategiska förvärv av enstaka fastigheter som kompletterar beståndet kan ej uteslutas.

HOLMEN

Holmens verksamhet består av tillverkning och försäljning av tidnings- och journalpapper (Holmen Paper), kartong (Iggesund Paperboard), trävaror samt skogs- och kraft-rörelse.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick till 19 334 Mkr (19 159).

Rörelseresultatet blev 1 051 Mkr (2 843). I resultatet ingår netto -361 Mkr i jämförelsestörande poster huvudsakligen som följd av stängda produktionsanläggningar under året. I övrigt har resultatet påverkats av lägre tidningspappers- och trävarupriser samt ökade kostnader för virke och andra insatsvaror.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 1 160 Mkr (1 433).

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Holmens resultat påverkas av olika intäcks- och kostnadsposter.

Intäkter

Holmens intäkter kommer huvudsakligen från försäljning av tryckpapper, kartong och trävaror i Europa. Utvecklingen av priser och leveranser beror till stor del på marknadsbalansen i Europa som i sin tur påverkas av hur efterfrågan i Europa utvecklas, utvecklingen av produktion bland europeiska producenter, förändringar av import till Europa samt möjligheterna att med lönsamhet exportera från Europa.

Kostnader

Holmens största tillverkningskostnader utgörs av virke, returpapper, energi, massa och kemikalier. Därtill är kostnaderna för leveranser, personal, underhåll och kapital betydande. Kostnadsutvecklingen styrs främst av prisutvecklingen för insatsvaror och personal samt hur väl koncernen lyckas öka effektiviteten i produktion och administration.

Råvaror

För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används fysiska leveransavtal med fast pris samt finansiella säkringar. För vissa pappers- och massaprodukter finns det en OTC-handel i finansiella kontrakt. Holmen har under året inte handlat med några sådana kontrakt.

Valutor

Holmens resultat påverkas av valutakursförändringar främst genom att en betydande del av försäljningen sker i andra valutor än kostnaderna. För att minska exponeringen används valutasäkringar.

Försäkringar

Holmen försäkrar sina anläggningar mot egendoms- och avbrottsskador. Den egna risken varierar mellan olika anläggningar men uppgår som mest till cirka 30 Mkr för enskild skada. Holmens skogsinnehav försäkras inte. Arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtidiga skador har inte bedömts motivera den kostnad det skulle innebära att försäkra skogsinnehavet.

Forskning och utveckling

Holmen bedriver forskning och utveckling både internt och externt. Den externa delen drivs tillsammans med andra aktörer, ofta branschgemensamt och genom samarbeten med universitet och högskolor.

Icke finansiella resultatindikationer**Personal**

Medelantalet årsanställda har minskat i Holmen. Förändringen beror främst på uppsägningar i samband med nedläggning av Wargöns Bruk och personalreduktionsprogram i samband med stängningen av pappersmaskin PM 2 och returpapperslinjen vid Hallsta Pappersbruk i november. 318 anställda berörs av nedläggningen av Wargöns Bruk som aviserades i augusti 2008. Produktionen upphörde i december. Ett femtiotal anställda kommer att arbeta med stängningsarbeten fram till april 2010. Vid årets slut hade cirka 60 personer accepterat företagspension eller att gå i ålderspension efter stängningsperioden och cirka 55 hade fått jobb hos andra arbetsgivare. Övriga cirka 200 anställda ingår i omställningsprogrammet som erbjuder aktivt stöd med att söka nytt jobb, utbildning eller stöd att starta egen verksamhet. En konsekvens av omstruktureringen av Hallsta Pappersbruk är att personalstyrkan minskats med cirka 150 anställda under 2008 och kommer att minskas med cirka 110 under kommande två år. Under året har avtal träffats med 188 personer som lämnar företaget på egen begäran, accepterat avgångsvederlag eller företagspension från 62 år.

Sjukfrånvaron i Holmen minskade under 2008 till 4,6 procent från 4,7 procent året innan. Det innebär att den sedan flera år nedåtgående trenden fortsätter. Holmen började 2003 mäta det som kallas friskhetsindex, vilket beräknas som andelen anställda som inte haft någon sjukdag alls under ett kalenderår. Under de senaste åren har detta index legat kring 45 procent.

Antalet arbetsolyckor som ledde till frånvaro ökade under året till 33 (23) per 1 000 anställda. Varje enhet arbetar

med en anpassad lokal handlingsplan för att väsentligt minska antalet arbetsolyckor. Någon olycka med dödlig utgång har inte inträffat i Holmen på mycket länge.

Miljö

Holmens verksamhet regleras miljömässigt av lagar och tillstånd inom varje land. Holmens miljöpolicy är utgångspunkt för hur miljöansvaret fördelas och hur miljöarbetet organiseras och bedrivs. Vid tillverkningsplatserna integreras olika typer av regler som en viktig del vid planering av produktion och investeringar. Holmens miljöpolicy reviderades under 2008 för att nu också fokusera på energi- och klimatfrågornas betydelse för verksamheten.

Miljöstandarden i Holmens anläggningar är hög. Detta som ett resultat av gjorda investeringar i process- och reningsutrustning samt det kontinuerligt pågående förbättringsarbetet inom ramen för anläggningarnas miljö- och energiledningssystem och lagstadgade myndighetstillsyn. Miljöarbetet handlar till stor del om att bereda frågor som har med de av miljömyndigheterna givna miljövillkoren att göra. Den huvudsakliga miljöpåverkan som sker från anläggningarna består av utsläpp till luft och vatten samt uppkomst av buller och avfall. Energi- och klimatfrågan ägnas idag stor uppmärksamhet, varför också fossil- och biobränslefrågor är föremål för stort intresse.

Under 2008 genomfördes flera miljörelaterade projekt, utredningar och åtgärder.

Vid årsskiftet 2008/2009 bedrev Holmen miljöfarlig verksamhet vid sju anläggningar. För tre av dessa finns miljötillstånd enligt Miljöskyddslagen och för ytterligare tre tillstånd enligt Miljöbalken. Den sjunde anläggningen, förädlingsverksamheten i Strömsbruk, är sedan 1 januari 2008 klassad som en anmälningspliktig verksamhet.

Massa- och pappersbruken Braviken och Wargön tillståndsprövades under 2002 enligt Miljöbalken. Skärnäs Hamnterminal har miljötillstånd enligt Miljöbalken sedan 1999. Hallsta Pappersbruk har ett tillstånd enligt Miljöskyddslagen från 2000. Iggesunds Bruk fick 2003 nytt tillstånd enligt samma lag. Iggesunds Sågverk har tillstånd enligt Miljöskyddslagen sedan 1994. Arbete gällande ansökan om nytt miljöstånd enligt Miljöbalken kommer under 2009 att påbörjas vid Iggesunds Sågverk. Inga övriga väsentliga tillstånd behöver förnyas eller revideras under 2009. Holmen har beslutat att bygga ett sågverk i anslutning till pappersbruket i Braviken. Länsstyrelsen väntas i början av 2009 lämna miljötillstånd enligt Miljöbalken med tillhörande villkor för byggandet av sågverket och verksamheten vid detta.

Holmen Energi producerar elkraft vid Holmens hel- och delägda vattenkraftverk. I de tillstånd för vattenverksamhet (Miljöbalkens regler), som finns för samtliga anläggningar, ingår miljövillkor. Under 2006 erhöles dom från Miljöödom-

stolen för byggande av ett nytt kraftverk i Iggesundån. Kraftverket, vilket kommer att tas i drift i slutet av 2009, ersätter tre gamla kraftverk på platsen.

Omprövning av gamla vattendomar kan begäras med stöd av Miljöbalken. För Ljusnans del, där Holmen Energi har vattenkraftstationer, pågår en sådan omprövning.

Holmens bruk deltar i EUs handel med utsläppsrätter för koldioxid. De svenska bruken deltar dessutom i handeln med elcertifikat. Verksamheterna i Holmens skogar och vid samtliga anläggningar var vid årsskiftet 2008/2009 certifierade enligt ISO 14001. Skogsbruket var dessutom certifierat enligt FSC och PEFC.

Under året förekom ett fåtal överskridanden av villkorsvärden, klagomål och incidenter i den industriella och skogliga verksamheten. Avvikelseerna var inte på något sätt resultatpåverkande och omhändertogs med hjälp av korrigering åtgärder inom verksamheternas miljölednings-system.

Av verksamheterna utanför Sverige har anläggningarna i Workington, England, och i Madrid, Spanien, någon form av miljöpåverkan. Anläggningarnas försäljning motsvarade 21 procent av Holmens nettoomsättning.

Framtidsutsikter

Marknadsläget för tryckpapper, kartong och trävaror försvagades under hösten 2008 och den svaga konjunkturen skapar en osäkerhet kring efterfrågan för 2009. Prisförhandlingarna för tryckpapper är inte avslutade. Kartongpriserna i Europa har höjts för vissa segment. Valutasituationen ser ut att kunna bidra positivt till resultatet, även om Holmen genom befintliga valutasäkringar inte får del av kronförsvagningen mot euron under 2009.

Den kraftiga kostnadsutvecklingen under senare år ser ut att dämpas till följd av aviserade prissänkningar på ved och en nedgång i marknadspriset på returpapper. Kostnadstrycket på energi och andra insatsvaror ser ut att lätta, även om Holmens långa elkontrakt innebär att de svenska enheterna inte påverkas av elprisutvecklingen i Sverige de närmaste åren. Holmens investeringar bedöms kunna uppgå till närmare 1 500 Mkr, men är bland annat beroende på omfattningen av investeringen i Bravikens Sågverk under året.

Moderbolaget

Årets resultat uppgick till -1 825 Mkr (863). I resultatet ingår utdelningar med 1 440 Mkr (1 249) och nedskrivning av aktieinnehaven i Cardo med 782 Mkr, Handelsbanken med 710 Mkr, Husqvarna med 592 Mkr, Industrivärden med 99 Mkr, Indutrade med 23 Mkr, NCC med 234 Mkr och Sandvik med 572 Mkr.

I september fusionerades det helägda dotterbolaget L E Lundberg Holding AB med moderbolaget, vilket medförde en ökning av eget kapital om 2 645 Mkr. Fusionen innebär att aktierna i Hufvudstaden därefter ägs direkt av moderbolaget.

Nettoinvesteringar uppgick till 201 Mkr (2 613) varav aktier i Cardo uppgår till 38 Mkr, i Sandvik till 103 Mkr och aktier av serie A och av serie B i Husqvarna till 116 Mkr respektive 25 Mkr. 1 500 000 aktier av serie B i Husqvarna har avyttrats för 81 Mkr.

Företagsinformation avseende L E Lundbergföretagen AB, se not 2 sidan 44.

Styrelse

För beskrivning av styrelsens arbete m m hänvisas till Bolagsstyrningsrapporten på sidan 74.

Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Styrelsen föreslår att årsstämman 2009 fattar beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare. För riktlinjer beslutade av årsstämman 2008 se not 5 på sidan 45.

Ersättning till ledande befattningshavare ska kunna utgöras av fast lön, bonus, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till ansvar och befogenheter.

För ledande befattningshavare anställda i L E Lundbergföretagen AB eller Fastighets AB L E Lundberg ska eventuell bonus vara baserad på resultat- och lönsamhetsmål, vara maximerad och inte överstiga tre månadslöner. För ledande befattningshavare anställda i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ska eventuell bonus baseras på aktivitetsmässigt resultat, varvid bonusen ska vara maximerad till cirka 15 procent av uppnått resultat över tiden. Bonus ska i normalfallet inte vara pensionsgrundande.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida ska uppsägningstiden vara längst tolv månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan, i förkommande fall, avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utgå.

Pensionsrätt för VD och för övriga ledande befattningshavare ska gälla från 65 års ålder, med förmåner motsvarande ITP-planen. Ersättning ska inte utgå i form av optioner eller andra aktierelaterade incitamentsprogram.

Dessa riktlinjer ska omfatta de personer som under den tid riktlinjerna gäller utgör ledande befattningshavare i L E Lundbergföretagen AB och dess helägda dotterbolag Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning AB. Riktlinjerna gäller för avtal som ingås efter årsstämman beslut, samt för det fall ändringar görs i befintliga avtal efter denna tidpunkt. Styrelsen skall ha rätt att frångå riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

För riktlinjer avseende ledande befattningshavare i Holmen och Hufvudstaden hänvisas till deras respektive årsredovisningar.

Aktieinformation

Aktiekapitalet i L E Lundbergföretagen AB uppgick vid årets slut till 621 Mkr. Antalet aktier uppgick till 62 145 483, var och en med ett kvotvärde av 10 kronor. Aktierna är fördelade på 24 000 000 aktier av serie A med tio röster vardera och 38 000 000 aktier av serie B med en röst vardera samt 145 483 återköpta aktier. På begäran av ägare av aktie av serie A ska aktie av serie A kunna omvandlas till aktie av serie B.

Det finns inga begränsningar avseende aktiernas överlåtelsebarhet i bolagsordningen. Någon begränsning av hur många röster varje aktieägare kan avge vid årsstämma finns inte.

Största ägare är Fredrik Lundberg med totalt 52,7 procent av aktiekapitalet och 89,5 procent av rösterna. Resterande aktieägars respektive innehav understeg tio procent av rösterna.

Anställda har inget aktieinnehav via pensionsstiftelse eller genom annan utfästelse.

Enligt bolagsordningen ska styrelsen utöver de ledamöter som enligt lag utses av annan än bolagsstämman bestå av lägst fem och högst tio ledamöter med högst tre suppleanter. Val av ledamöter och suppleanter ska ske på bolagsstämma.

Inga kända avtal finns som skulle påverkas till följd av ett offentlig uppköpserbjudande.

Återköp av egna aktier

Vid årsstämman den 10 april 2008 förnyades bemyndigandet för styrelsen att fatta beslut att förvärva upp till 10 procent av bolagets aktier. Bemyndigandet har dock inte utnyttjats. Styrelsen föreslår att också årsstämman 2009 bemyndigar styrelsen att återköpa upp till 10 procent egna B-aktier. Innehavet av egna B-aktier uppgick den 31 december 2008 till 145 483 aktier.

Förslag till utdelning och vinstdisposition

Styrelsen har föreslagit en utdelning om 6:00 kronor per aktie eller totalt 372 Mkr. Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 72.

Definitioner

Likvida medel

Kassa och bank samt kortfristiga placeringar (maximalt tre månader).

Räntebärande tillgångar

Räntebärande fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank.

Räntebärande nettoskuld

Räntebärande skulder och räntebärande avsättningar reducerat med räntebärande tillgångar.

Skatter

Aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande nettoskuld dividerad med summan av eget kapital.

Soliditet

Eget kapital uttryckt i procent av balansomslutningen.

Vakansgrad

Bortfall av hyresintäkter i procent av totalt möjliga hyresintäkter.

Vinst per aktie

Årets resultat efter skatt dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Mkr		2008	2007
Nettoomsättning	Not 3	22 350	23 049
Övriga intäkter m m	Not 4	985	2 908
		23 335	25 958
Råvaror, handelsvaror och förnödenheter samt kostnad sålda lageraktier		- 11 167	- 10 626
Personalkostnader	Not 5	- 3 157	- 2 853
Övriga externa kostnader	Not 6, 7	- 5 040	- 5 046
Avskrivningar	Not 8	- 1 350	- 1 346
Nedskrivningar	Not 9	- 2 052	- 1 887
Andelar i intresseföretags resultat	Not 10	- 508	298
		- 23 274	- 21 460
Värdoförändringar förvaltningsfastigheter	Not 11	- 2 026	3 436
Rörelseresultat	Not 12	- 1 965	7 934
Finansiella intäkter		49	48
Finansiella kostnader		- 655	- 555
Finansnetto	Not 13	- 606	- 507
Resultat före skatt		- 2 571	7 426
Skatt	Not 14	545	- 2 417
Årets resultat		- 2 025	5 010
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		- 2 244	2 605
Minoritetsintresse		219	2 404
		- 2 025	5 010
Resultat per aktie, kr ¹		- 36:19	42:02

1) Någon utspädning föreligger inte.

Balansräkning, koncernen

Mkr		2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR	Not 15		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	Not 16	192	128
Materiella anläggningstillgångar	Not 17	13 244	13 018
Biologiska tillgångar	Not 18	11 080	11 073
Förvaltningsfastigheter	Not 19	27 920	29 634
Andelar i intresseföretag	Not 20	3 642	4 460
Finansiella placeringar	Not 21, 37	5 386	10 163
Övriga aktier och andelar	Not 22	14	8
Långfristiga finansiella fordringar	Not 23, 37	91	169
Uppskjutna skattefordringar	Not 14	361	320
Summa anläggningstillgångar		61 930	68 972
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	Not 24	86	86
Varulager	Not 25	3 565	3 334
Kundfordringar	Not 26	3 164	3 029
Skattefordringar	Not 14	141	22
Övriga rörelsefordringar	Not 26	594	515
Kortfristiga finansiella fordringar	Not 23, 37	97	51
Likvida medel	Not 23	1 488	694
Summa omsättningstillgångar		9 135	7 731
SUMMA TILLGÅNGAR		71 065	76 704
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 28		
Aktiekapital		621	621
Reserver	Not 29	-196	2 850
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		19 970	22 890
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		20 395	26 361
Minoritetsintresse		17 318	18 723
Summa eget kapital		37 714	45 085
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristiga finansiella skulder	Not 23, 37	9 317	8 052
Övriga långfristiga skulder	Not 30	10	10
Avsättningar för pensioner	Not 31	420	309
Övriga avsättningar	Not 14, 32	1 100	678
Uppskjutna skatteskulder	Not 14	11 491	13 142
Summa långfristiga skulder		22 338	22 192
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga finansiella skulder	Not 23, 37	5 583	5 153
Leverantörsskulder	Not 33	2 403	2 458
Aktuell skatteskuld	Not 14	103	77
Avsättningar	Not 14, 32	277	102
Övriga rörelseskulder	Not 33	2 647	1 638
Summa kortfristiga skulder		11 013	9 427
Summa skulder		33 351	31 619
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		71 065	76 704

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 35.

REDOGÖRELSE FÖR KONCERNENS REDOVISADE INTÄKTER OCH KOSTNADER, Mkr	2008	2007	
Kassaflödessäkringar			
Redovisade direkt mot eget kapital	- 1 345	- 189	
Överfört från eget kapital till resultaträkningen	309	- 34	
Överfört från eget kapital till anläggningstillgångar	- 1	2	
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	445	- 29	
Säkring av valutarisk i utländsk verksamhet	- 541	- 33	
Finansiella tillgångar som kan säljas			
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital	- 2 924	- 939	
Redovisad i resultaträkningen vid avyttring	- 7	-	
Aktuariell omvärdering av pensionsskuld	- 170	58	
Skatt hänförlig till poster som redovisas direkt mot eget kapital	570	41	
Förändringar i intresseföretags eget kapital	- 50	36	
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med bolagets ägare	- 3 715	- 1 086	
Årets resultat	- 2 025	5 010	
Total förmögenhetsförändring, exklusive transaktioner med bolagets ägare	- 5 741	3 923	
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare	- 5 370	1 651	
Minoritetsintresse	- 371	2 273	
	- 5 741	3 923	
KASSAFLÖDESANALYS FÖR KONCERNEN, Mkr	Not 23, 27	2008	2007
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	- 2 571	7 426	
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ¹	6 862	- 2 558	
Betalda skatter	- 397	- 651	
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	3 895	4 218	
Kassaf öde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager	- 236	- 432	
Förändring av rörelsefordringar	- 26	- 210	
Förändring av rörelseskulder	- 230	- 175	
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	3 402	3 401	
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	- 1 211	- 1 383	
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	23	11	
Investering i förvaltningsfastigheter	- 312	- 333	
Förvärv av fastigheter/bolag	-	- 369	
Avyttring av fastigheter/bolag	-	3 372	
Förvärv av finansiella tillgångar	- 270	- 3 503	
Avyttring av finansiella tillgångar	83	759	
Förvärv övriga anläggningstillgångar	- 20	- 60	
Avyttring övriga anläggningstillgångar	12	6	
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	- 1 695	- 1 500	
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån	1 377	1 800	
Amortering av lån	- 709	- 809	
Förändring av finansiella skulder	19	- 201	
Förändring av finansiella fordringar	17	- 1	
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare	- 558	- 527	
Utbetald utdelning till minoriteter	- 1 072	- 2 046	
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	- 926	- 1 784	
ÅRETS KASSAFLÖDE	782	118	
Likvida medel vid årets början	694	575	
Valutaeffekter	12	1	
Likvida medel vid årets slut	1 488	694	

1) Justeringar utgörs främst av avskrivningar, nedskrivningar, resultat vid försäljning av anläggningstillgångar, andelar i intresseföretags resultat samt effekter vid omvärdering enligt IAS 40, 41 och 39.

Not 1 - Redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag, joint venture företag samt intagande av intresseföretag.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) så som de har antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommenderat RFR 1.1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i not 1 Moderbolagets redovisningsprinciper på sidan 66. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av Årsredovisningslagen (ÅRL) och Tryggandelagen samt i vissa fall av skattelag.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättande av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder, förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, avrundade till närmaste miljontal.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Upskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 36.

Ändrade redovisningsprinciper

Inga nya standarder för 2008 har tillämpats vid upprättandet av föreliggande finansiella rapporter.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

IFRS 8 Rörelsesegment anger vad ett operativt segment är och vilken information som ska lämnas om dessa i de finansiella rapporterna. Standarden ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Tillämpningen av IFRS 8 förväntas inte innebära någon skillnad vad gäller klassificering av rörelsesegment jämfört med nuvarande redovisning.

Omarbetad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter medför att presentationen av de finansiella rapporterna förändras i några avseenden samt att nya, icke-obligatoriska, benämningar för rapporterna föreslås. Ändringen påverkar inte bestämningen av de belopp som rapporteras. Den ändrade IAS 1 ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

Ändringar i IAS 23 Lånekostnader anger att aktivering måste ske av lånekostnader som är direkt hänförliga till tillgångar som tar en betydande tid i anspråk att färdigställas. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

Lundbergs har valt att inte tillämpa dessa standarder i förtid.

Segmentrapportering

Ett segment är en redovisningsmässig identifierbar del av koncernen som antingen tillhandahåller varor eller tjänster (rörelsesegment), eller varor eller tjänster inom en viss

ekonomisk omgivning (geografiskt område), som är utsatta för risker och möjligheter som skiljer sig från andra segment. Den primära indelningsgrunden för koncernens segment är rörelsesegment. Koncernens interna rapporteringssystem är uppbyggt med tanke på uppföljning av avkastningen på koncernens varor och tjänster varför rörelsesegment är den primära indelningsgrunden.

Kommissionärsbolagsförhållanden

Holmens verksamhet bedrivs huvudsakligen genom kommissionärsbolagen Holmen Paper AB, Iggesund Paperboard AB, Holmen Timber AB, Holmen Skog AB och Holmen Energi AB.

Klassificering m m

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omställningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolideringsprinciper**Dotterföretag**

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från L E Lundberg-företagen AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventalförpliktelser.

Anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för lagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna, samt transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretags egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretags nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Joint ventures

Joint ventures är redovisningsmässigt de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. I koncernredovisningen konsolideras innehav i joint ventures enligt klyvningsmetoden. Klyvningsmetoden innebär att för joint venture företag redovisas koncernens ägarandel av företagets intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder i koncernens resultat- och balansräkningar. Detta görs genom att samägarens andel av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader i ett joint venture företag, slås ihop post för post med motsvarande poster i samägarens koncernredovisning. Endast eget kapital som intjänats efter förvärvet redovisas i koncernens egna kapital. Klyvningsmetoden tillämpas från den tidpunkt då det gemensamma bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det gemensamma bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som ska elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint venture företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som redovisas i historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstillfälle. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas direkt mot eget kapital som en omräkningsreserv. Vidhängande effekter av säkringar av nettoinvesteringar redovisas direkt i omräkningsreserven i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutasäkring i resultaträkningen. Ackumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamheter har koncernen valt att ange till noll vid tidpunkten för övergången till IFRS.

Intäkter

Nettoomsättning

Hyresintäkter periodiseras i enlighet med hyreskontrakt. Förskottshyror redovisas därmed som förutbetalda hyresintäkter. Rabatter lämnade som kompensation för till exempel successiv inflyttning redovisas i den period de lämnas. Övriga rabatter periodiseras över hyreskontraktets löptid. I hyresintäkter ingår poster avseende vidaredebiterade kostnader som till exempel fastighetsskatt och mediakostnader.

I Lundbergs Fastighetsförvaltning redovisas även försäljning av omsättningsfastigheter som nettoomsättning.

För Lundbergs Aktieförvaltning utgör försäljningar av värdepapper och utdelningsintäkter nettoomsättning. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning har fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

I Hufvudstaden redovisas även intäkter från parkeringsverksamhet som nettoomsättning.

Som nettoomsättning i Holmen redovisas fakturerad försäljning exklusive moms av produkter, virke och energi. Redovisat belopp är minskat med lämnade varurabatter och liknande intäktsreduktioner samt inkluderar valutakursdifferenser kopplade till försäljningen. Försäljning redovisas efter att de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med äganderätten till försälda varor överförs till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår.

Övriga intäkter

Som övriga intäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför den huvudsakliga verksamheten, förändring av lager, aktiverat arbete för egen räkning samt värdeförändring av biologiska tillgångar.

Statliga bidrag

Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som förutbetalda intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag periodiseras systematiskt i resultaträkningen på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i balansräkningen som en reduktion av tillgångens redovisade värde.

Intäkt från fastighetsförsäljning

Intäkt från fastighetsförsäljning redovisas normalt på tillträdesdagen om inte väsentliga risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om kontrollen över tillgången har övergått vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömning av intäktsredovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppgifter

Intäkter för försäljning av varor redovisas i resultaträkningen när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Intäkter från tjänsteuppgifter redovisas i resultaträkningen baserad på färdigställandegraden på balansdagen.

Entreprenadkontrakt

När utfallet av entreprenadkontrakt kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas uppdagsinkomsterna och uppdagsutgifterna, vilka är hänförliga till uppdraget, som intäkt respektive kostnad i koncernens resultaträkning i förhållande till uppdragets färdigställandegrad, så kallad successiv vinstavräkning. Färdigställandegraden fastställs genom att beräkna förhållandet mellan nedlagda uppdagsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdagsutgifter.

På uppdrag där utfallet inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas en intäkt motsvarande nedlagda kostnader. En befarad förlust på ett entreprenaduppdrag redovisas omedelbart i koncernens resultaträkning.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningar som inte ingår i rörelsegraden Aktieförvaltning, realiserade och realiserade vinster på finansiella placeringar, omvärderingar avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde samt realiserade och realiserade kursförluster och kursvinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningar under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla över- och underkurser. Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla utdelning fastställs. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Ränteintäkter och räntekostnader redovisas i resultaträkningen för den period till vilken beloppen tillhör.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktioner redovisas direkt mot eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder, med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas inte avseende koncernmässig goodwill och inte heller i temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli beskattade inom överskådlig framtid.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder i samma land nettoredo visas.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året.

Not 1, fortsättning**Finansiella instrument**

Finansiella instrument värderas och redovisas i koncernredovisningen i enlighet med IAS 39. Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, med undantag för de som tillhör kategorierna finansiell tillgång eller finansiell skuld värderade till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades.

Finansiella tillgångar och skulder redovisas med tillämpning av affärsdagsprincipen. En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordran tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Hyresfordran tas dock upp då respektive hyresperiod påbörjats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. En finansiell tillgång (eller del därav) tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld (eller del därav) tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Finansiella instrument som är avsedda att stadigvarande innehas i verksamheten klassificeras som anläggningstillgångar.

Likvida medel omfattar kassa, omedelbart tillgängliga banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar (löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten). Checkräkningskredit hänförs till låneskulder under kortfristiga skulder.

Räntebärande fordringar och värdepapper värderas löpande till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Aktier som innehas för handel värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Det finns även aktieinnehav som klassificerats till kategorin finansiella tillgångar som kan säljas där värdering sker löpande till verkligt värde med värdeförändring mot eget kapital. Vid den tidpunkt placeringarna bokas bort från balansräkningen omförs tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Hyres- och kundfordringar värderas löpande till upplupet anskaffningsvärde, eftersom dessa har kort förväntad löptid och värdering sker utan diskontering till nominellt belopp. En fordran provas individuellt avseende bedömd förlustrisk och upptas till det belopp varmed den beräknas inflyta.

Leverantörsskulder värderas löpande till upplupet anskaffningsvärde, eftersom leverantörsskulder har kort förväntad löptid och värdering sker utan diskontering till nominellt belopp.

Lån redovisas löpande till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. I Holmen redovisas dock lån som säkrats mot värdeförändringar och lån som redovisas med stöd av "fair value option" löpande till marknadsvärde.

Derivat och säkringsredovisning. Derivatinstrument redovisas till verkligt värde med värdeförändringar mot resultaträkningen. Derivatinstrument utgörs bland annat av terminskontrakt, optioner och swappar som används för att täcka risker för aktie- och valutakursförändringar samt exponering av ränte- och råvarurisker. Säkringsredovisning kan tillämpas när det finns en koppling till den säkrade posten och säkringen effektivt skyddar den säkrade positionen. Används derivatet för säkringsredovisning till den del denna är effektiv redovisas värdeförändringar på derivaten på samma rad i resultaträkningen som den säkrade posten. Även om säkringsredovisning inte tillämpas, redovisas värdeökningar respektive värdeminskningar på derivatet som intäkter respektive kostnader inom rörelseresultatet eller inom finansnettot baserat på syftet med användningen av derivatinstrumentet och huruvida användningen relateras till en rörelsepost eller en finansiell post. Om säkringsredovisning inte tillämpas vid användning av ränteswap, redovisas räntekupongen som ränta och övrig värdeförändring av ränteswapen som övrig finansiell intäkt eller övrig finansiell kostnad.

Beräkning av verkligt värde. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser. I de fall noterade marknadspriser saknas har verkligt värde beräknats genom diskonterade kassaflöden. När beräkningar av diskonterade

kassaflöden gjorts har samtliga variabler, såsom diskonteringsräntor och valutakurser, för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar. Värdering av valutoptioner har gjorts med tillämpning av Black & Scholes formel.

Kassaflödessäkkring. De derivatinstrument som används för säkring av framtida kassaflöden redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Kassaflödessäkringars effektiva del av värdeförändringar redovisas i eget kapital fram tills det säkrade flödet träffar resultaträkningen, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen för att där möta resultateffekterna från den säkrade transaktionen. Den ineffektiva delen redovisas i resultaträkningen. Om ett derivatinstrument inte längre uppfyller kraven för säkringsredovisning, eller om säkringsinstrumentet löper ut, säljs eller avslutas, redovisas den eventuella vinst eller förlust som uppstått som en justering av räntekostnaderna samtidigt som de säkrade framtida räntebetalningarna redovisas i resultaträkningen. Om de säkrade framtida betalningarna inte förväntas äga rum, redovisas eventuella ackumulerade förluster direkt i resultatet och eventuella vinster intäktsredovisas när derivatet löper ut, säljs eller avslutas.

Säkkring av verkligt värde. Derivatinstrumentet redovisas till verkligt värde i balansräkningen och den säkrade tillgången/skulden bokförs även den till verkligt värde avseende den risk som säkrats. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten.

Säkkring av nettoinvesteringar. Värdeförändringar för säkringar avseende nettoinvesteringar i utländsk verksamhet redovisas löpande i eget kapital. Ackumulerad värdeförändring behålls i eget kapital fram till dess att verksamheten avyttras då de ackumulerade värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen.

Övriga rörelsefordringar och rörelseskulder

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av goodwill, patent, licenser, utsläppsrätter samt IT-system.

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärvet och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventualförpliktelser. Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras enbart vid större projekt om en säker bedömning av de framtida ekonomiska fördelarna kan göras. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Utsläppsrätter redovisas initialt till marknadspris vid tilldelning. Under året intäktsförs tilldelningen samtidigt som en interimsskuld, motsvarande gjorda utsläpp, kostnadsförs.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Immateriella tillgångar skrivs av under 3-10 år förutom goodwill och utsläppsrätter.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna (år) är:

Patent och licenser	5-10
IT-system	3-10

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförlbara till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Tillkommande utgifter aktiveras endast om de bedöms generera ekonomiska fördelar för företaget. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift aktiveras är om utgiften avser utbytet av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats aktiveras utgiften. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträgnas och kostnadsförs i samband med utbytet. Ränta i tillgångars anskaffningsvärden aktiveras inte.

Fastigheter som bebyggs eller exploateras för framtida användning som förvaltningsfastigheter klassificeras som materiella anläggningstillgångar och redovisas till anskaffningsvärdet till dess arbetena är slutförda. Därefter omklassificeras fastigheterna till förvaltningsfastigheter och omvärderas till verkligt värde, varvid värdeförändring redovisas i resultaträkningen.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. Avskrivning enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden med beaktande av gjorda nedskrivningar. Följande nyttjandeperioder (år) används:

Maskiner för vattenkraftproduktion	20-40
Förvaltnings- och lagerbyggnader, bostäder (Holmen)	20-33
Driftsbyggnader, markanläggningar samt maskiner för massa-, pappers- och kartongtillverkning	20
Maskiner för sågverk	12
Övriga maskiner	10
Skogsbilvägar	10
Inventarier	3-5

Mark är inte föremål för avskrivning. Bedömningen av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod sker löpande.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar provas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Undantag görs för biologiska tillgångar, förvaltningsfastigheter, finansiella tillgångar, uppskjutna skattefordringar, varulager, tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper redovisade enligt IFRS 5 och förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda. Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För undantagna tillgångar enligt ovan provas värdet enligt respektive standard.

Immateriella anläggningstillgångar. Goodwill är fördelat till kassagenererande enheter och testas årligen för nedskrivningsbehov. Utsläppsrätter provas för nedskrivningsbehov utifrån aktuella marknadspriser. Nedskrivning på goodwill reverseras inte.

Materiella anläggningstillgångar. Finns det indikation på att det bokförda värdet är för högt görs en analys där enskilda eller naturligt sammanhängande typer av tillgångars återvinningsvärde fastställs som det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset efter avdrag för uppskattade kostnader för försäljning av tillgången. Nyttjandevärdet mäts som förväntat framtida diskonterat kassaflöde. En nedskrivning utgörs av skillnaden mellan bokfört värde och återvinningsvärde. En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning skulle ha gjorts.

Finansiella tillgångar. För egetkapitalinstrument som klassificeras som tillgångar som kan säljas, förutsätts en väsentlig eller utdragen nedgång i det verkliga värdet under instrumentets anskaffningsvärde innan en nedskrivning verkställs. Om nedskrivningsbehov föreligger för en tillgång i kategorin tillgångar som kan säljas, omföres tidigare eventuell ackumulerad värdeförändring redovisad direkt mot eget kapital till resultaträkningen. Nedskrivningar av egetkapitalinstrument som redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen. Avseende noterade aktier bedöms nedskrivningsbehovet utifrån vid varje tillfälle aktuell börskurs.

Biologiska tillgångar

Koncernen redovisar Holmens skogstillgångar uppdelat på växande skog vilken redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, vilket redovisas till anskaffningskostnad. Förändringar i verkligt värde för den växande skogen redovisas i resultaträkningen. Bedömningen är att det saknas relevanta marknadspriser för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. Se även not 18.

Avverkningsrätter redovisas som varulager. Dessa förvärvas med syfte att genom avverkning säkerställa Holmens behov av råvara. Någon mätbar biologisk omvandling sker inte från förvärvstidpunkt till avverkningstillfälle.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Verkligt värde baseras på interna värderingar vilka kvalitetskontrolleras genom att ett urval av fastigheter externvärderas. Löpande görs uppdatering av fastigheternas verkliga värde med köp och försäljningar. Dessutom undersöks om det finns andra indikationer på förändringar i fastigheternas verkliga värde. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar sker omvärdering i samband med nästkommande kvartalsrapportering. Se även not 19. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Värdeförändringar redovisas netto i resultaträkningen, men uppdelning på orealiserade och realiserade värdeförändringar återfinns i not 11.

Tillkommande utgifter – förvaltningsfastigheter

Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till det redovisade värdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall en ny komponent tillskapats läggs utgiften till det redovisade värdet. Reparationer kostnadsförs i samband med att utgiften uppkommer.

Varulager

Varulager värderas till den lägsta av anskaffnings- eller tillverkningskostnad efter avdrag för erforderlig inkurans eller nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av FIFU-metoden det vill säga först in, först ut. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning. För egentillverkade färdigvaror består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta kostnader.

Omsättningsfastigheter

Omsättningsfastigheter (exploateringsfastigheter) har värderats enligt lägsta värdets princip per fastighet eller per värderingsenhet. Erforderlig nedskrivning och återföring av tidigare nedskrivningar enligt denna princip redovisas bland rörelsens kostnader.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasing av anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Den leaseade tillgången redovisas då som anläggningstillgång och framtida leasingavgifter som räntebärande skuld. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Rörliga avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing och leasingavgiften kostnadsförs.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningsarna). Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen under den period de anställda utfört de tjänster avgiften avser.

Förmånsbestämda planer

I koncernen anställda tjänstemän i Sverige omfattas av den så kallade ITP-planen.

ITP-planen omfattar i huvudsak följande förmåner:

- Ålderspension
- ITPK (kompletterande ålderspension)
- Sjukpension
- Kollektiv familjepension

Not 1, fortsättning

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2008 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Utöver nämnda åtaganden finns förmånsbestämda förpliktelser för:

Lundbergs	- Förpliktelser enligt FPG/PRI-systemet
Holmen	- Åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige vilka tryggas via stiftelse
	- Pensionsplaner i England vilka ligger i så kallade trusts

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade "projected unit credit method". När förmånerna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade förmånen som hänförs till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills förmånerna helt är intjänade. Om förmånen är fullt ut intjänade redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

Koncernen redovisar alla aktuariella vinster och förluster som uppkommer avseende förmånsbestämda planer direkt mot eget kapital.

Nettot av ränta på pensionsskulder och förväntad avkastning på tillhörande förvaltnings-tillgångar redovisas i finansnettot. Samtliga de komponenter som ingår i periodens kostnad för en förmånsbestämd plan redovisas i rörelseresultatet.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

Optioner utställda till anställda

För utfärdade optioner har marknadsmässig premie erlagts varför IFRS 2 inte är tillämplig. Erhållen premie har skuldförts. I de fall premie jämte lösenkurs understiger börskursen på balansdagen redovisas mellanskillnaden i resultatet och som skuld i balansräkningen. Se även not 5.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om koncernen är bevisligen förpliktad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Avsättningar görs för miljöinsatser som sammanhänger med tidigare verksamhet, och som inte bidrar till nuvarande eller framtida intäkter, när det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och beloppet kan uppskattas med tillförlitlighet.

Reserver för framtida skogsvårdsutgifter beräknas utifrån tolkningar av gällande skogsvårdslagstiftning och -regleringar, närhelst det är sannolikt att betalningsansvar uppkommer och när beloppet i rimlig utsträckning kan uppskattas.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Övrigt

De siffror som redovisas har i vissa fall avrundats vilket innebär att tabeller och beräkningar inte alltid summerar. I texter och tabeller redovisas siffror mellan 0 och 0,5 med 0. Saknas värde anges ett streck (-).

Not 2 - Företagsinformation

L E Lundbergföretagen AB (publ) är ett svensktregistrerat aktiebolag med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är noterade på NASDAQ OMX Nordic Large Cap. Postadressen till huvudkontoret är Box 14048, 104 40 Stockholm.

Not 3 - Nettoomsättning, Mkr

	2008	2007
Fastighetsförvaltning		
Hyresintäkter m m	2 161	2 084
Försäljning omsättningsfastigheter	47	52
Övriga intäkter	69	69
Aktieförvaltning		
Försäljning värdepapper m m	256	1 293
Utdelningar	482	392
Tidnings- och journalpapper	10 177	10 149
Kartong	4 677	4 953
Virke	3 064	2 727
Kraft	550	415
Trävaror	499	589
Övrigt	368	327
	22 350	23 049

Not 4 - Övriga intäkter m m, Mkr

	2008	2007
Aktiviteter utanför huvudsaklig verksamhet		
Försäljning biprodukter ¹	253	264
Elcertifikat ²	72	49
Försäljning anläggningstillgångar	29	9
Skogsvårdsupdrag	44	53
Utsläppsprätter ³	18	1
Övrigt ⁴	339	266
	755	642
Förändring av verkligt värde på biologiska tillgångar	- 16	2 189
Förändring lager av aktier	140	15
Förändring lager av färdiga varor och produkter i arbete	106	62
	230	2 266
	985	2 908

1) Av försäljning biprodukter avser 160 Mkr (92) utskott från produktion, 53 Mkr (126) spån, bark, flis m m samt 40 Mkr (46) extern försäljning av energi.

2) Intäkt som erhållits från produktion av förnyelsebar energi vid svenska anläggningar.

3) Tilldelning av utsläppsprätter vilka till största delen använts i Holmens produktion. Överskottet har medfört ett redovisat resultat på 18 Mkr (1).

4) I övrigt år 2008 ingår bland annat försäkringsersättning för branden vid Bravikens pappersbruk med 154 Mkr. År 2007 ingick 117 Mkr avseende försäljning av aktier och andelar.

Not 5 - Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2008	Varav män, %	2007	Varav män, %
Moderbolaget - Sverige	9	72	9	75
Totalt i moderbolaget	9	72	9	75
Helägda dotterföretag - Sverige	164	75	168	74
Hufvudstaden - Sverige	87	50	88	48
Holmen				
- Sverige	3 511	83	3 628	84
- Australien	3	67	3	67
- Belgien	3	33	3	33
- Danmark	3	33	3	33
- Estland	22	73	22	73
- Frankrike	31	81	30	77
- Hongkong	5	80	5	80
- Italien	7	43	7	43
- Nederländerna	112	73	122	61
- Polen	6	50	6	50
- Portugal	2	50	2	50
- Schweiz	7	57	7	57
- Singapore	5	40	5	40
- Spanien	573	82	540	84
- Storbritannien	511	89	521	91
- Tyskland	17	53	17	59
- USA	11	73	10	70
Totalt i dotterföretag	5 080	82	5 187	83
Totalt i koncernen	5 089	82	5 196	83

Redovisning av könsfördelning i företagsledningar
Andel kvinnor i procent

	2008	2007
Moderbolaget		
Styrelsen	11	13
Övriga ledande befattningshavare	10	11
Koncernen totalt		
Styrelsen	13	14
Övriga ledande befattningshavare	11	6

Årsstämmans riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2008 fattade beslut om följande riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till ledande befattningshavare i L E Lundbergföretagen AB och dess helägda dotterbolag Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning AB.

Ersättning till ledande befattningshavare ska kunna utgöras av fast lön, bonus, övriga förmåner samt pension. Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till ansvar och befogenheter.

För ledande befattningshavare anställda i L E Lundbergföretagen AB eller Fastighets AB L E Lundberg ska eventuell bonus vara baserad på resultat- och lönsamhetsmål, vara maximerad och inte överstiga tre månadslöner. För ledande befattningshavare anställda i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB ska eventuell bonus baseras på aktivitetsmässigt resultat, varvid bonusen ska vara maximerad till cirka 15 procent av uppnått resultat över tiden. Bonus ska i normalfallet inte vara pensionsgrundande.

Vid uppsägning av anställningsavtal från bolagets sida ska uppsägningstiden vara längst tolv månader. Vid uppsägning från bolagets sida kan, i förkommande fall, avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner utgå.

Pensionsrätt för VD och för övriga ledande befattningshavare ska gälla från 65 års ålder, med förmåner motsvarande ITP-planen. Ersättning ska inte utgå i form av optioner eller andra aktierelaterade incitamentsprogram.

Styrelsen skall ha rätt att frånga riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. I nedanstående tabeller framgår ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare.

Ersättningar och övriga förmåner, moderbolaget, Mkr ¹	2008					2007				
	Grundlön, styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Totalt	Grundlön, styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Totalt
Styrelsens Ordförande Per Welin	0,4				0,4	0,4				0,4
Styrelseledamot Gunilla Berg	0,2				0,2	0,2				0,2
Styrelseledamot Lennart Bylock	0,2				0,2	0,2				0,2
Styrelseledamot Mats Guldbrand	0,2				0,2	-				-
Styrelseledamot Tom Hedelius	0,2				0,2	0,2				0,2
Styrelseledamot Sten Peterson										
Ersättning från moderbolaget	0,2				0,2	0,2				0,2
Ersättning från dotterföretag	0,2				0,2	0,2				0,2
Styrelseledamot Bengt Pettersson										
Ersättning från moderbolaget	0,2				0,2	0,2				0,2
Ersättning från dotterföretag	0,3				0,3	0,3				0,3
Styrelseledamot Christer Zetterberg	0,2				0,2	0,2				0,2
Verkställande Direktör Fredrik Lundberg										
Ersättning från moderbolaget	1,5			0,2	1,8	1,5			0,4	1,9
Ersättning från dotterföretag	0,9				0,9	0,9				0,9
Andra ledande befattningshavare (4 personer) ²										
Ersättning från moderbolaget	8,5	0,2	0,1	1,1	9,9	8,9	0,2	0,1	1,3	10,5
Ersättning från dotterföretag	0,5				0,5	0,4				0,4
Totalt	13,4	0,2	0,1	1,4	15,1	13,6	0,2	0,1	1,7	15,6

1) Pensionsförpliktelser finns ej för VD och styrelseledamöter. Pensionsförpliktelser för ledande befattningshavare uppgår till 0,5 Mkr (0,8).

2) Ledande befattningshavare som rapporterar direkt till VD är Ulf Lundahl, Claes Boustedt, Michael Grundberg och Lars Johansson.

Not 5, fortsättning

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader, Mkr	2008				2007			
	Löner och ersättningar	Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD ³	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Varav styrelse, ledande befattningshavare och VD ³	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader
Moderbolaget ¹	11	7	5	1	12	8	6	2
Helägda dotterföretag	70	14	33	8	64	12	32	9
Totalt i moderbolaget och de helägda dotterföretagen	81	22	38	9	76	20	38	10
Hufvudstaden	46	12	23	7	46	12	23	7
Holmen	2 054	25	807	129	1 926	22	744	131
Totalt i övriga dotterföretag	2 100	37	830	136	1 972	34	767	138
Totalt i koncernen ²	2 181	58	869	145	2 048	54	805	148

1) Av moderbolagets pensionskostnader avser 0,8 Mkr (1,1) VD och ledande befattningshavare.

2) Av koncernens pensionskostnader avser 16,5 Mkr (22,1) VD:ar och ledande befattningshavare. Koncernens utestående pensionsförpliktelser för dessa uppgår per den 31 december 2008 till 79,3 Mkr (81,5). Förpliktelserna täcks huvudsakligen av förvaltningstillgångar i fristående pensionsstiftelse och genom återförsäkring i FPG.

3) I moderbolaget består styrelse (exkl VD) av 8 personer (7) och ledande befattningshavare av 5 personer (5) (varav två erhåller lön från helägda dotterföretag). I helägda dotterföretag ingår 12 personer (11), i Hufvudstaden 15 personer (15) och i Holmen 23 personer (23).

OPTIONER

Lundbergs utfärdade 2006 sammanlagt 295 000 optioner till ledande befattningshavare i Cardo mot marknadsmässigt vederlag. Erlagd premie uppgick till 21:50 kr per option. Varje option medför rätt att under perioden 1 maj 2010 till 1 oktober 2010 förvärva en aktie i Cardo för 259:00 kr. Det beräknade värdet vid en fiktiv lösen per den 31 december 2008 uppgår till 0 Mkr vilket för optionsinnehavarna innebär en nettoförlust med 6,3 Mkr.

Förändring av antalet aktieoptioner som innehas av anställda	Cardo	
	2008	2007
Utestående vid periodens ingång	295 000	295 000
Emitterade	-	-
Utestående vid periodens utgång	295 000	295 000
Villkor för de optioner som är utestående vid periodens utgång	2008	2007
Förfalltidpunkt	1/5-1/10 2010	1/5-1/10 2010
Lösenpris, kr	259:00	259:00
Antal	295 000	295 000

Lundbergs utfärdade 2003 sammanlagt 256 000 optioner till ledande befattningshavare i Holmen mot marknadsmässigt vederlag. Erlagd premie uppgick till 25 kr per option. Under 2007 har samtliga optioner inlösts eller återköpts, övrig information framgår nedan.

Förändring av antalet aktieoptioner som innehas av anställda	Holmen	
	2008	2007
Utestående vid periodens ingång	-	186 800
Inlösta	-	- 177 800
Återköpta	-	- 9 000
Utestående vid periodens utgång	-	-

Upplysningar om inlösta aktieoptioner under perioden	2008	2007
Förfallodag	-	2007-03-15
Lösenpris per aktie, kr	-	194:70
Belopp redovisat i resultaträkningen, tkr	-	1 659

Upplysningar om återköpta aktieoptioner under perioden	2008	2007
Förfalltidpunkt	-	2007-03-15
Pris per option, kr	-	124:00
Sammanlagda utbetalningar, tkr	-	1 116
Belopp redovisat i resultaträkningen, tkr	-	- 60

Not 6 - Arvode och kostnadsersättning till revisorer, Mkr

	2008	2007	2006
Ersättningar till KPMG AB			
Revisionsuppdrag	9	9	8
Andra uppdrag	5	5	7
	14	15	16
Övriga revisorer	0	0	0
	14	15	16

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag. Koncernen har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG AB inom skatteområdet, i redovisningsfrågor samt för olika utredningar.

Not 7 - Övriga externa kostnader**Operationell leasing**

Koncernens leasingavgifter uppgick under året till 43 Mkr (40). Avgifterna avser truckar, tomträttsavgifter, arrendeavgifter samt hyresavtal med extern hyresvärd. Framtida icke uppsägningsbara leasingavgifter fördelar sig enligt följande:

Mkr	- 1 år	1 år - 5 år	5 år -
	37	36	14

Not 8 - Avskrivningar enligt plan, Mkr

	2008	2007
Immateriella anläggningstillgångar	13	12
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	137	114
Maskiner och inventarier	1 200	1 220
	1 350	1 346

Not 9 - Nedskrivningar, Mkr

	2008	2007
Immateriella anläggningstillgångar	-	569
Materiella anläggningstillgångar		
Årets nedskrivningar	57	1 034
Återföring av tidigare nedskrivningar	-	- 60
Finansiella placeringar	1 995	344
	2 052	1 887

Not 10 - Andelar i intresseföretags resultat, Mkr

	2008	2007
Resultatandelar	418	298
Nedskrivningar	- 926	-
	- 508	298

Not 11 - Värdeförändringar förvaltningsfastigheter, Mkr

	2008	2007
Realiserade	-	63
Orealiserade	- 2 026	3 372
	- 2 026	3 436

Not 12 - Rapportering per segment, Mkr

Den primära indelningsgrunden för koncernens segment är rörelsegränar. Styrelsen följer avkastningen på verksamhetsgränsvå vad avser Holmen och Hufvudstaden.

RÖRELSEGRÄNAR	Lundbergs Fastighetsförvaltning		Lundbergs Aktieförvaltning		Hufvudstaden		Holmen		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Nettoomsättning	930	912	738	1 685	1 348	1 294	19 334	19 159	22 350	23 049
Rörelsens kostnader ¹	- 373	- 407	- 341	- 1 201	- 526	- 360	- 13 968	- 10 784	- 15 209	- 12 751
Personalkostnader	- 97	- 92	- 10	- 9	- 70	- 72	- 2 965	- 2 664	- 3 142	- 2 837
Avskrivningar	- 4	- 5	- 0	- 0	- 3	- 4	- 1 343	- 1 337	- 1 350	- 1 346
Nedskrivningar			- 1 995	- 344			- 57	- 1 543	- 2 052	- 1 887
Andelar i intresseföretags resultat			- 558	286			50	12	- 508	298
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	- 397	838			- 1 629	2 598			- 2 026	3 436
Resultat per rörelsegrän	60	1 247	- 2 166	416	- 882	3 456	1 051	2 843	- 1 937	7 962
Ofördelade kostnader									- 28	- 29
Rörelseresultat	60	1 247	- 2 166	416	- 882	3 456	1 051	2 843	- 1 965	7 934
Finansnetto									- 606	- 507
Skatt									545	- 2 417
Årets resultat									- 2 025	5 010
Minoritetens andel									219	2 404

1) Inklusive värdeförändring biologiska tillgångar, se not 4.

Not 12, fortsättning

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR	Lundbergs Fastighetsförvaltning		Lundbergs Aktieförvaltning		Hufvudstaden		Holmen		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Tillgångar	9 026	9 228	5 519	10 435	19 145	20 663	32 165	30 655	65 854	70 981
Andelar i intresseföretag			1 818	2 714			1 824	1 745	3 642	4 460
Ofördelade tillgångar									1 568	1 263
									71 065	76 704
Skulder	266	234			398	376	6 366	4 310	7 030	4 920
Ofördelade skulder									43 639	45 422
									50 670	50 342
Investeringar	137	46	92	2 742	185	528	1 160	1 433	1 574	4 748
Avskrivningar	4	5	0	0	3	4	1 343	1 337	1 350	1 346
Nedskrivningar			1 995	344			57	1 543		

GEOGRAFISKA OMRÅDEN	Sverige		Storbritannien		Spanien		Övriga områden		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Extern nettoomsättning	7 956	8 377	1 943	2 383	1 909	1 709	10 542	10 580	22 350	23 049
Nettotillgångar ¹	57 088	65 559	1 054	1 146	4 257	3 758	67	57	62 466	70 520
Investeringar	1 481	4 550	31	73	56	95	6	30	1 574	4 748

1) Exklusive ofördelade tillgångar/skulder.

Den externa nettoomsättningen redovisas efter var kunderna är lokaliserade. Nettotillgångarna och investeringarna redovisas efter de länder där verksamheten är lokaliserad. Koncernens produkter och tjänster framgår på sidan 30.

Not 13 - Finansnetto, Mkr

	2008	2007
Finansiella intäkter		
Utdelningar	2	6
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Innehas för handel	3	4
Ränteintäkter	44	37
	49	48
Finansiella kostnader		
Nettovinst/förlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Innehas för handel	2	- 118
Övriga	- 2	- 6
Likvida medel	- 15	- 1
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	53	100
Räntekostnader	- 692	- 530
	- 655	- 555
Finansnetto	- 606	- 507

De nettovinster och förluster som redovisas i finansnettot avser främst valutaomvärdering avseende intern utlåning, säkring av intern utlåning samt valutaomvärdering av likvida medel och säkring av likvida medel. Vidare ingår omvärdering av lån som värderas till verkligt värde via resultaträkningen och ränteswappar som säkrar lån med fast ränta.

Resultat från finansiella instrument som redovisas i rörelseresultatet (de väsentligaste posterna) framgår av tabellen nedan.

	2008	2007
Valutakursvinst/förlust på kundfordringar och leverantörsskulder	232	- 76
Nettovinst/förlust avseende derivat som redovisas i rörelsekapitalet	- 436	50
Nedskrivning av kundfordringar	- 5	- 12

Not 14 - Skatt, Mkr

REDOVISAD I RESULTATRÄKNINGEN

	2008	2007
Aktuell skattekostnad/skatteintäkt		
Årets skattekostnad	- 714	- 737
Skatt hänförlig till tidigare år	1	- 1
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Temporära skillnader	1 259	- 1 679
	545	- 2 417

Uppskjuten skatt på temporära skillnader består till övervägande del av effekten av omvärdering av förvaltningsfastigheter och biologiska tillgångar. I den uppskjutna skatteintäkten 2008 ingår även effekten av sänkt bolagsskatt i Sverige från 28 procent till 26,3 procent.

Avstämning av effektiv skatt	2008	2007
Resultat före skatt	- 2 571	7 426
Svensk inkomstskattesats	- 28% 720	28% - 2 079
Skillnad i skattesats i utländsk verksamhet	- 0% 2	0% - 2
Ej skattepliktiga intäkter och		
ej avdragsgilla kostnader	27% - 703	- 1% 57
Schablonränta periodiseringsfond	1% - 33	0% - 25
Skattetvister	9% - 225	1% - 66
Skatt hänförlig till tidigare år	0% - 2	0% 13
Effekt av ej uppbokade underskottsavdrag		
och temporära skillnader	- 1% 16	5% - 379
Ändrad skattesats på uppskjuten		
skattefordran/skuld	- 29% 757	0% - 5
Övrigt	- 1% 14	- 1% 69
	- 21% 545	33% - 2 417

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital	2008	2007
Uppskjuten skatt hänförlig till säkringsredovisning	68	- 31
Uppskjuten skatt hänförlig till omräkningsreserv	253	67
Uppskjuten skatt hänförlig till aktuariella omvärderingar	154	11
Uppskjuten skatt hänförlig till verkligt värde andelar	90	- 6
Uppskjuten skatt hänförlig till förvaltningsfastigheter	4	-
	570	41

REDOVISAD I BALANSRÄKNINGEN

Fordringar	2008	2007
Uppskjuten skattefordran	361	320
Aktuell skattefordran	141	22
	502	342
Skulder	2008	2007
Avsättningar för skatter		
Uppskjuten skatteskuld	11 491	13 142
Övriga avsättningar	710	444
Aktuell skatteskuld	103	77
	12 304	13 663

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

	2008			2007		
	Fordran	Skuld	Netto	Fordran	Skuld	Netto
Materiella anläggningstillgångar	- 1 512	- 1 512		- 1 692	- 1 692	
Biologiska tillgångar	- 2 914	- 2 914		- 3 100	- 3 100	
Förvaltningsfastigheter	- 6 307	- 6 307		- 7 165	- 7 165	
Finansiella placeringar			-	- 100	- 100	
Avsättningar för pensioner	79	79	53	- 3	50	
Obeskattade reserver	- 1 131	- 1 131		- 1 137	- 1 137	
Underskottsavdrag	347	347	348		348	
Uppskjutna skatteskulder						
netto redovisade bland						
uppskjutna skattefordringar	- 85	- 85	- 105		- 105	
Övriga avsättningar	20	372	392	23	54	78
	361	- 11 491	- 11 130	320	- 13 142	- 12 823

Av den uppskjutna skattefordran avseende skattemässiga underskottsavdrag avser 122 Mkr avdrag som inte har någon tidsbegränsning avseende utnyttjande. Övriga avdrag förfaller om de inte utnyttjas innan år 2015-2023.

Skattemässiga underskottsavdrag och temporära skillnader för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningen uppgår till 2 030 Mkr, varav 229 Mkr förfaller 2012 och 269 Mkr förfaller 2022-2023. Avgörande för om en uppskjuten skattefordran bokförs eller ej är en bedömning av hur sannolikt det är att den kommer att kunna utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Balans per 1 jan 2007	Redovisat över resultat- räkningen	Övriga förändringar	Redovisat mot eget kapital	Balans per 31 dec 2007
Materiella					
anläggningstillgångar	- 1 813	116	5		- 1 692
Biologiska tillgångar	- 2 472	- 627	- 1		- 3 100
Förvaltningsfastigheter	- 6 136	- 1 029			- 7 165
Finansiella placeringar	- 89	- 6		- 6	- 100
Avsättningar för pensioner	91	- 13	- 4	- 24	50
Obeskattade reserver	- 1 043	- 94			- 1 137
Underskottsavdrag	408	- 52	- 8		348
Övrigt	- 167	25	43	71	- 28
	- 11 221	- 1 679	36	41	- 12 823

	Balans per 1 jan 2008	Redovisat över resultat- räkningen	Övriga förändringar	Redovisat mot eget kapital	Balans per 31 dec 2008
Materiella					
anläggningstillgångar	- 1 692	189	10	- 19	- 1 512
Biologiska tillgångar	- 3 100	186	0		- 2 914
Förvaltningsfastigheter	- 7 165	854		4	- 6 307
Finansiella placeringar	- 100			100	-
Avsättningar för pensioner	50	- 15	- 6	50	79
Obeskattade reserver	- 1 137	14		- 8	- 1 131
Underskottsavdrag	348	- 13	12		347
Övrigt	- 28	44	- 151	443	307
	- 12 823	1 259	- 135	570	- 11 130

Pågående skatteprocesser

Lundbergs har till kammarrätten överklagat ett beslut där länsrätten endast delvis godtagit att undanta leasingintäkter från beskattning. Målet har sin grund i tidigare vägrade värdeminskingsavdrag vid 1989-1991 års taxeringar och skall ses i ett sammanhang. En skattefordran har upptagits med 18 Mkr.

Holmen har avsatt 692 Mkr för tvister och osäkerheter som finns avseende skatt. Holmen har två stora skattemål som inte är avslutade. Det ena berör Holmens dotterbolag MoDo Capital (skatter, avgifter och räntor om sammanlagt cirka 636 Mkr) där målet är under prövning i länsrätten. Det andra målet berör Holmens franska dotterbolag där Skatteverket har hemställt till länsrätten att skatten ska ökas med cirka 509 Mkr. Där har länsrätten dömt till Holmens fördel men domen har inte vunnit laga kraft.

Ett dotterbolag till Hufvudstaden har en tvist med Skatteverket om hur mycket som ska aktiveras som byggnad. Då Hufvudstaden inte delar Skatteverkets syn, har beslutet överklagats till länsrätten. Länsrätten har under året dömt till bolagets fördel. Skatteverket har överklagat beslutet till kammarrätten. Beloppet för skatter och avgifter uppgår till cirka 25 Mkr och innebär ingen påverkan på totalt redovisat skatt utan endast en förskjutning mellan aktuell och uppskjuten skatt.

Hufvudstaden har en tvist med Skatteverket om hur mycket som ska aktiveras som byggnad samt avdragsrätt för mervärdesskatt på konsultkostnader vid försäljning av dotterbolag. Beslutet kommer att överklagas. Beloppet för skatter och avgifter uppgår till cirka 15 Mkr och innebär ingen påverkan på totalt redovisat skatt utan endast en förskjutning mellan aktuell och uppskjuten skatt.

Not 15 - Koncernföretag

Under året har L E Lundberg Holding AB fusionerats med moderbolaget. För mer information se not 21 i moderbolaget. Ett antal fusioner har under året även genomförts i Holmen med syfte att förenkla bolagsstrukturen i Sverige.

Innehav i dotterföretag ¹

Innehav	Säte	Land	Antal andelar 2008-12-31	Andel i procent av kapital ²	
				2008	2007
Fastighets AB L E Lundberg	Norrköping	Sverige	250 000	100	100
Fastighets AB Strömstaden	Norrköping	Sverige	4 587	68	68
L E Lundberg Nordic AB	Stockholm	Sverige	1 251	100	100
Förvaltnings AB L E Lundberg	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Senda i Sverige AB	Stockholm	Sverige	25 000	100	100
L E Lundberg Kapitalförvaltning AB	Stockholm	Sverige	150 000	100	100
Hufvudstaden AB (publ)	Stockholm	Sverige	93 318 909	(88,0) 45,2	(88,0) 45,2
AB Citypalatset	Stockholm	Sverige	1 200	100	100
Fastighetsaktiebolaget Stockholm City	Stockholm	Sverige	7 776	100	100
Hotel Stockholm AB	Stockholm	Sverige	10 000	100	100
Fastighetsaktiebolaget Medusa	Stockholm	Sverige	300	100	100
Aktiebolaget Hamngatsgaraget	Stockholm	Sverige	3 000	100	100
AB Nordiska kompaniet	Stockholm	Sverige	19 460 666	100	100
NK Cityfastigheter AB	Stockholm	Sverige	1 680	100	100
NK Concession Aktiebolag	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Parkaden Aktiebolag	Stockholm	Sverige	5 000	100	100
Holmen AB (publ)	Stockholm	Sverige	23 408 916	(52,0) 27,9	(51,8) 27,6
Holmen Paper AB	Norrköping	Sverige	100	100	100
Iggesund Paperboard AB	Hudiksvall	Sverige	1 000	100	100
Holmen Timber AB	Hudiksvall	Sverige	1 000	100	100
Holmen Skog AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Holmen Energi AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
Fiskeby AB	Norrköping	Sverige	2 000 000	100	100
Holmen Energi Elhandel AB	Stockholm	Sverige	1 000	100	100
Holmens Bruk AB	Norrköping	Sverige	49 514 201	100	100
Holmen Försäkring AB	Stockholm	Sverige	10 000	100	100
AB Iggesunds Bruk	Hudiksvall	Sverige	6 002 500	100	100
Iggesund Kraft AB	Örnsköldsvik	Sverige	116 000	100	100
Junkaravan AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 537 398	100	100
MoDo Capital AB	Örnsköldsvik	Sverige	1 000	100	100
MoDo Holding AB	Örnsköldsvik	Sverige	100	100	100
Skärnäs Terminal AB	Hudiksvall	Sverige	4 800	100	100
Holmen France Holding S.A.S.	Paris	Frankrike	40 000	100	100
Iggesund Decoupe France S.A.	Valance	Frankrike	-	100	100
Holmen UK Ltd	Workington	Storbritannien	1 197 100	100	100
Holmen Paper UK Ltd	London	Storbritannien	-	100	100
Iggesund Paperboard Ltd	Workington	Storbritannien	-	100	100
Holmen Suecia Holding S.L.	Madrid	Spanien	9 448 557	100	100
Holmen Paper Madrid S.L.	Madrid	Spanien	-	100	100
Cartón y Papel Reciclado S.A. (Carpa)	Madrid	Spanien	-	100	100
Iggesund Paperboard Asia Pte Ltd	Singapore	Singapore	800 000	100	100
Iggesund Paperboard Europe B.V.	Amsterdam	Nederländerna	35	100	-
Iggesund (Paper & Board) Services B.V.	Utrecht	Nederländerna	-	100	100
AS MoDo Mets	Tallin	Estland	500	100	100

1) De mest väsentliga innehaven anges.

2) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag för återköpta aktier. Röstandel anges i parentes före kapitalandel i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

Not 16 - Immateriella anläggningstillgångar, Mkr

	Goodwill		Övriga		Totalt	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	86	643	91	107	178	750
Förändring av utsläppsrätter	-	-	70	-20	70	-20
Årets nedskrivningar	-	-569	-	-	-	-569
Årets investeringar	-	0	8	7	8	7
Omräkningsdifferenser m m	-	12	4	-2	4	10
Utgående balans	86	86	172	91	259	178
Akkumulerade avskrivningar enligt plan						
Ingående balans			-49	-37	-49	-37
Årets avskrivningar			-13	-12	-13	-12
Omräkningsdifferenser m m			-4	1	-4	-1
Utgående balans			-66	-49	-66	-49
Redovisade värden						
Ingående balans	86	643	42	70	128	713
Utgående balans	86	86	106	42	192	128

Återstående goodwill om 86 Mkr består av Lundbergs förvärv av Holmen och återvinningsvärdet bedöms med ledning av aktiernas börskurs den 31 december 2008.

I Holmen gjordes föregående år en nedskrivning av goodwill vilken främst härrörde sig från förvärvet av tidningspappersbruket i Madrid år 2000.

Övriga immateriella anläggningstillgångar består huvudsakligen av utsläppsrätter 70 Mkr (0), nyttjanderätt till elkraftsnät 8 Mkr (12) samt av IT-system 24 Mkr (19). Immateriella anläggningstillgångar är i huvudsak externt förvärvade. Förutom utsläppsrätter och goodwill har samtliga immateriella anläggningstillgångar en bestämbar nyttjandeperiod och skrivs av under 3-10 år. Årets investeringar avser huvudsakligen IT-projekt.

Not 17 - Materiella anläggningstillgångar, Mkr

	Byggnader, mark och skogsmark	Maskiner och inventarier	Pågående arbeten och förskott	Totalt
Anskaffningsvärde				
Ingående balans 2007-01-01	5 593	24 864	201	30 658
Investeringar	30	1 284	80	1 394
Omklassificeringar	-5	7	-	2
Avyttringar och utrangeringar	-3	-265	-	-268
Omräkningsdifferenser m m	47	39	-	86
Utgående balans 2007-12-31	5 661	25 928	281	31 871
Ingående balans 2008-01-01	5 661	25 928	281	31 871
Investeringar	127	878	205	1 211
Omklassificeringar	49	147	-195	1
Avyttringar och utrangeringar	-5	-86	-	-91
Omräkningsdifferenser m m	175	294	5	475
Utgående balans 2008-12-31	6 007	27 162	297	33 466

	Byggnader, mark och skogsmark	Maskiner och inventarier	Pågående arbeten och förskott	Totalt
Av- och nedskrivningar				
Ingående balans 2007-01-01	-2 385	-14 468		-16 853
Årets avskrivningar	-114	-1 219		-1 333
Årets nedskrivningar	-127	-907		-1 034
Återföring av tidigare nedskrivningar	-	60		60
Avyttringar och utrangeringar	3	256		259
Omräkningsdifferenser m m	5	43		48
Utgående balans 2007-12-31	-2 618	-16 235	-	-18 853
Ingående balans 2008-01-01	-2 618	-16 235		-18 853
Årets avskrivningar	-137	-1 200		-1 337
Årets nedskrivningar	-6	-51		-57
Avyttringar och utrangeringar	3	80		82
Omräkningsdifferenser m m	-16	-40		-56
Utgående balans 2008-12-31	-2 776	-17 446	-	-20 221
Redovisade värden				
Ingående balans 2007-01-01	3 209	10 395	201	13 804
Utgående balans 2007-12-31	3 043	9 694	281	13 018
Ingående balans 2008-01-01	3 043	9 694	281	13 018
Utgående balans 2008-12-31	3 231	9 716	297	13 244

2008 genomfördes nedläggning av verksamheten vid Wargöns Bruk vilket medfört en nedskrivning med 57 Mkr. För 2007 avsåg nedskrivning tillgångar i Holmen.

Taxeringsvärden (avser tillgångar i Sverige)	2008	2007
Skogs- och jordbruksfastigheter	14 520	10 106
Byggnader, övrig mark och markanläggningar	3 049	3 031
	17 569	13 137

Under 2008 genomfördes en ny fastighetstaxering av lantbruksenheter, vilket ökade taxeringsvärdet på skog- och jordbruksfastigheter med drygt 40 procent jämfört med föregående år.

Not 18 - Biologiska tillgångar

I Holmen redovisas skogstillgångar uppdelat på växande skog, som redovisas som biologisk tillgång till verkligt värde, och mark, som redovisas till anskaffningskostnad. Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. Beräkning av kassaflöden görs för kommande 100 år, vilket bedöms vara skogens avverkningscykel. Kassaflödena beräknas utifrån avverkningsvolymen enligt Holmens aktuella avverkningsplan samt bedömningar om framtida pris- och kostnadsutveckling. Kostnader för återplantering har beaktats då återplantering efter avverkning är en skyldighet enligt lag.

Totalt innehar Holmen 1 033 000 hektar produktiv skogsmark med en volym stående skog om 118 miljoner skogskubikmeter, varav 67 000 hektar med en stående skog om 12 miljoner skogskubikmeter är avsatt till naturområden. Enligt gällande avverkningsplan, som är från år 2000, ska den årliga avverkningen under perioden 2000-2009 i genomsnitt uppgå till 2,5 miljoner m³ per år. Avverkningen planeras därefter öka successivt för att stabiliseras kring en nivå på 3,0 miljoner m³ om cirka 40 år. Detta motsvarar en genomsnittlig ökning av avverkningen med 0,4 procent per år. Cirka 55 procent av avverkningen utgörs av timmer som säljs till sågverk och resterande del utgörs av massaved som säljs till massa- och pappersindustrin.

Kassaflödet från den växande skogen ökade under 2008 till 622 Mkr (547) främst till följd av högre priser samtidigt som kostnaderna för avverkning och skogsvård ökade. I genomsnitt har kassaflödena under 2001-2008 varit cirka 480 Mkr per år. Holmen har i sin värdering per den 31 december 2008 utgått från de vid årsskiftet rådande priserna. Antagande har sedan gjorts att priserna sjunker fram till 2010. Från år 2010 och framåt används långsiktiga antaganden för prisutvecklingen med en årlig ökning med 1 procent fram till år 2035 och därefter en ökning med 2 procent per år. Kostnaderna beräknas öka från dagens nivå med cirka 2 procent per år. Prognosen för kassaflöden för 2009-2015 framgår av grafen på nästa sida. För perioden 2016-2035 beräknas kassaflödena öka med 0,5 procent per år. Därefter antas kassaflödena i stort öka öka med den antagna inflationen om 2 procent.

Not 18, fortsättning

Kassaflödena diskonteras med en ränta som motsvarar 5,5 procent (5,5 procent) efter skatt. Diskonteringsräntan har beräknats utifrån Homens målsatta skuldsättningsgrad (i genomsnitt 0,55), en antagen långfristig nominell riskfri ränta om 4,5 procent, en riskpremie för lånat kapital om 1 procent och för eget kapital om 2 procent. En skattesats om 26,3 procent har beaktats. Uppskjuten skatt, det vill säga den skatt som beräknas belasta resultaten från framtida avverkningar, har beräknats på hela värdet av växande skog.

Värdet på skogstillgångarna beräknades vid utgången av 2008 uppgå till 11 080 Mkr, det vill säga värdet av bedömda kassaflöden före skatt. Tillhörande uppskjuten skatteskuld beräknades till 2 914 Mkr. Det redovisade värdet netto efter skatt för den växande skogen uppgick till 8 166 Mkr. Förändringen av värdet på den växande skogen fördelas enligt nedan.

Mkr	2008	2007
Redovisat värde vid årets början	11 073	8 830
Köp av växande skog	12	53
Försäljning av växande skog	-2	0
Förändring till följd av avverkning	-622	-547
Förändring av verkligt värde	606	2 736
Övriga förändringar	13	1
Redovisat värde vid årets slut	11 080	11 073

Nettot av förändring av verkligt värde och förändring till följd av avverkning redovisas i resultaträkningen som värdeförändring i biologiska tillgångar. För 2008 uppgick den till -16 Mkr (2 189). I föregående års värdeförändring ingick effekter av ändrade antaganden om framtida pris- och kostnadsnivå, cirka 550 Mkr samt sänkt diskonteringsränta, cirka 1 550 Mkr.

Nedan visas hur värdet på skogstillgångarna skulle påverkas av förändringar i de mest väsentliga värderingsantagandena.

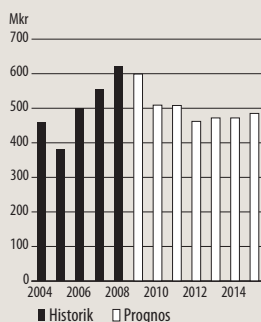
Mkr	Värdeförändring	
	före skatt	efter skatt
Årlig förändring, +0,1 procent per år		
Avverkningstakt	400	290
Prisinflation	420	310
Kostnadsinflation	-230	-170
Nivåförändring, +1 procent		
Avverkning	160	120
Priser	280	210
Kostnader	-160	-120
Diskonteringsränta, +0,1 procent	-240	-180

Med årlig förändring avses den årliga förändringstakten som används i värderingen för respektive parameter. Exempelvis innebär en ökning med 0,1 procent att den årliga prisinflationen ökas från 1,0 procent till 1,1 procent i beräkningarna. Med nivåförändring avses att den nivå som ligger för respektive parameter och år förändras. Exempelvis innebär 1 procent prisökning att de virkespriser som ligger i beräkningarna höjs med 1 procent för samtliga år (ett nivåskift).

Not 19 - Förvaltningsfastigheter, Mkr

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde.

2007	Sålda fastigheter	Förvärvade fastigheter	Fastigheter ägda hela året	Totalt
Ingående verkligt värde	132		25 549	25 681
Investeringar	5	369	328	702
Försäljningsintäkter	-201			-201
Omklassificering omsättningsfastigheter			16	16
Orealiserad värdeförändring			3 372	3 372
Realiserad värdeförändring	63			63
Utgående verkligt värde	-	369	29 266	29 634

Kassaf öde - historik och prognos

2008	Sålda fastigheter	Förvärvade fastigheter	Fastigheter ägda hela året	Totalt
Ingående verkligt värde			29 634	29 634
Investeringar			312	312
Orealiserad värdeförändring			-2 026	-2 026
Utgående verkligt värde	-	-	27 920	27 920

Taxeringsvärde för som förvaltnings-tillgångar redovisade fastigheter

	2008	2007
Byggnader	12 229	12 172
Mark	5 768	5 774
	17 997	17 946

Information om verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Samtliga fastigheter som klassificerats som förvaltningsfastigheter ägs av koncernen och omfattar mark, byggnader, byggnadsinventarier och ombyggnader av befintliga fastigheter. Värdering av fastighetsbeståndet har skett genom att varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts.

	2008	2007
Vid årets början	29 634	25 681
Vid årets slut	27 920	29 634

Värderingsmetod

Verkligt värde baseras på intern värdering och varje enskild fastighets verkliga värde har bedömts.

Lundbergs - Verkliga värden har fastställts genom en kombination av ortspris- och avkastningsmetod. Avkastningsvärdeberäkningen bygger på diskonterade kassaflöden under kommande tioårsperiod och därefter på en beräkning av evig direktavkastning. Diskonteringsfaktorn varierar mellan 6,25 och 9,25 procent. Beräkningen av kassaflödena baseras på en antagen inflation på 2 procent, normaliserade underhållskostnader och en normaliserad vakansgrad. Denna beräkning vägs sedan samman med olika ortsprisfaktorer i en slutlig värdering. För att säkerställa värderingen har för 33 fastigheter externa värderingar inhämtats. De externa värderingarna av dessa fastigheter uppgick till 4 636 Mkr medan de interna värderingarna uppgick till 4 389 Mkr.

Hufvudstaden - Verkliga värden har fastställts enligt direktavkastningsmetoden. Driftsöverskottet baseras på marknadsanpassade hyresintäkter. Intäkterna har reducerats för en bedömd långsiktig hyresvakansgrad om 5-7 procent. Avdrag har gjorts med normaliserade kostnader för drift och underhåll. Avkastningskraven som används vid värderingen varierar mellan olika regioner och olika delområden inom regionerna. Bedömningen av avkastningskraven är baserad på inhämtad information om marknadens förräntningskrav på köp och försäljningar av jämförbara fastigheter i likartade lägen. Hänsyn har även tagits till olika fastighetstyper, teknisk standard och byggnadskonstruktion. För fastigheter med tomträtt har beräkningen baserats på ett avkastningskrav som är 0,25 procentenheter högre än för fastigheter där mark innehåller äganderätt. Vid värdering har följande uppgifter använts:

	Hyresintäkter, Mkr	Driftsnetto, Mkr	Direktavkastningskrav, procent ¹
Stockholm, kommersiellt			4,75-5,50
Göteborg, kommersiellt			5,25-6,00
	1 356	979	5,1²

1) Kontors- och butiksfastigheter.

2) Genomsnitt.

För att säkerställa värderingen har externa värderingar inhämtats för 10 fastigheter motsvarande 22 procent av det internt bedömda marknadsvärdet. De externa värderingsföretagen har angivit ett marknadsvärde som uppgår till 4,3 mdr kronor med ett intervall om $\pm 2-7$ procent. Hufvudstadens interna värdering av samma fastigheter uppgår till 4,2 mdr kronor. De interna värderingarna understiger således de externa med 0,1 mdr kronor. Vid en jämförelse mellan intern och extern värdering kan det konstateras att Hufvudstadens värderingar ligger inom de värdeintervall som de externa värderingsföretagen har angivit.

Not 19, fortsättning**Förvaltningsfastigheter - Påverkan på periodens resultat**

Alla förvaltningsfastigheter genererar hyresintäkter. Årets hyresintäkter (brutto minus vakan-
ser) uppgår till 2 161 Mkr (2 084). Se not 12 för intäkter och kostnader.

Förfallostruktur hyresintäkter

Förfallostruktur för operationella hyresavtal framgår av tabellen.

Årshyra, Mkr	2009	2010	2011	2012	2013	2014 -	Totalt
Bostäder	444						444
Butiker	149	157	179	74	41	47	647
Kontor	139	236	170	125	44	92	806
Övrigt	99	50	32	13	6	11	211
Total	830	443	380	212	92	150	2 107
Andel, procent	39	21	18	10	4	7	100

Not 20 - Andelar i intresseföretag, Mkr

	2008	2007
Anskaffnings- och redovisade värden		
Vid årets början	4 367	4 367
Investering	36	0
Avyttring	-2	-
Nedskrivning	-926	-
Omklassificering m m	0	-
	3 474	4 367
Accumulerade resultatandelar m m		
Vid årets början	93	49
Årets resultatandelar ¹	96	5
Förändringar i intresseföretagens egna kapital	-20	39
Avyttring	0	-0
	168	93
	3 642	4 460

1) Resultat efter skatt och minoritetsintresse i intresseföretaget.

Specifikation av innehav av andelar i intresseföretag ¹

	Antal andelar 2008-12-31	Andel i procent ² 2008	2007	Redovisat värde 2008	2007
Moderbolagets ³					
Cardo AB (publ)	11 150 000	37,2 (41,3)	36,0	1 277	1 987
NCC AB (publ) A-aktier	10 850 000	10,0 (20,6)	10,0 (20,4)	541	727
				1 818	2 714
Dotterföretagens					
Baluarte Sociedade de Recolha e Recuperação de Desperdícios, Lda	2	50,0	50,0	42	35
Brännälvens Kraft AB	5 556	13,9	13,9	36	36
Ets Emilie Llau SA	1 073	38,0	38,0	41	36
Harrsele AB	9 886	49,4	49,4	1 482	1 482
Uni4 Marketing AB	1 800	36,0	50,0	8	6
Peninsular Cogeneración SA	4 500	50,0	50,0	140	76
Vattenfall Tuggen AB	683	6,8	6,8	75	75
Diverse aktier				0	0
				3 642	4 460

1) Intresseföretag klassificeras i enlighet med ÄRL 1 kap 5§ innebärande att vissa förhållanden ska råda för att ett företag ska definieras som intresseföretag. I ovan redovisade uppställning föreligger, i de fall röstandelen understiger 20 procent, ett betydande inflytande över bolagens verksamhet på grund av aktieägaravtal.

2) Andel i röstberäkning efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

3) Verkligt värde per den 31 december 2008 uppgår för Cardo till 1 277 Mkr och för NCC till 541 Mkr.

Finansiell information i sammandrag för intresseföretagen

Ägd andel per balansdagen	Intäkter		Resultat		Tillgångar		Skulder		Eget kapital		Kapitalandel, %	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Moderbolagets												
Cardo AB (publ), Sverige	3 697	3 351	193	61	2 520	2 317	1 390	1 262	1 131	1 056	37,2	36,0
NCC AB (publ), Sverige	5 747	5 840	182	225	3 625	3 407	2 938	2 683	687	724	10,0	10,0
Dotterföretagens	861	735	51	13	728	466	362	255	366	211		

Not 21 - Finansiella placeringar, Mkr

	Andel 2008-12-31 i procent av			
	kapital	röster	2008	2007
Finansiella tillgångar som kan säljas ^{1,2}				
Handelsbanken A	1,8	1,8	1 386	2 277
Husqvarna A	4,3	13,1	629	1 105
Husqvarna B	-	-	-	77
Industrivärden A	10,9	15,0	2 405	4 757
Indutrade	10,0	10,0	265	493
Sandvik	1,2	1,2	686	1 435
Övriga andelar			15	20
			5 386	10 163

1) Tillgångarna har värderats till verkligt värde enligt aktuell börskurs.

2) Verkligt värde per den 31 december understeg anskaffningsvärde vilket medfört nedskrivning om 1 995 Mkr (344).

Not 22 - Övriga aktier och andelar, Mkr

	2008	2007
SweTree Technologies AB	6	5
Övriga andelar	8	3
	14	8
Accumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	8	12
Investeringar	6	1
Avyttringar	-0	-5
	14	8

Värdering till verkligt värde har inte kunnat tillämpas då tillförlitligt marknadsvärde ej har kunnat fastställas. Innehav har därför värderats till anskaffningsvärde. Inga nedskrivningar av aktier och andelar har skett under året.

Not 23 - Finansiella instrument, Mkr

	Poster redovisade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar som kan säljas	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
2008	Aktier	Lån	Derivat						
<i>Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden</i>									
Långfristiga f nansiella fordringar									
Placeringar kreditinstitut						26		26	26
Derivat			32					32	32
Övriga finansiella fordringar						33		33	33
			32			59		91	91
Kortfristiga f nansiella fordringar									
Orealiserad kursdifferens och upplupen ränta						15		15	15
Derivat			31		34			66	66
Övriga finansiella fordringar						16		16	16
			31		34	31		97	97
Likvida medel									
Kortfristiga placeringar						818		818	818
Banktillgodohavanden						670		670	670
						1 488		1 488	1 488
Långfristiga f nansiella skulder									
MTN-lån							1 266	1 266	1 282
Skulder till kreditinstitut							5 950	5 950	5 993
Derivat			123		161			284	284
Övriga finansiella skulder		394					1 423	1 817	1 825
		394	123		161		8 639	9 317	9 384
Kortfristiga f nansiella skulder									
Certifikatsprogram							1 467	1 467	1 467
Skulder till kreditinstitut							146	146	146
Kort del av långa lån							1 267	1 267	1 267
Derivat			60		95			155	155
Orealiserad kursdifferens och upplupen ränta							215	215	215
Övriga kortfristiga skulder							2 334	2 334	2 334
			60		95		5 428	5 583	5 583
<i>Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden</i>									
Finansiella placeringar				5 386				5 386	5 386
Aktier i onoterade bolag				14				14	-
Aktier i noterade bolag	131							131	131
Kundfordringar						3 164		3 164	3 164
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)			14		144			157	157
Leverantörsskulder							2 403	2 403	2 403
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)			135		1 056			1 191	1 191

Not 23, fortsättning

	Poster redovisade till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella tillgångar som kan säljas	Derivat som säkrings-redovisas	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
2007	Aktier	Lån	Derivat						
<i>Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden</i>									
Långfristiga f nansiella fordringar									
Placeringar kreditinstitut						18		18	18
Derivat			33		60			93	93
Övriga finansiella fordringar						58		58	58
			33		60	76		169	169
Kortfristiga f nansiella fordringar									
Orealiserad kursdifferens och upplupen ränta						17		17	17
Derivat			1		15			17	17
Övriga finansiella fordringar						17		17	17
			1		15	34		51	51
Likvida medel									
Kortfristiga placeringar						174		174	174
Banktillgodohavanden						521		521	521
						694		694	694
Långfristiga f nansiella skulder									
MTN-lån		196					1 365	1 562	1 519
Skulder till kreditinstitut							5 600	5 600	5 523
Derivat			16		8			24	24
Övriga finansiella skulder		392					475	866	952
		588	16		8		7 440	8 052	8 018
Kortfristiga f nansiella skulder									
Certifikatsprogram							4 009	4 009	4 009
Skulder till kreditinstitut							132	132	132
Kort del av långa lån							701	701	701
Derivat			14		47			61	61
Orealiserad kursdifferens och upplupen ränta							150	150	150
Övriga kortfristiga skulder							99	99	99
			14		47		5 092	5 153	5 153
<i>Finansiella instrument som inte ingår i den finansiella nettoskulden</i>									
Finansiella placeringar				10 163				10 163	10 163
Aktier i onoterade bolag				8				8	-
Aktier i noterade bolag	271							271	271
Kundfordringar						3 029		3 029	3 029
Derivat (redovisade bland rörelsefordringar)			9		19			27	27
Leverantörsskulder							2 458	2 458	2 458
Derivat (redovisade bland rörelseskulder)			17		130			147	147

Verkligt värde i tabellerna har antingen hämtats direkt från noterade marknadspriser eller genom beräkning av diskonterade kassaflöden. I de fall beräkningar av diskonterade kassaflöden gjorts har samtliga variabler, såsom diskonteringsräntor och valutakurser, för beräkningar hämtats från marknadsnoteringar. Skillnaden mellan verkligt värde och bokfört värde beror på att vissa skulder inte marknadsvärderas i balansräkningen utan redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Då något tillförlitligt marknadsvärde avseende aktier i onoterade bolag ej har kunnat fastställas har dessa utelämnats i verkligt värde-kolumnen. För kundfordringar och leverantörsskulder har som verkligt värde angetts det redovisade värdet vilket bedöms återspegla det verkliga värdet.

Not 24 - Omsättningsfastigheter, Mkr

	2008	2007
Vid årets början	86	108
Årets anskaffningar	16	6
Omklassificeringar	- 0	- 17
Avyttringar och uttrangeringar	- 17	- 10
Nedskrivningar/reverseringar	1	- 1
	86	86

Accumulerade nedskrivningar ingår med 51 Mkr (55). Taxeringsvärdet på koncernens omsättningsfastigheter uppgår till 157 Mkr (146). Bedömt verkligt värde enligt intern värdering uppgår till 212 Mkr (208).

Not 25 - Varulager, Mkr

	2008	2007
Aktier i noterade bolag	131	271
Avverkningsrätter och dylikt	737	554
Färdiga varor, handelsvaror och produkter i arbete	1 454	1 376
Råvaror och förmödenheter	947	890
Timmer och massaved	297	243
	3 565	3 334

Aktier i noterade bolag redovisas över resultaträkningen, enligt IAS 39, till verkligt värde enligt aktuell börskurs. Årets nedskrivningar av varulager som belastar årets resultat uppgår till 89 Mkr (31).

Not 26 - Rörelsefordringar, Mkr

	2008	2007
Hyres- och kundfordringar ¹	3 164	3 029
Övriga rörelsefordringar		
Förutbetalda kostnader	181	116
Upplupna hyresintäkter	20	32
Fordringar hos intresseföretag	5	37
Derivat	157	27
Övriga fordringar	231	302
	3 758	3 544

1) Av kundfordringarna avser 64 Mkr fordringar hos intresseföretag.

Kundfordringar redovisas efter avdrag för befarade och konstaterade kreditförluster och är främst mot europeiska kunder. Kundfordringar i utländsk valuta är värderade till balansdagskurs. Marknadsvärden på derivat avser säkringar av framtida kassaflöden. Se även not 37.

Not 27 - Kassaf ödesanalys

Räntor, Mkr	2008	2007
Erhållna	40	26
Erlagda	- 641	- 464
	- 601	- 437

Förändring kortfristiga skulder

Förändring av kortfristiga skulder avser till största delen upplåning under certifikatsprogram, utnyttjande av långfristiga kreditlöften samt förändring av kortfristiga skulder till kreditinstitut och övriga. Under certifikatsprogram lånades det kortfristigt sammanlagt 9 627 Mkr (21 241) uppdelat på flera olika lån, och återbetalades 12 198 Mkr (21 455). Från långfristiga kreditlöften lånades det kortfristigt sammanlagt 2 852 Mkr (-) och återbetalades 516 Mkr (-).

Not 28 - Eget kapital, Mkr

	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reserver ²	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Summa	Minoritetsintresse	
Ingående eget kapital 2007-01-01	621	3 850	20 767	25 238	18 458	43 695
Årets förändring av säkringsreserv		- 57		- 57	- 163	- 220
Årets förändring av omräkningsreserv		- 17		- 17	- 46	- 63
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital		- 939		- 939		- 939
Aktuariella omvärderingar			14	14	44	58
Skatt hänförlig till poster som redovisas direkt mot eget kapital		13	- 5	8	33	41
Förändringar i intresseföretags eget kapital			36	36		36
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital ¹	-	- 1 000	45	- 955	- 132	- 1 086
Årets resultat			2 605	2 605	2 404	5 010
Total förmögenhetsförändring ¹	-	- 1 000	2 651	1 651	2 273	3 923
Realisationsresultat vid försäljning till minoritet					39	39
Utdelning			- 527	- 527	- 2 046	- 2 573
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2007-12-31	621	2 850	22 890	26 361	18 723	45 085

1) Exklusive transaktioner med bolagets ägare.

2) Se not 29 för uppdelning.

Not 28, fortsättning

	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare				Minoritets- intresse	Totalt eget kapital
	Aktie- kapital	Reserver ²	Balanserade vinst- medel inklusive årets resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2008-01-01	621	2 850	22 890	26 361	18 723	45 085
Årets förändring av säkringsreserv		- 299		- 299	- 738	- 1 037
Årets förändring av omräkningsreserv		- 27		- 27	- 70	- 96
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital		- 2 924		- 2 924		- 2 924
Redovisad i resultaträkningen vid avyttring		- 7		- 7		- 7
Aktuariella omvärderingar			- 48	- 48	- 122	- 170
Skatt hänförlig till poster som						
redovisas direkt mot eget kapital		211	18	229	341	570
Förändringar i intresseföretags eget kapital			- 50	- 50		- 50
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital ¹	-	- 3 046	- 81	- 3 126	- 590	- 3 715
Årets resultat			- 2 244	- 2 244	219	- 2 025
Total förmögenhetsförändring ¹	-	- 3 046	- 2 325	- 5 370	- 371	- 5 741
Förändringar i koncernens sammansättning			- 38	- 38	- 100	- 138
Utdelning			- 558	- 558	- 934	- 1 492
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2008-12-31	621	- 196	19 970	20 395	17 318	37 714

1) Exklusive transaktioner med bolagets ägare.

2) Se not 29 för uppdelning.

Eget kapital**Aktiekapital***Återköp av egna aktier*

Innehav av egna aktier och andra egetkapitalinstrument redovisas som en minskning av det egna kapitalet. Förvärv av sådana instrument redovisas som en avdragspost från eget kapital. Likvid från avyttring av egetkapitalinstrument redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Utdelningar

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

Reserver*Säkringsreserv*

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till underliggande säkringstransaktioner som ännu inte inträffat.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder och derivat som klassificerats som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Reserv verkligt värde

Reserv för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag, intresseföretag och joint venture företag liksom den andel av obeskattade reserver som kan hänföras till eget kapital.

Styrelsen föreslår att årsstämman den 31 mars 2009 beslutar om utdelning om 6:00 kronor per aktie. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 372 Mkr. Föregående år lämnades en utdelning om 9:00 kronor per aktie (558 Mkr).

Not 29 - Reserver, Mkr

Säkringsreserv	2008	2007
Ingående reserv	- 2	39
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital	- 299	- 57
Skatt hänförlig till årets säkringar	79	16
	- 222	- 2
Omräkningsreserv	2008	2007
Ingående reserv	10	24
Årets omräkningsdifferenser	- 27	- 17
Skatt hänförlig till årets omräkningsreserv	42	2
	25	10
Reserv verkligt värde	2008	2007
Ingående reserv	2 842	3 787
Värdering redovisad direkt mot eget kapital	- 2 924	- 939
Redovisad i resultaträkningen vid avyttring	- 7	-
Skatt hänförlig till årets värdering	90	- 6
	1	2 842
Summa reserver	2008	2007
Ingående reserv	2 850	3 850
Årets förändring av		
Säkringsreserv	- 220	- 41
Omräkningsreserv	15	- 15
Reserv verkligt värde	- 2 841	- 944
	- 196	2 850

Not 30 - Övriga långfristiga skulder, Mkr

	2008	2007
Övriga långfristiga	10	10
Bland övriga långfristiga skulder ingår utställda köpoptioner avseende aktier till ledande befattningshavare i Cardo med 6 Mkr.		

Not 31 - Avsättning för pensioner

För beskrivning av pensionsåtaganden i koncernen se redovisningsprinciper, not 1. Tjänstepensionsplaner i Sverige (ITP-plan) för vilka premier betalas till Alecta och alternativ ITP uppgår till 31 Mkr (46).

Posten avsättningar för pensioner uppgår till totalt 420 Mkr, varav Lundbergs 61 Mkr, Holmen 354 Mkr och Hufvudstaden 5 Mkr. Nedan ges information avseende de planer som redovisas som förmånsbestämda enligt IAS19.

Lundbergs - Förmånsbestämda tjänstepensionslösningar finns enligt FPG/PRI. I sammanställningen nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen.

Mkr	2008	2007
Förpliktelse per den 1 januari	56	50
Förmåner intjänade under perioden	1	1
Ränta	2	2
Aktuariell vinst/förlust	1	3
Utbetalda pensioner	-0	-0
Förpliktelse per den 31 december	61	56
<i>Härav kreditförsäkrat via FPG</i>	<i>48</i>	<i>45</i>

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 3 Mkr (3) redovisats som personalkostnad. Räntekostnader på pensionsskulden uppgick under året till 2 Mkr (2). Årets aktuariella omvärdering uppgick till 1 Mkr (3) och har redovisats direkt mot eget kapital. Hela den aktuariella omvärderingen avser erfarenhetsbaserade förändringar. Ackumulerat har 10 Mkr avseende aktuariella omvärderingar redovisats mot eget kapital.

Väsentliga aktuariella antaganden i procent	2008	2007
Diskonteringsränta	4,0	4,3
Framtida löneökningar	3,0	3,0
Framtida inflation	2,0	2,0

Historisk information, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Nuvärde av förpliktelsen	61	56	50	50	39

Hufvudstaden - Avsättning har gjorts för förmånsbestämda pensionsplaner för tidigare befattningshavare om 5 Mkr (6).

Holmen - Åtagandena från pensionsplanerna i England ligger i s k trusts. Förmånsbestämda åtaganden utöver ITP-planen för koncernledningen i Sverige tryggas via stiftelse. I sammanställningen nedan specificeras förändringen av den förmånsbestämda förpliktelsen samt förändringen av förvaltningstillgångarna. Huvuddelen av åtagandena avser pensionsplanerna i England.

Mkr	2008	2007
Förpliktelse		
Förpliktelse per den 1 januari	1 769	1 866
Kostnad för tjänstgöring innevarande period	20	33
Räntekostnad	88	90
Aktuariell vinst/förlust	- 75	- 67
Inbetalningar från anställda	7	9
Utbetalda pensioner	- 89	- 89
Överfört från avsättningar	36	10
Omklassificeringar	- 6	- 7
Valutakursdifferens	- 198	- 76
Förpliktelse per den 31 december	1 553	1 769
Förvaltningstillgångar		
Tillgångarnas verkliga värde per den 1 januari	1 521	1 510
Förväntad avkastning	83	85
Aktuariell vinst/förlust	- 237	- 6
Inbetalningar från arbetsgivaren	54	67
Inbetalningar från anställda	7	9
Utbetalda pensioner	- 63	- 76
Valutakursdifferens	- 167	- 67
Tillgångarnas verkliga värde per den 31 december	1 199	1 521
Avsättningar för pensioner, netto	354	247

Av de totala förpliktelserna avser 68 Mkr (54) sådana som ej är fonderade medan resten är helt eller delvis fonderade förpliktelser.

Under året har pensionskostnader avseende förmånsbestämda planer om 20 Mkr (33) redovisats som personalkostnad. Räntekostnader på pensionsskulden uppgick under året till 88 Mkr (90) och förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna uppgick till 83 Mkr (85). Nettot av dessa har redovisats i finansnettot som räntekostnad.

Årets aktuariella omvärdering uppgick till 169 Mkr (-61) och har redovisats direkt mot eget kapital. Ackumulerat har 128 Mkr (-41) avseende aktuariella omvärderingar redovisats mot eget kapital. Under 2009 förväntas Holmens inbetalningar till de förmånsbestämda planerna uppgå till 50 Mkr. Förvaltningstillgångarna fördelar sig enligt nedan.

Förvaltningstillgångar, Mkr	2008	2007
Aktier	457	694
Obligationer	617	681
Korta räntebärande placeringar	125	147
	1 199	1 521

I förvaltningstillgångarna ingår inga finansiella instrument utgivna av koncernbolag och inga tillgångar som används i koncernen.

Väsentliga aktuariella antaganden i procent (viktade genomsnitt)	2008	2007
Diskonteringsränta	5,4	5,5
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	4,9	6,0
Framtida löneökningar	3,9	4,3
Framtida inflation	2,9	3,3

Den förväntade avkastningen på räntebärande värdepapper har beräknats utifrån förstklassiga långfristiga obligationer och för aktier har ett tillägg gjorts avseende en riskpremie.

Historisk information, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Nuvärde av förpliktelsen	1 553	1 769	1 866	1 818	1 474
Verkligt värde av förvaltningstillgångar	- 1 199	- 1 521	- 1 510	- 1 400	- 1 138
Netto	354	247	356	418	336

Erfarenhetsbaserade justeringar, Mkr	2008	2007	2006
Förmånsbestämda förpliktelser	- 3	4	15
Förvaltningstillgångar	- 237	- 6	32

Not 32 - Övriga avsättningar, Mkr

	Skatter	Skogsvårds-reservering	Andra avsättningar	Totalt
2007-01-01	442	140	170	752
Avsättningar under året	2	77	62	140
lanspråktaget under året	-	- 75	- 37	- 112
2007-12-31	444	141	195	780
Lång del	444	60	175	678
Kort del	-	82	20	102
	444	141	195	780
2008-01-01	444	141	195	780
Avsättningar under året	267	101	392	759
lanspråktaget under året	-	- 88	- 74	- 162
2008-12-31	710	153	514	1 377
Lång del	710	54	336	1 100
Kort del	-	99	178	277
	710	153	514	1 377

Avsättning för skatter avser främst tvister med skattemyndigheter i olika länder. Skogsvårds-reservering avser avsättning för framtida åtgärder för återbeskogning efter gjorda slutavverkningar, vilket normalt utförs inom tre år efter avverkning. Andra avsättningar avser främst förpliktelser att återställa miljö samt personal- och omstruktureringskostnader.

Under 2008 gjordes en avsättning om 356 Mkr för nedläggning av verksamheten vid Wargöns Bruk samt stängningen av en pappersmaskin och returpapperslinje vid Hallsta Pappersbruk. 58 Mkr av avsättningen användes under 2008.

Not 33 - Rörelseskulder, Mkr

	2008	2007
Leverantörsskulder ¹	2 403	2 458
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Hyresintäkter	280	258
Övrigt	829	834
Övriga kortfristiga skulder		
Skulder till intresseföretag	2	45
Derivat ²	1 191	147
Momsavräkning	58	39
Övrigt	288	315
	5 050	4 096

1) Av leverantörsskulder avser 63 Mkr skulder hos intresseföretag.

2) Marknadsvärde på derivat avser i allt väsentligt säkringar av framtida kassaflöden.

Not 34 - Närstående, Mkr

	Intresseföretag		Nyckelpersoner i ledande ställning		Andra närstående	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Försäljning av varor till närstående			8	9		
Inköp av varor från närstående	58	56				
Erhållen ränta från närstående			0	0		
Erlagd ränta till närstående			2	2	0	0
Skuld till närstående per 31 dec	1	3	45	62	2	1

Tjänster med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Nyckelpersoner i ledande ställning

Fredrik Lundberg med maka innehar direkt och indirekt via det helägda bolaget Byggnads AB Karlsson & Wingsjö (inklusive dotterbolag) 89,6 procent av rösterna och 53,2 procent av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ). Fredrik Lundberg som är VD och styrelseledamot i moderbolaget har under året erhållit 1,5 Mkr (1,5) i lön samt i egenskap av styrelseordförande i dotterföretagen Holmen och Hufvudstaden styrelsearvoden på sammanlagt 0,9 Mkr (0,9). Ingen rörlig eller annan typ av ersättning har erhållits.

Not 35 - Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, Mkr

	2008	2007
Ställda säkerheter		
Fastighetsinteckningar	3 857	3 705
Övriga åtaganden	29	104
	3 885	3 810
Eventalförpliktelser		
Ansvar såsom komplementär	2	3
Övriga eventalförpliktelser	672	916
	674	918

Koncernens övriga eventalförpliktelser avser främst pågående skattemål för tvistiga belopp som inte reserverats för. Se även not 14.

Med stöd av Miljöbalkens bestämmelser aktualiserar de svenska miljömyndigheterna frågor om markundersökningar och efterbehandling vid nedlagda verksamheter. Ansvar för efterbehandling avgörs i det enskilda fallet ofta med hjälp av skälighetsbedömning. Holmen har miljörelaterade eventalförpliktelser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader.

Not 36 - Viktiga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen. De bedömningar och uppskattningar som enligt företagsledningen är väsentliga för redovisade belopp i årsredovisningen och där det finns en betydande risk att framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar inkluderar främst:

Biologiska tillgångar

Holmens bedömning är att det saknas relevanta marknadspriser som kan användas för att värdera skogsinnehav av Holmens storlek. Värderingen görs därför genom att beräkna nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden från den växande skogen. De mest väsentliga uppskattningar som görs vid värderingen är hur mycket avverkingen kan ökas i framtiden, hur priserna på massaved och timmer kommer att utvecklas, hur stor kostnadsinflationen kommer att bli samt vilken diskonteringsränta som används. I not 18 redogörs för känsligheten i värdering av förändringar av dessa antaganden.

Förvaltningsfastigheter

Vid bokslutet görs en värdering av fastigheternas verkliga värde. I denna värdering görs uppskattningar om framtida hyresnivåer, vakansgrader och fastighetskostnader. I beräkningsmodellen görs också en bedömning av varje enskild fastighets direktavkastningskrav. Värdet på en fastighet kan dock med säkerhet endast fastställas när likviden har erhållits efter en försäljning. I not 19 redogörs mer ingående för värderingsprocessen.

Skatt

Holmen har avsatt 692 Mkr för tvister och osäkerheter avseende skatt. Uppskjutna skattefordringar om netto 342 Mkr har redovisats utifrån bedömningen att de sannolikt kommer kunna utnyttjas och medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Därutöver fanns vid årsskiftet underskottsavdrag och skattemässiga temporära skillnader motsvarande cirka 600 Mkr i skatt som inte redovisats utifrån bedömningsgrunden att utnyttjandet måste vara troligt. Se även not 14.

Pensioner

Värdet av pensionsförpliktelser beräknas utifrån antaganden om diskonteringsränta, inflation, framtida löneökningar och demografiska faktorer. Antagandena uppdateras normalt årsvis vilket påverkar den redovisade pensionsskuldens storlek och eget kapital. Dessa antaganden påverkar det kommande årets redovisade pensionskostnad och i Holmens fall påverkas kostnaden även av förväntad avkastning på förvaltningstillgångar avsatta för att täcka pensionsförpliktsen. Se även not 31.

Miljö

I Holmen har avsättningar för kostnader för miljörelaterade insatser som sammanhänger med tidigare verksamheter gjorts utifrån bedömningar över framtida återställandekostnad. Holmen bedömer att det finns ett ansvar för miljörelaterade insatser som idag inte kan kvantifieras men som i framtiden kan komma att innebära kostnader. Se även not 35.

Omstrukturering

Under 2008 har verksamheten vid Wargöns Bruk lagts ned och produktionen vid Hallsta Pappersbruks maskin PM 2 och returpapperslinje upphört. En avsättning om 356 Mkr för bedömda nedläggningskostnader gjordes under 2008. Vid utgången av året återstod 298 Mkr av avsättningen. Osäkerheten i storleken på avsättningen avser framförallt kostnaden för återställande av fabriksområde samt eventuella intäkter från försäljning av maskiner. Omstruktureringens kostnader uppstår normalt som en konsekvens av förändringar i verksamheten. Mindre förändringar görs löpande och kostnader i samband med dessa särredovisas normalt inte. Några större förändringar finns inte aviserade men om förutsättningarna skulle ändras kan behov av ytterligare avsättningar aktualiseras.

Nedskrivningsprövning

I Holmen genomfördes under 2007 en nedskrivning av goodwill och materiella anläggnings-tillgångar om totalt 1 603 Mkr. Nedskrivningen baserades på beräkningar av återvinningsvärdet utifrån antaganden om framtida utveckling för pris, volym och kostnader samt beräknad marknadsmässig kapitalkostnad. Holmen är skyldig att löpande pröva behovet av nya nedskrivningar och/eller behovet att återta nedskrivna värden. Förändringar av förutsättningarna kan komma att påverka det beräknade återvinningsvärdet vid kommande nedskrivningsprövningar.

Not 37 - Finansiella risker

Lundbergkoncernens riskhantering beslutas av respektive styrelse i Lundbergs, Holmen och Hufvudstaden. Riskhanteringen bedrivs enligt den finanspolicy som styrelsen i respektive bolag har fastställt och har det gemensamt att de syftar till en låg risknivå. Hos samtliga tre bolag är riskhanteringen centraliserad till en särskild avdelning. De risker som primärt hanteras är ränte- och refinansieringsrisk kopplad till finansieringen. Hos Holmen hanteras även valuta- och råvarurisker härrörande från rörelsen (transaktionsexponeringar), finansieringen och nettoinvesteringar i utlandsverksamhet.

LUNDBERGS

Lundbergs strategi är att skapa en långsiktig värdetillväxt med bibehållen finansiell balans. Den finansiella risken begränsas genom en låg skuldsättningsgrad samt god likvid beredskap. Eftersom verksamheten i Lundbergs till en betydande del består av aktieförvaltning ställs höga krav på en stark finansiell ställning. Den starka finansiella ställningen bekräftas av att kreditratingsinstitutet Standard & Poor's för Lundbergs har fastställt en rating på lång sikt till A+/stable outlook och på kort sikt till A-1 respektive K-1. Den höga ratingen möjliggör billigare finansiering och effektivare tillgång till penning- och obligationsmarknaden.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken för att vid en given tidpunkt inte kunna erhålla nödvändig finansiering för verksamheten.

Lundbergs räntebärande nettoskuld uppgick den 31 december 2008 till 3 028 Mkr (3 554), fördelat på räntebärande skulder 3 427 Mkr (3 574) och räntebärande tillgångar 399 Mkr (20). Den genomsnittliga kapitalbindningstiden var 44 månader (47). Förfallostrukturen på finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Utöver upptagna krediter om 3 250 Mkr fanns avtalade långfristiga lånelöften om sammanlagt 1 550 Mkr samt kortfristiga kreditlöften på 100 Mkr med förfall inom 12 månader. Efter balansdagen har krediter motsvarande 700 Mkr med förfall under år 2009 omförhandlats. Detta har medfört att kapital- och räntebindning för dessa krediter har förfallotidpunkt år 2017 eller senare. Lundbergs har en avtalad emissionsram avseende företagscertifikat som uppgår till nominellt högst 3 000 Mkr. Per den 31 december 2008 var inget utnyttjat (500). Lundbergs har även ett utnyttjat svenskt s k Medium Term Note-program med ett rambelopp om 2 000 Mkr, vilket ger möjlighet att ge ut obligationer i SEK eller EUR till främst svenska placerare.

Finansiella skulder, 31 december 2008

Förfalloår	Mkr	Andel, %
2009	816	24
2010	-	-
2011	400	12
2012	1 200	35
2013	450	13
2017-	561	16
Totalt	3 427	100

Ränterisk

Ränterisk är risken för att finansieringskostnaden påverkas av förändring i marknadsräntan.

Lundbergs har låg skuldsättning och således även begränsad ränterisk. Den genomsnittliga räntebindningstiden var 42 månader (46) per den 31 december 2008. Beräknat utifrån räntebindning och nettoskuld per den 31 december 2008 skulle en procentenhets förändring av marknadsräntan påverka 2009 års finansnetto med cirka 3 Mkr. På längre sikt slår ränteförändringen igenom på hela nettoskulden. Räntebindningsstruktur den 31 december 2008 framgår av tabellen nedan.

Räntebindningsstruktur, 31 december 2008

Förfalloår	Skulder, Mkr	Andel, %	Genomsnittlig effektiv ränta, %
2009	1 027	30	4,05
2010	-	-	-
2011	400	12	4,85
2012	1 200	35	4,48
2013	300	9	4,93
2017-	500	15	4,62
Totalt	3 427	100	4,45

Kreditrisk

Lundbergs har en begränsad exponering för kreditrisk. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kund/hyresfordringar. Riskerna begränsas genom ett medvetet urval av kunder med god betalningsförmåga och förskotts fakturering av hyror. Exponering mot

enskilda kunder/hyresgäster är begränsad och de tio största kunderna/hyresgästerna utgör sammanlagt 10 procent av Fastighetsförvaltningens omsättning. I nedanstående tabell framgår förfallostrukturen på utestående kund/hyresfordringar per den 31 december 2008. Kreditrisken begränsas även genom att finansiella tillgångar enbart utgörs av instrument med hög kreditvärdighet.

Mkr	2008	2007
Totala kund/hyresfordringar	6	9
varav förfallet > 30 dagar ¹	1	4
varav förfallet > 60 dagar ²	1	2

1) Inklusive förfall > 60 dagar.

2) Exklusive resultatförda kundförluster/avsättningar.

Aktierisk

Aktierisk omfattar aktiekursrisk och likviditetsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värde-nedgång på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Lundbergs har som strategi att inneha större aktieinnehav i ett begränsat antal bolag. Aktiekursrisken begränsas genom att Lundbergs som aktiv och långsiktig ägare påverkar bolagens strategier och beslut. En förändring av aktiekursen med en procentenhet skulle påverka aktieportföljens värde med 54 Mkr.

Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie till exempel är svår att avyttra. Lundbergs portfölj innehåller börsnoterade aktier med god likviditet varför likviditetsrisken är begränsad.

Aktieportföljen framgår av not 21 på sidan 53 och uppgår till totalt 5 386 Mkr.

HUFVUDSTADEN

Hufvudstaden är främst exponerad för finansierings- och ränterisker. Hufvudstaden strävar efter att ha en kreditportfölj med spridda kreditförfall, som möjliggör eventuella amorteringar. Upplåning sker normalt med kort räntebindning och för att uppnå önskad räntebindningsstruktur används ränteswappar. Derivatinstrumenten används endast i riskminimerande syfte och skall vara kopplade till underliggande exponering. För närvarande finns endast derivatinstrument som är säkringsredovisade och derivatinstrument som redovisas i kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Några inbäddade derivat har inte identifierats som skall skiljas från sina värkontrakt och redovisas separat.

Hufvudstaden har som målsättning att använda likviditetsöverskott till att amortera befintliga lån. Överskottslikviditet, som inte används till amortering, får endast placeras i instrument med hög likviditet och låg risk.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk utgörs av att svårigheter kan föreligga att erhålla finansiering för verksamheten vid en given tidpunkt. För att minimera kostnaden för Hufvudstadens upplåning och för att säkerställa att finansiering kan erhållas, måste bolaget ha lånelöften som täcker behovet av rörelsekrediter.

Hufvudstadens räntebärande nettoskuld uppgick den 31 december 2008 till 3 112 Mkr (3 069), fördelat på räntebärande skulder 3 561 Mkr (3 422) och räntebärande tillgångar 449 Mkr (353). Per den 31 december 2008 fanns lånelöften om 2 000 Mkr varav inget var utnyttjat. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden var 51 månader (53). Förfallostruktur på finansiella skulder framgår av nedanstående tabell (exklusive derivat som uppgår till 145 Mkr).

Finansiella skulder, 31 december 2008

Förfalloår	Mkr	Andel, %
2009	11	0
2010	500	15
2011	950	28
2012	250	7
2013	950	28
2017-	755	22
Totalt	3 416	100

Ränterisk

Ränterisk avser den resultateffekt som en bestående ränteförändring har på finansnetto. Hufvudstadens finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, kassaflöde från löpande verksamhet, upplåning och lånelöften. Placering av överskottslikviditet görs i finansiella instrument med kort räntebidningstid, vilket begränsar Hufvudstadens exponering för ränterisk.

Upplåningen, som är räntebärande, medför exponering för ränterisk. Hufvudstadens finanspolicy anger ramarna för hur arbetet med hantering av ränterisker skall bedrivas. Ett övergripande mål är att förfallostrukturen på hyresavtalen skall beaktas vid bestämmande av räntebindningstid samt att det finns en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken att få en signifikant negativ påverkan på resultatet vid en plötslig större ränteförändring. Detta innebär att Hufvudstadens räntebindning för nettoskulden i normalfallet ska vara 12-48 månader. För att uppnå önskad räntebindningstid används derivatinstrument.

En förändring av räntenivån med en procentenhet vid antagande om oförändrad lånevoly och räntebindningstid enligt gällande derivatavtal skulle påverka Hufvudstadens finansnetto 2009 med 5 Mkr. Ränteförändringen skulle samtidigt innebära en värdeförändring i räntederivat med 85 Mkr i resultatet och 30 Mkr i eget kapital.

Den genomsnittliga räntebindningstiden var 43 månader (40) och den genomsnittliga effektiva räntesatsen 4,0 procent (4,6).

Räntebindningsstruktur, 31 december 2008

Förfalloår	Skulder, Mkr ¹	Varav säkrings-redovisat	Andel, %	Genomsnittlig effektiv ränta, %
2009	711	-	21	3,3
2010	500	500	15	4,1
2011	600	350	18	3,6
2012	250	-	7	4,9
2013	600	350	18	3,9
2017-	755	-	22	4,8
Totalt	3 416	1 200	100	4,0

1) Exklusive derivat om 145 Mkr.

Kreditrisk

Kreditrisk kan i huvudsak hänföras till utestående kund-/hyresfordringar, likvida medel samt finansiella derivatavtal med positiva värden. Exponeringen för kreditrisker är begränsad.

Förluster på kund-/hyresfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas genom att Hufvudstaden medvetet väljer kunder med dokumenterad affärskompetens och konkurrenskraftig verksamhet.

För att begränsa riskerna kreditkontrolleras kundernas finansiella ställning genom inhämtning av information från olika kreditupplysningsföretag. Normalt krävs även bankgaranti eller borgensförbindelse vid nyuthyrning. Hyror förskotts faktureras.

Det finns ingen koncentration av kreditrisker avseende kundfordringar, då Hufvudstaden har ett flertal kunder. Ingen enskild hyresgäst representerar mer än 9 procent av den totala kontrakterade hyran. De tio största hyresgästerna representerar 21 procent av den kontrakterade hyran. Exponeringar avseende finansiella derivatavtal begränsas genom att Hufvudstadens som policy endast ingår sådana avtal med stora finansiella institut med hög rating och där bolaget har långsiktiga relationer. Dessutom finns ramavtal med dessa institut om kvittning av olika derivatavtal, som ytterligare minskar kreditriskexponeringen.

HOLMEN

Holmens syfte är att minimera kapitalkostnaden genom ändamålsenlig finansiering och att effektivt hantera och kontrollera de finansiella riskerna.

Valutarisk

Holmen har en väsentlig del av försäljningsintäkterna i andra valutor än kostnaderna. För att minska resultatpåverkan av förändrade valutakurser säkrar Holmen nettoflödet med främst valutaterminer, ibland kompletterat med valutaoptioner. Med beaktande av bedömda valutaflöden så skulle en procents förändring av den genomsnittliga valutakursen få följande effekt:

Mkr	Netto
SEK mot EUR	56
SEK mot USD	10
SEK mot GBP	1

Hänsyn har inte tagits till valutasäkringar.

Det egna kapitalet skulle påverkas med 62 Mkr vid 1 procents försvagning av valutakursen mot SEK, inklusive omräkning av utländska dotterbolag.

Nettoflödet i euro, pund och dollar för de närmaste 4 månaderna säkras alltid. Detta motsvarar normalt kundfordringar och utestående order. Styrelsen kan besluta att säkra flöden för en längre period om det bedöms lämpligt med hänsyn till produkternas lönsamhet, konkurrenskraft och valutasituationen.

Vid ingången av 2008 hade Holmen valutasäkrat huvuddelen av bedömda betalningsflöden i euro för 2008 samt delar av flödena i pund och dollar. Resultatet av valutasäkringar redovisas i rörelseresultatet i takt med att den säkrade posten redovisas och uppgick för 2008 till -336 Mkr (38). Vid utgången av 2008 var cirka 80 procent av 2009 års bedömda nettovalutaflöden säkrade, cirka 55 procent av 2010 års och cirka 30 procent av 2011 års prognostiserade flöden.

Transaktionsexponering, 31 december 2008

	12 månaders bedömda netto- flöden, Mkr	2009			2010			2011		
		Säk- ringar, Mkr	Snitt- kurs %		Säk- ringar, Mkr	Snitt- kurs %		Säk- ringar, Mkr	Snitt- kurs %	
EUR	5 600	5 100	9:37	90	4 000	9:62	70	2 000	10:46	35
GBP	100	0								
USD	1 000	600	7:97	60						
Övriga	400									
Totalt	7 100	5 700	80		4 000	55		2 000	30	

1) Siffrorna i tabellen är avrundade.

Marknadsvärdet på utestående transaktionssäkringar uppgick per 31 december 2008 till -1 123 Mkr. -123 Mkr har redovisats i resultaträkningen 2008 och resterande del i eget kapital då säkringsredovisning tillämpas, varav -577 Mkr avser 2009, -370 Mkr 2010 och -53 Mkr 2011.

Valutaexponering som uppkommer när investeringar betalas i utländsk valuta separeras från övrig transaktionsexponering. Normalt säkras 90–100 procent av valutaexponeringen för större investeringar. Marknadsvärdet på utestående säkringar av investeringsinköp uppgick per 31 december 2008 till 0 Mkr (1) och har redovisats mot eget kapital. Vid förfall av säkringar läggs resultatet till anskaffningsvärdet på den anläggningstillgång som säkrats. Under perioden har 1 Mkr påverkat anskaffningsvärden för säkrade poster.

Holmens redovisade resultat påverkas av valutakursförändringarna när de utländska dotterbolagens resultat omräknas till svenska kronor. Denna exponering säkras normalt inte. Holmens egna kapital påverkas av valutakursförändringarna när de utländska dotterbolagens tillgångar och skulder omräknas till svenska kronor. Säkring av denna exponering (så kallad equity-hedge) bedöms från fall till fall och görs då med utgångspunkt från koncernmässigt värde av nettotillgångarna. Säkring sker med lån i utländsk valuta eller valutaterminer.

Nettotillgångar och equity-hedge, 31 december 2008

	Nettotillgångar, Mkr	Equity-hedge, Mkr
EUR	4 628	4 404
GBP	1 289	448
Övriga	44	-

Resultatet från equity-hedge uppgick till -541 Mkr under 2008 och har redovisats direkt mot Holmens egna kapital då säkringsredovisning tillämpas (efter hänsyn till skatt -390 Mkr). Omräkningen av utländska nettotillgångar påverkade Holmens egna kapital med 445 Mkr. Marknadsvärdet av utestående equity-hedge uppgick per 31 december 2008 till -456 Mkr, varav -396 Mkr avser lån och -60 Mkr avser finansiella derivat. Ackumulerad värdeförändring från equity-hedge redovisas i Holmens resultaträkning om den säkrade utlandsverksamheten avyttras.

Finansieringsrisk

Holmen reducerar risken för att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallande lån blir svår eller dyr genom att sprida förfall på de finansiella skulderna samt genom användande av kreditlöften.

Holmen har ett kontrakterat kreditlöfte om 600 MEUR som löper till år 2012 som är tillgängligt att utnyttja under förutsättning att skuldsättningsgraden understiger 1,5. Den räntebärande nettoskulden uppgick per 31 december 2008 till 7 504 Mkr (5 977), fördelat på räntebärande skulder 8 332 Mkr (6 518), likvida medel 653 Mkr (394) samt räntebärande tillgångar 175 Mkr (147). Förfallostruktur på finansiella skulder framgår av tabellen nedan.

Under året har två nya långfristiga lån om sammanlagt 923 Mkr upptagits. Övrig finansiering har under året främst hanterats genom Holmens svenska certifikatprogram med ett rambelopp om 6 000 Mkr. Till följd av den finansiella oron i omvärlden var det mot slutet av året svårt att emittera nya certifikat. Förfallande certifikat refinansierades därför genom att utnyttja det kontrakterade kreditlöftet. Per årsskiftet var 1 544 Mkr utestående under certifikatprogrammet och 2 248 Mkr utnyttjat under kreditlöftet, vilket redovisas bland

Not 37, fortsättning

kortfristiga finansiella skulder. Holmen har ett svenskt s k Medium Term Note-program med ett rambelopp om 4 000 Mkr, varav 1 712 Mkr var utestående vid årsskiftet. Holmen har en lång rating BBB+ och en kort rating A-2/K-1 från kreditratingsinstitutet Standard & Poor's. Utsikterna för ratingen förändrades under året från stabila till negativa.

Finansiella skulder, 31 december 2008

Förfalloår	Mkr	Andel, %
2009	4 756	57
2010	1 111	13
2011	279	3
2012	503	6
2013-	1 683	20
Totalt	8 332	100

Ränterisk

Holmens finansieringskostnad påverkas av förändringar i marknadsräntan. Räntebindningen på Holmens finansiella tillgångar och skulder är normalt kort. Styrelsen kan välja att förlänga räntebindningen i syfte att begränsa effekten av en ränteuppgång.

Under året har den genomsnittliga räntebindningen varierat mellan 18 och 25 månader och uppgick vid utgången av 2008 till 22 månader. Derivatinstrument i form av ränteswap-par och FRA-s används för att styra räntebindningen utan att underliggande lån förändras. Marknadsvärdet för dessa instrument uppgick per 31 december 2008 till -132 Mkr vilket har redovisats mot eget kapital då säkringsredovisning tillämpas. Detta värde förväntas redovisas i resultaträkningen under 2009 och senare. Nettoskuldens räntebindning, valutafördelning samt genomsnittliga ränta för olika bindningstider framgår av tabellen nedan där hänsyn tagits till derivat som påverkar skuldernas valutafördelning och räntebindning.

Räntebindningsstruktur, 31 december 2008

	Totalt	-1 år	1-3 år	3-5 år	>5 år	Övrigt
SEK	3 191	2 305	300	500		86
EUR	4 160	1 334	1 001	1 435	383	6
GBP	250	- 11				261
Övriga valutor	- 96	- 97				1
Totalt	7 504	3 531	1 301	1 935	383	354
Snittränta, procent	4,2	3,6	4,1	5,0	3,9	7,5

Kolumnen Övrigt avser främst avsättningar för pensioner.

Råvaror

För att minska exponeringen mot förändringar i elpriset används fysiska leveransavtal med fast pris samt finansiella säkringar. Beslut om elprissäkringar fattas utifrån riktlinjer fastställda av styrelsen. Holmens nettoinköp av el i Sverige uppgick under 2008 till cirka 2 900 GWh. (Holmens totala nettoinköp uppgick till cirka 3 500 GWh). Holmens bedömda nettoförbrukning av el i Sverige är för perioden 2009-2012 fullt prissäkrad. För perioden 2013-2015 är cirka 85 procent prissäkrad. Säkringarna utgörs till övervägande del av fysiska fastprisavtal. Resultatet av finansiella säkringar redovisas i resultaträkningen i takt med att de förfaller och uppgick för 2008 till 27 Mkr. Marknadsvärdet på utestående finansiella säkringar uppgick per 31 december 2008 till 88 Mkr, som redovisats i eget kapital då säkringsredovisning tillämpas. Dessa förväntas redovisas i resultaträkningen under 2009 och senare. För vissa pappers- och massaprodukter finns det en OTC-handel i finansiella kontrakt. Holmen har under året inte handlat med några sådana kontrakt.

Kreditrisk

Holmens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisk gentemot finansiella motparter. Risken för att en motpart inte fullgör sin förpliktelse begränsas genom val av kreditvärda motparter, begränsning av engagemang per motpart samt användande av ISDA- och FEMA-avtal. Per 31 december 2008 hade Holmen utestående derivatkontrakt med ett nominellt belopp om cirka 17 664 Mkr och ett marknadsvärde om -1 231 Mkr. Beräknat enligt Finansinspektionens föreskrifter för finansiella institut (FFFS 2007:1) skulle Holmens sammanlagda motpartsrisk i derivatkontrakt uppgå till 236 Mkr per 31 december 2008. För övriga finansiella tillgångar bedöms den maximala kreditrisken motsvaras av nominellt belopp.

Kundkreditrisk

Risken att Holmens kunder inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser begränsas genom kreditkontroll, interna kreditlimiter per kund och genom att i vissa fall försäkra kundfordringar mot kreditförluster. Per 31 december 2008 var cirka 54 procent (58) av Holmens kundfordringar försäkrade mot kreditförluster. Holmens exponering mot enskilda kunder är begränsad. Försäljningen till de fem största kunderna utgjorde under 2008 sammanlagt knappt 10 procent av den totala omsättningen. Under året har kreditförluster på kundfordringar påverkat resultatet med -1 Mkr (-6). Avsättning för befarade kreditförluster på kundfordringar uppgick per den 31 december 2008 till 39 Mkr (60) och har netto-redovisats med kundfordringar. Avsättningen har under året förändrats -22 Mkr (-23) till följd av konstaterade kreditförluster samt 2 Mkr (10) till följd av förändring av avsättning för befarade kreditförluster. Totalt var per 31 december 2008 kundfordringar om 106 Mkr (64) förfallna till betalning mer än 30 dagar, exklusive kundfordringar för vilka avsättningar har gjorts. Förfallostrukturen för dessa framgår nedan.

Mkr	2008	2007
Totala kundfordringar	3 144	3 004
varav förfallet > 30 dagar ¹	106	64
varav förfallet > 60 dagar ²	33	10

1) Inklusive förfall > 60 dagar.

2) Exklusive resultatförda kundförluster/avsättningar.

ÖVRIG FINANSIELL RISKHANTERING**Försäkringar**

Samtliga fastigheter hos Lundbergs och Hufvudstaden är fullvärdeförsäkrade.

Hufvudstaden har en särskild terroristförsäkring som täcker skador upp till 25 Mkr.

Holmen försäkrar sina anläggningar mot egendoms- och avbrottsskador. Den egna risken varierar mellan olika anläggningar men uppgår som mest till cirka 30 Mkr för enskild skada. Holmens skogsinnehav försäkras inte. Arealerna är spridda över stora delar av landet och risken för omfattande samtidiga skador har inte bedömts motivera den kostnad det skulle innebära att försäkra skogsinnehavet.

Not 38 - Händelser efter balansdagen

Inga händelser av väsentlig betydelse har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

Mkr		2008	2007
Personalkostnader	Not 2	- 15	- 16
Avskrivningar	Not 3	- 0	- 0
Övriga externa kostnader	Not 4	- 12	- 12
Rörelseresultat		- 28	- 28
Resultat från finansiella poster	Not 5		
Resultat från andelar i koncernföretag		644	615
Resultat från andelar i intresseföretag		- 690	293
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		- 1 537	111
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		20	18
Räntekostnader och liknande kostnader		- 87	- 67
Resultat efter finansiella poster		- 1 677	942
Bokslutsdispositioner	Not 6	- 76	- 67
Resultat före skatt		- 1 753	875
Skatt	Not 7	- 72	- 12
Årets resultat		- 1 825	863

Balansräkning, moderbolaget

Mkr		2008-12-31	2007-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	Not 8	4	4
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	Not 9	5 925	4 251
Andelar i intresseföretag	Not 10	1 818	2 796
Andra långfristiga värdepappersinnehav	Not 11	5 386	10 163
Andra långfristiga fordringar	Not 12, 13	0	0
Uppskjuten skattefordran	Not 7	1	1
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		13 131	17 211
Summa anläggningstillgångar		13 134	17 215
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar på koncernföretag	Not 12, 14	84	233
Övriga finansiella fordringar	Not 12	-	6
Övriga rörelsefordringar		1	1
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		84	239
Kassa och bank	Not 12, 15	345	83
Summa omsättningstillgångar		429	322
SUMMA TILLGÅNGAR		13 563	17 536
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	Not 16		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (62 145 483 aktier)		621	621
Reservfond		344	344
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		1	2 833
Balanserat resultat		11 744	8 817
Årets resultat		- 1 825	863
Summa eget kapital		10 886	13 478
Obeskattade reserver	Not 17	358	283
Avsättningar	Not 18	-	99
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	Not 12, 14	2 219	3 051
Övriga finansiella skulder	Not 12, 14	69	581
Aktuella skatteskulder		23	37
Övriga rörelseskulder	Not 19	8	8
Summa kortfristiga skulder		2 319	3 677
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		13 563	17 536
STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE			
	Not 20	1 549	1 646

REDOGÖRELSE FÖR MODERBOLAGETS REDOVISADE INTÄKTER OCH KOSTNADER, Mkr	2008	2007
Fusionsdifferens	2 645	-
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital	- 2 825	- 939
Redovisad i resultaträkningen vid avyttring	- 7	-
Effekter av koncernbidrag	- 23	- 10
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med bolagets ägare	- 210	- 948
Årets resultat	- 1 825	863
Total förmögenhetsförändring, exklusive transaktioner med bolagets ägare	- 2 034	- 86

KASSAFLÖDESANALYS FÖR MODERBOLAGET, Mkr	Not 15	2008	2007
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		- 1 677	942
Justering för av- och nedskrivning		3 011	344
Justering för realisationsresultat aktieförsäljning		14	- 107
Betald inkomstskatt		- 78	- 36
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		1 270	1 142
Kassaf öde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av rörelsefordringar		6	- 2
Förändring av rörelseskulder		- 0	0
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		1 276	1 140
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		- 0	- 0
Förvärv av finansiella tillgångar		- 281	- 3 429
Avyttring av finansiella tillgångar		81	817
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		- 201	- 2 613
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		0	2 441
Amortering av lån		- 224	- 450
Lämnade koncernbidrag		- 90	- 15
Erhållna koncernbidrag		59	1
Utbetald utdelning		- 558	- 527
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		- 814	1 451
ÅRETS KASSAFLÖDE		262	- 22
Likvida medel vid årets början		83	105
Likvida medel vid årets slut		345	83

Not 1 - Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan. De skillnader som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och i enlighet med Rådet för finansiell rapportering RFR 2.1 Redovisning för juridisk person. RFR 2.1 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras. Vidare har Rådet för finansiell rapportering utgivit uttalande gällande för noterade företag tillämpats.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman. Skillnaden för finansiella rapporter som tillämpas vid utformningen av koncernens finansiella rapporter är främst redovisning av resultat från finansiella poster samt anläggningstillgångar.

Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper

Reglerna i ÅRL 4 kap §14 a-e om värdering av vissa finansiella instrument till verkligt värde samt säkringsredovisning tillämpas. Detta innebär att "Andra långfristiga värdepappersinnehav" värderas till verkligt värde.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde.

Intäkter

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Skatter

I moderbolaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Rådet för finansiell rapportering, UFR 2. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Finansiella garantiavtal

Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget en av Rådet för finansiell rapportering tillåten lättnadsregel som anges i RFR 2.1 punkt 72 jämfört med reglerna i IAS 39.

Fusioner

Fusion redovisas enligt BFAR 1999:1.

Not 2 - Anställda och personalkostnader**Sjukfrånvaro**

Då antalet anställda i genomsnitt understiger 10 personer för de två senaste åren lämnas ingen uppgift om sjukfrånvaron. Övrig information avseende moderbolagets anställda och personalkostnader återfinns i koncernens not 5.

Pensioner

Bolagets anställda omfattas av ITP-planen. Åtagande för ålderspension och familjepension tryggs dels genom en försäkring i Alecta dels genom inbetalning av premier.

Mkr	2008	2007
Kostnader för avgiftsbestämda planer	1	2

I ovanstående kostnad ingår 1 Mkr (1) avseende ITP-plan finansierad i Alecta.

Not 3 - Avskrivningar enligt plan, Mkr

	2008	2007
Inventarier	0	0

Not 4 - Arvode och kostnadsersättning till revisorer, Mkr

	2008	2007	2006
Ersättningar till KPMG AB			
Revisionsuppdrag	0,3	0,3	0,3
Andra uppdrag	0,3	1,0	1,3
	0,6	1,3	1,6

Not 5 - Finansnetto, Mkr

	Resultat från andelar i koncernföretag		Resultat från andelar i intresseföretag	
	2008	2007	2008	2007
Utdelningar	644	581	325	293
Realisationsresultat	-	34	-	-
Nedskrivningar ¹	-	-	- 1 015	-
	644	615	- 690	293
	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		Ränteintäkter/-kostnader och liknande resultatposter	
	2008	2007	2008	2007
Utdelningar	471	376		
Realisationsresultat	- 14	73		
Nedskrivningar ¹	- 1 995	- 344		
Ränteintäkter, koncernföretag			12	12
Ränteintäkter, övriga			8	6
Räntekostnader, koncernföretag			- 76	- 33
Räntekostnader, övriga			- 12	- 33
Övrigt	2	6	- 0	- 0
	- 1 537	111	- 67	- 48

1) Nedskrivning har skett till aktuell börskurs.

Not 6 - Bokslutsdispositioner, Mkr

	2008	2007
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan - Inventarier	- 0	- 0
Periodiseringsfond, årets avsättning	- 76	- 68
Periodiseringsfond, årets återföring	0	1
	- 76	- 67

Not 7 - Skatt, Mkr

	2008	2007
Aktuell skattekostnad		
Årets skattekostnad	- 72	- 57
Skatt hänförlig till tidigare år	0	47
Uppskjuten skattekostnad		
Temporära skillnader	0	- 2
	- 72	- 12

Avstämning av effektiv skatt	2008	2007
Resultat före skatt	- 1 753	875
Svensk inkomstskattesats	- 28% 491	28% - 245
Icke avdragsgilla kostnader	48% - 847	11% - 97
Ej skattepliktiga intäkter	- 16% 286	- 33% 286
Schablonränta på periodiseringsfond	0% - 2	0% - 2
Skatt hänförlig till tidigare år	-0% 0	- 5% 47
Övrigt	-0% 0	0% - 2
Redovisad effektiv skatt	4% - 72	1% - 12

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

	2008	2007
Lämnade/erhållna koncernbidrag	32	4

Redovisade uppskjutna skattefordringar

	2008	2007
Finansiella anläggningstillgångar	1	1

Not 8 - Materiella anläggningstillgångar, Mkr

Inventarier	2008	2007
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	6	5
Årets anskaffningar	0	1
Årets avyttringar och utrangeringar	-0	- 1
	6	6

Ackumulerade avskrivningar enligt plan

Vid årets början	- 2	- 2
Årets avyttringar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan	- 0	- 0
	- 2	- 2
	4	4

Not 9 - Andelar i koncernföretag, Mkr

	2008	2007
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	4 251	4 275
Fusion ¹	1 674	-
Årets avyttringar	-	- 24
	5 925	4 251

Specifikation av direkta innehav av andelar i dotterföretag	Org nr	Säte	Antal andelar 2008-12-31	Andel i procent ² 2008	2007	Verkligt värde 2008-12-31	Redovisat värde 2008	2007
Fastighets AB L E Lundberg	556049-0483	Norrköping	250 000	100	100		165	165
L E Lundberg Kapitalförvaltning AB	556188-2290	Stockholm	150 000	100	100		15	15
L E Lundberg Holding AB ¹	556563-2477	Stockholm	-	-	100		-	1 153
Holmen AB (publ)	556001-3301	Stockholm	23 408 916	27,9 (52,0)	27,6 (51,8)	4 516	2 917	2 917
Hufvudstaden AB (publ)	556012-8240	Stockholm	93 318 909	45,2 (88,0)	45,2 (88,0)	5 301	2 828	-
Övriga direkta innehav							0	0
							5 925	4 251

Indirekt ägda dotterföretag (större innehav)

Ägda av Holmen AB (publ)					
Holmens Bruk AB	556002-0264	Norrköping	49 514 201	100	100
AB Iggesunds Bruk	556000-8053	Hudiksvall	6 002 500	100	100
Holmen Suecia Holding S.L., Spanien		Madrid	9 448 557	100	100
Holmen UK Ltd, Storbritannien		Workington	1 197 100	100	100
Ägda av Hufvudstaden AB (publ)					
AB Citypalatset	556034-7246	Stockholm	1 200	100	100
AB Nordiska kompaniet	556008-6281	Stockholm	19 460 666	100	100

1) L E Lundberg Holding AB fusionerades 2008-09-23 med moderbolaget. L E Lundberg Holding AB ägde aktierna i Hufvudstaden AB vilka nu ägs direkt av moderbolaget.

2) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag för återköpta aktier. Röstandel anges i parentes till höger om kapitalandel i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

Not 10 - Andelar i intresseföretag, Mkr

Anskaffnings- och redovisade värden	2008	2007
Vid årets början	2 796	2 796
Förvärv	38	-
Nedskrivningar ¹	- 1 015	-
	1 818	2 796

Specifikation av andelar i intresseföretag	Org nr	Säte	Antal andelar 2008-12-31	Andel i procent ² 2008	2007	Verkligt värde 2008-12-31	Redovisat värde 2008	2007
Cardo AB (publ)	556026-8517	Malmö	11 150 000	41,3	36,0	1 277	1 277	2 021
NCC AB (publ) - A-aktier	556034-5174	Solna	10 850 000	10,0 (20,6)	10,0 (20,4)	541	541	775
							1 818	2 796

1) Andelar i Cardo och NCC har skrivits ned till aktuell börskurs med 782 Mkr respektive 234 Mkr.

2) Andel i kapital och röster beräknas efter avdrag av återköpta aktier. Röstandel anges i parentes till höger om kapitalandel i de fall den ej överensstämmer med kapitalandel.

För mer information om moderbolagets intresseföretag se not 20 i koncernen.

Not 11 - Andra långfristiga värdepappersinnehav, Mkr

	2008	2007
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	10 604	8 800
Inköp	244	3 429
Försäljningar / Regleringar	- 95	- 686
Årets värdeförändringar via balansräkningen	- 2 931	- 939
	7 822	10 604
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	- 441	- 97
Årets nedskrivningar	- 1 995	- 344
	- 2 436	- 441
	5 386	10 163

Värdepappersinnehav som värderas till verkligt värde

	2008	2007
Anskaffningsvärde börsnoterade innehav		
Vid årets början	7 575	4 832
Inköp	244	3 429
Försäljningar / Regleringar	- 95	- 686
	7 724	7 575

Värdeförändringar i verkligt värde via resultaträkningen

Vid årets början	- 344	-
Nedskrivning	- 1 995	- 344
	- 2 339	- 344

Värdeförändringar i verkligt värde via balansräkningen

Vid årets början	2 932	3 871
Försäljningar	- 7	-
Värdeförändringar	- 2 924	- 939
	1	2 932

Redovisat värde 31 december	5 386	10 163
-----------------------------	--------------	---------------

	Andel 2008-12-31 i procent av			
Specifikation av innehav ¹	kapital	röster	2008	2007
Handelsbanken A	1,8	1,8	1 386	2 277
Husqvarna A	4,3	13,1	629	1 105
Husqvarna B	-	-	-	77
Industrivärden A	10,9	15,0	2 405	4 757
Indutrade	10,0	10,0	265	493
Sandvik	1,2	1,2	686	1 435
Övrigt			16	20
			5 386	10 163

1) Tillgångarna har värderats till verkligt värde enligt aktuell börskurs.

Not 12 - Finansiella instrument, Mkr

2008	Finansiella tillgångar som kan säljas	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden					
Andra långfristiga fordringar					
Övriga finansiella fordringar		0		0	0
		0		0	0
Kortfristiga finansiella fordringar					
Fordringar på koncernföretag		84		84	84
		84		84	84
Likvida medel					
Banktillgodohavanden		345		345	345
		345		345	345
Kortfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag			2 219	2 219	2 219
Övriga finansiella skulder			69	69	69
			2 288	2 288	2 288

Finansiella instrument
som inte ingår i den
finansiella nettoskulden

Finansiella placeringar ¹	5 386			5 386	5 386
Kundfordringar		0		0	0
Leverantörsskulder			0	0	0

1) Nedskrivning har skett i resultaträkningen med 1 995 Mkr.

2007	Finansiella tillgångar som kan säljas	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella instrument som ingår i den finansiella nettoskulden					
Andra Långfristiga fordringar					
Övriga finansiella fordringar		0		0	0
		0		0	0
Kortfristiga finansiella fordringar					
Fordringar på koncernföretag		233		233	233
Upplupen ränta		6		6	6
		238		238	238
Likvida medel					
Banktillgodohavanden		83		83	83
		83		83	83
Kortfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag			3 051	3 051	3 051
Certifikatsprogram			500	500	500
Övriga finansiella skulder			81	81	81
			3 631	3 631	3 631

Finansiella instrument
som inte ingår i den
finansiella nettoskulden

Finansiella placeringar ¹	10 163			10 163	10 163
Kundfordringar		0		0	0
Leverantörsskulder			1	1	1

1) Nedskrivning har skett i resultaträkningen med 344 Mkr.

Not 13 - Andra långfristiga fordringar, Mkr

Långfristiga fordringar	2008	2007
Reversfordringar	0	0
Övriga fordringar	0	0
	0	0
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	0	0
	0	0
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	- 0	- 0
	- 0	- 0
	0	0

Not 14 - Närstående, Mkr

	Försäljning av varor till närstående		Erhållen ränta från närstående		Erlagd ränta till närstående		Skuld till närstående per 31 december		Fordran på närstående per 31 december	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Dotterföretag (se not 9)	-	-	12	12	76	31	2 219	3 051	84	233
Nyckelpersoner i ledande ställning	8	9	-	-	2	2	45	62	-	-
Andra närstående	-	-	-	-	0	0	2	1	-	-

Tjänster med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Nyckelpersoner i ledande ställning

Fredrik Lundberg med maka innehar direkt och indirekt via det helägda bolaget Byggnads AB Karlsson & Wingsjö (inklusive dotterbolag) 89,6 procent av rösterna och 53,2 procent av kapitalet i L E Lundbergföretagen AB (publ). Fredrik Lundberg är VD och styrelseledamot i bolaget och har under året erhållit 1,5 Mkr (1,5) i lön. Ingen rörlig eller annan typ av ersättning har erhållits. De sammanlagda ersättningarna i koncernen ingår i personalkostnader i not 5 sidan 45.

Not 15 - Kassaflödesanalys, Mkr

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar.

Räntor och erhållen utdelning	2008	2007
Erhållna räntor	21	14
Erlagda räntor	- 82	- 72
Erhållen utdelning	1 442	1 249
	1 381	1 191
Kassa och bank ¹		
Banktillgodohavande	208	0
Tillgodohavande checkräkningskredit	137	83
Summa enligt balansräkningen/kassaflödesanalysen	345	83

1) Beviljad checkräkningskredit uppgår till 100 Mkr (100).

Not 16 - Eget kapital**Bundna fonder**

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond - Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte gått åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital

Fond för verkligt värde, balanserade vinstmedel och årets resultat utgör fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Fond för verkligt värde

Företaget tillämpar ÅRLs regler avseende värdering av finansiella instrument till verkliga värden enligt 4 kap §14 a-e. Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års balanserade vinstmedel och resultat efter att en eventuell vinstutdelning lämnats.

Genomsnittligt antal utestående aktier under 2008 uppgick till 62 000 000 (62 000 000).

B-aktierna är noterade på Stockholmsbörsen. Aktieägare har rätt att begära omvandling av A-aktier till B-aktier. Under året har ingen sådan omvandling skett.

Återköp av egna aktier

Innehav av egna aktier och andra egetkapitalinstrument redovisas som en minskning av det egna kapitalet. Förvärv av sådana instrument redovisas som en avdragspost från eget kapital. Likvid från avyttring av egetkapitalinstrument redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Antal aktier	2008	2007
Ingående återköpta egna aktier	145 483	145 483
	145 483	145 483

Utdelningar

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit att dela ut 372 Mkr, vilket motsvarar 6:00 kronor per aktie. Utdelningen blir föremål för fastställelse på årsstämman den 31 mars 2009.

	Aktieslag A	Kvotvärde	Aktieslag B	Kvotvärde
Antal emitterade aktier (samtliga aktier är fullt betalda)	24 000 000	10 kr	38 145 483	10 kr
Antal utestående aktier vid periodens början	24 000 000		38 000 000	
vid periodens slut	24 000 000		38 000 000	
Antal röster per aktie	10		1	

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2007-01-01	621	344	3 772	8 269	1 084	14 091
Överföring av 2006 års resultat				1 084	- 1 084	
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			- 939			- 939
Lämnade koncernbidrag				- 15		- 15
Erhållna koncernbidrag				1		1
Skatt hänförlig till poster som redovisas direkt mot eget kapital			- 0	4		4
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital ¹	-	-	- 939	1 074	- 1 084	- 948
Årets resultat					863	863
Total förmögenhetsförändring ¹	-	-	- 939	1 074	- 221	- 86
Utdelning				- 527		- 527
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2007-12-31	621	344	2 833	8 817	863	13 478
Ingående eget kapital 2008-01-01	621	344	2 833	8 817	863	13 478
Överföring av 2007 års resultat				863	- 863	
Fusionsdifferens				2 645		2 645
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			- 2 924			- 2 924
Redovisad i resultaträkningen vid avyttring			- 7			- 7
Lämnade koncernbidrag				- 90		- 90
Erhållna koncernbidrag				59		59
Skatt hänförlig till poster som redovisas direkt mot eget kapital			99	9		108
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital ¹	-	-	- 2 832	3 485	- 863	- 210
Årets resultat					- 1 825	- 1 825
Total förmögenhetsförändring ¹	-	-	- 2 832	3 485	- 2 688	2 034
Utdelning				- 558		- 558
UTGÅENDE EGET KAPITAL 2008-12-31	621	344	1	11 744	- 1 825	10 886

1) Exklusive transaktioner med bolagets ägare.

Not 17 - Obeskattade reserver, Mkr

	2008	2007
Maskiner och inventarier		
Ingående balans 1 januari	0	0
Årets avskrivningar utöver plan	0	- 0
Utgående balans 31 december	0	0
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid taxering 2004	101	101
Avsatt vid taxering 2005	48	48
Avsatt vid taxering 2006	24	24
Avsatt vid taxering 2007	41	41
Avsatt vid taxering 2008	68	68
Avsatt vid taxering 2009	76	-
	358	282
	358	283

Av obeskattade reserver utgör 94 Mkr (79) uppskjuten skatt.

Not 18 - Avsättningar, Mkr

Avsättningar för skatter	2008	2007
Värdepappersinnehav som värderas till verkligt värde		
Vid årets början	99	99
Avsättningar under året	-	0
Upplösningar under året	- 99	-
	-	99

Not 19 - Övriga rörelseskulder, Mkr

	2008	2007
Leverantörsskulder	0	1
Övriga skulder	0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7	7
	8	8

Not 20 - Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, Mkr

Inga ställda säkerheter finns.

Eventalförpliktelser	2008	2007
Borgensförbindelser till förmån för dotterföretag	1 549	1 646
	1 549	1 646

Not 21 - Fusion, Mkr

Under året har dotterföretaget L E Lundberg Holding AB (org nr 556563-2477) fusionerats med moderbolaget. Resultat- och balansräkningarna i L E Lundberg Holding AB per fusionsdagen framgår nedan.

	2008-09-23
Rörelseresultat	163
Anläggningstillgångar	2 262
Omsättningstillgångar	1 134
Eget Kapital	3 396

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att de till årsstämmans förfogande stående vinstmedlen, 9 921 Mkr (9 920 620 795:65 kronor) disponeras enligt nedan:

Till aktieägarna utdelas 6:00 kronor per aktie	372 Mkr
I ny räkning överföres	<u>9 549 Mkr</u>
	9 921 Mkr

I bolaget finns 62 145 483 registrerade aktier, varav för närvarande 145 483 är icke utdelningsberättigade återköpta egna aktier. Summan av ovan föreslagen utdelning om 372 Mkr kan komma att ändras om antalet återköpta egna aktier förändras innan avstämningsdag för utdelning.

Motiverat yttrande avseende vinstutdelningsförslaget kommer att finnas på bolagets hemsida www.lundbergs.se senast två veckor före årsstämman. Yttrandet kan också erhållas från bolaget på begäran.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 februari 2009. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 31 mars 2009. Som avstämningsdag för utdelning föreslås fredagen den 3 april 2009. Beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen utsändas av Euroclear Sweden AB onsdagen den 8 april 2009.

Stockholm den 19 februari 2009

Per Welin
Ordförande

Gunilla Berg
Styrelseledamot

Lennart Bylock
Styrelseledamot

Mats Guldbrand
Styrelseledamot

Tom Hedelius
Styrelseledamot

Sten Peterson
Styrelseledamot

Bengt Pettersson
Styrelseledamot

Christer Zetterberg
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Verkställande direktör
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 19 februari 2009

George Pettersson
Auktoriserad revisor
KPMG

Kjell Bidenäs
Auktoriserad revisor
KPMG

Revisionsberättelse

Till årsstämman i L E Lundbergföretagen AB (publ), 556056-8817

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i L E Lundbergföretagen AB (publ) för år 2008. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 29 – 72. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 19 februari 2009

George Pettersson

Auktoriserad revisor

KPMG

Kjell Bidenäs

Auktoriserad revisor

KPMG

Inledning

L E Lundbergföretagen AB tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") i enlighet med NASDAQ OMX Stockholms ("Börsen") Regelverk för emittenter. Koden är ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet och bygger på principen följ eller förklara ("comply or explain"). Det innebär att ett bolag som tillämpar Koden kan avvika från enskilda regler men då ska förklaringar avges där skälen till varje avvikelse redovisas. Denna bolagsstyrningsrapport har upprättats av styrelsen i L E Lundbergföretagen AB i enlighet med vad som följer av Kodens regler. Rapporten utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna och är ej granskad av bolagets revisorer.

Ansvarsfördelning

Ansvar för ledning och kontroll av L E Lundbergföretagen AB fördelas mellan aktieägarna på bolagsstämman, styrelsen, dess utskott och verkställande direktören, i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag, bolagsordningen och styrelsens interna styrinstrument.

Aktieägarna

I februari 2009 hade bolaget 13 758 aktieägare. De tio största ägarna hade ett totalt innehav motsvarande 78,3 procent av aktiekapitalet. Utländska investerare ägde cirka 5,2 procent av aktiekapitalet. För ytterligare ägaruppgifter se sidan 13 i årsredovisningen.

Bolagsstämman

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet i L E Lundbergföretagen AB. Vid årsstämman som hålls inom sex månader efter räkenskapsårets utgång fastställs resultat- och balansräkningar, beslutas om utdelning, väljs styrelse och fastställs dess arvode, väljs i förekommande fall revisorer, behandlas andra lagstadgade ärenden samt fattas beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt om andra förslag från styrelsen och aktieägare.

Samtliga aktieägare som är registrerade i aktieboken på en viss avstämningsdag och som anmält deltagande i tid har rätt att delta i stämman och rösta för det totala innehavet av aktier. Aktieägare kan företrädas av ombud.

Årsstämman 2008 ägde rum den 10 april 2008. Vid stämman framlades årsredovisningen och revisionsberättelsen. I anslutning härtill lämnade styrelseordföranden information om styrelsens arbete samt redogjorde för samarbetet med revisorerna. Vidare höll verkställande direktören Fredrik Lundberg ett anförande om koncernens verksamhet under 2007.

Revisorerna avrapporterade sin granskning till årsstämman genom avgiven revisionsberättelse och en muntlig

redogörelse av arbetet under det gångna året. Vidare beslutade årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i enlighet med vad som framgår av sidan 45 i årsredovisningen. Årsstämman beslutade även att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt att godkänna köptionsprogram i bolagets dotterbolag Holmen AB jämte överlåtelse av aktier vid lösen av optionerna.

Valberedning

Mot bakgrund av aktieägarkretsens sammansättning har en valberedning inte ansetts behövlig. Förslag avseende val av ordförande vid årsstämma, styrelseval och revisorsval samt om arvode åt styrelseledamöterna och revisorerna lämnas därför av bolagets större aktieägare och presenteras i kallelse till årsstämma samt på bolagets hemsida. Bolaget avviker således från Kodens regler avseende valberedning.

Styrelsen och dess arbete

Styrelsens sammansättning

Bolagets styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av fem till tio ledamöter med högst tre suppleanter valda av bolagsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. L E Lundbergföretagen AB:s styrelse, som utsetts av årsstämman, består för närvarande av nio ledamöter inklusive verkställande direktören.

Ordföranden Per Welin var tidigare finanschef i shipping- och försäkringsbolag och bankdirektör i Göteborgs Bank. Gunilla Berg har tidigare bland annat varit vice verkställande direktör, ekonomi- och finansdirektör i SAS-koncernen och vice verkställande direktör och finansdirektör i Kooperativa Förbundet. Lennart Bylock har varit verkställande direktör, styrelseordförande och styrelseledamot i ett stort antal bolag, varav flera varit börsnoterade. Mats Guldbrand har tidigare bland annat varit aktiechef vid AMF Pension. Tom Hedelius har varit verkställande direktör och styrelseordförande i Handelsbanken. Fredrik Lundberg är verkställande direktör i L E Lundbergföretagen AB. Sten Petersson är verkställande direktör i Byggnads AB Karlsson & Wingsjö. Bengt Pettersson har varit verkställande direktör och koncernchef i Holmen AB och styrelseledamot i Cardo AB. Christer Zetterberg har varit verkställande direktör och koncernchef i bland annat Holmens Bruk, PK-banken och AB Volvo. En presentation av de uppdrag som styrelsens ledamöter för närvarande innehar återfinns på sidan 78 och 79 i årsredovisningen.

I egenskap av verkställande direktör i L E Lundbergföretagen AB får Fredrik Lundberg anses vara beroende i förhållande till bolaget. Övriga styrelsemedlemmar är numera oberoende i förhållande till bolaget då den s.k. 12-årsregeln sedan den 1 juli 2008 har utgått ur Koden.

Samtliga styrelseledamöter utom Fredrik Lundberg och Sten Petersson är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Styrelsen uppfyller således de krav på oberoende som uppställs i såväl Kodens som i Börsens regelverk.

Ordföranden

Vid årsstämman 2008 valdes Per Welin till styrelsens ordförande. Ordföranden organiserar och leder styrelsens arbete så att detta utövas effektivt och i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag (inklusive Kodens) och styrelsens interna styrinstrument. Ordföranden följer verksamheten i dialog med verkställande direktören och ansvarar för att övriga styrelseledamöter erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag. Ordföranden ansvarar för att styrelsen fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bolaget samt i övrigt får den utbildning som krävs för att styrelsearbetet ska kunna bedrivas effektivt. Ordföranden tillser även att styrelsens arbete utvärderas årligen.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig arbetsordning som reglerar styrelsens arbete och dess inbördes arbetsfördelning, beslutsordningen inom styrelsen, styrelsens mötesordning samt ordförandens arbetsuppgifter. Därutöver har styrelsen bland annat utfärdat en finanspolicy, en informationspolicy samt utfärdat skriftliga instruktioner avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören.

Styrelsen övervakar verkställande direktörens arbete genom löpande uppföljning av verksamheten under året, ansvarar för att organisation, ledning och riktlinjer för förvaltning av bolagets angelägenheter är ändamålsenligt uppbyggda och att det finns en tillfredsställande intern kontroll. Styrelsen ansvarar vidare för utveckling och uppföljning av bolagets strategier genom planer och mål, beslut om förvärv och avyttringar av verksamheter, större investeringar, samt ersättning till verkställande direktören i enlighet med de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som beslutats av bolagsstämman.

Enligt nu gällande arbetsordning ska styrelsen sammanträda vid minst fyra ordinarie tillfällen och vid ett konstituerande sammanträde per år. Vid behov ska extra sammanträden hållas för särskilda frågor. Antalet styrelsemöten uppgick 2008 till fem stycken. Styrelsen har ägnat särskild uppmärksamhet åt strategiska, finansiella och redovisningsmässiga frågor. Vid varje styrelsemöte har redogörelser dessutom lämnats över utvecklingen i Fastighets AB L E Lundberg och L E Lundberg Kapitalförvaltning samt i portföljbolagen.

Närvaron vid årets styrelsemöten har varit mycket god. Samtliga ledamöter har deltagit vid samtliga styrelsemöten, med undantag av Gunilla Berg som varit förhindrad att delta vid ett möte.

Koncernens ekonomi- och finansdirektör deltar vid styrelsemöten liksom styrelsens sekreterare som är en från bolaget fristående advokat. Andra befattningshavare i bolaget deltar vid styrelsens sammanträden såsom föredragande av särskilda frågor eller om så annars bedöms lämpligt.

Ersättning till styrelsen

Arvodet till styrelsens ledamöter valda av bolagsstämman beslutas av bolagsstämman på förslag av bolagets största aktieägare. Vid årsstämman 2008 beslutades att arvode till styrelsen, från årsstämman 2008 till och med årsstämman 2009, ska utgå med sammanlagt 1 575 000 kronor varav 350 000 kronor till styrelsens ordförande. Till var och en av övriga av årsstämman valda ledamöter, förutom verkställande direktören, ska utgå ett arvode om 175 000 kronor. Ingen ytterligare ersättning har utgått till någon styrelseledamot, med undantag för ersättning till verkställande direktören i enlighet med vad som framgår nedan.

Revisionsutskott

Styrelsen har prövat frågan om inrättandet av ett revisionsutskott och beslutat att inte inrätta ett sådant. Istället fullgör styrelsen i sin helhet de uppgifter som enligt Kodens ankommer på revisionsutskottet. Detta fungerar väl i den relativt sett lilla styrelse som bolaget har och innebär dessutom att hela styrelsen har full insyn i och tar aktivt del i dessa viktiga uppgifter. Styrelsen har sålunda under 2008 bedömt systemen för intern kontroll avseende finansiell rapportering. Detta syftar till att säkerställa att verksamheten är effektiv och bedrivs i enlighet med lagar och förordningar samt att den ekonomiska rapporteringen är tillförlitlig. Styrelsen har tagit del av och utvärderat rutinerna för redovisning och ekonomisk rapportering samt följt upp och utvärderat de externa revisorernas arbete, kvalifikationer och oberoende. Styrelsen bistår vidare koncernledningen med identifiering och utvärdering av de främsta riskerna i verksamheten och tillser att ledningen inriktar arbetet på att hantera dessa. Styrelsen har två gånger under 2008 haft genomgångar med och fått rapporter från bolagets externa revisorer, varvid en gång utan närvaro av verkställande direktören eller andra i bolagsledningen. Revisorernas rapporter har inte föranlett någon särskild åtgärd från styrelsen.

Ersättningsutskott

Frågor om ersättning och andra anställningsvillkor avseende verkställande direktören bereds av två styrelseledamöter, vilka för närvarande är styrelsens ordförande och

Lennart Bylock. Beslut i dessa frågor fattas av styrelsen. Ersättning och andra anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare förhandlas och avtalas med verkställande direktören. Styrelsen har prövat frågan om inrättande av ett ersättningsutskott men har ansett att den beredning och kompetensfördelning som tillämpas avseende ersättningar är ändamålsenlig och bra. Styrelsen har därför inte funnit anledning till att ändra denna även om det innebär en avvikelse från Kodens regler.

Bolagsledning

Verkställande direktören leder och kontrollerar att verksamheten bedrivs i enlighet med aktiebolagslagen, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag, bolagsordningen och styrelsens interna styrinstrument samt i enlighet med av styrelsen fastställda mål och strategier. Verkställande direktören tar i samråd med styrelsens ordförande fram nödvändigt informations- och beslutsunderlag inför styrelsemöten, föredrar ärendena och motiverar förslag till beslut.

Verkställande direktören Fredrik Lundberg är född 1951, civilingenjör, civilekonom, ekon dr h c och tekn dr h c. Fredrik Lundberg är styrelseordförande i Cardo, Holmen och Hufvudstaden, vice ordförande i Handelsbanken och NCC samt styrelseledamot i Industrivärden och Sandvik. Fredrik Lundberg innehar direkt och via bolag 32 760 000 aktier i bolaget.

En närmare presentation av verkställande direktören och övriga ledande befattningshavarna finns på sidan 80 i årsredovisningen.

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Årsstämman 2008 beslutade om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, vilka närmare beskrivs på sidan 45 i årsredovisningen. Även information om nuvarande ersättningsnivåer till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare finns på sidan 45 i årsredovisningen. Bolaget har inga utestående aktie- eller aktiekursrelaterade incitamentsprogram.

Förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare kommer att föreläggas årsstämman 2009 för beslut.

Aktivt ägande

L E Lundbergföretagen AB är aktivt ägare i portföljbolagen. I vart och ett av dessa bolag representeras bolaget av någon eller några av verkställande direktör, vice verkställande direktör eller styrelseledamot i L E Lundbergföretagen AB. Det aktiva ägandet utövas dessutom via deltagande i portföljbolagens valberedningar.

Internrevision

Bolaget har en enkel juridisk och operativ struktur och utarbetade styr- och internkontrollsystem. Styrelsen följer upp bolagets bedömning av den interna kontrollen bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har mot bakgrund av ovanstående valt att inte ha en särskild intern revision.

Revisorer

Vid årsstämman 2007 omvaldes auktoriserade revisorn Kjell Bidenäs samt nyvaldes auktoriserade revisorn George Pettersson som ordinarie revisorer med Carl Lindgren och Hans Åkervall som revisorssuppleanter, samtliga vid KPMG, för en mandattid om fyra år. Bland Kjell Bidenäs övriga större uppdrag kan nämnas Hyresbostäder i Norrköping och Enics Sweden. Bland George Petterssons större uppdrag kan nämnas B&B Tools, Holmen, Hufvudstaden och Seco Tools.

Revisionen avrapporteras till aktieägarna i form av revisionsberättelse som utgör en rekommendation till aktieägarna inför beslutspunkterna på årsstämman om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disposition av vinsten i moderbolaget samt ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och verkställande direktören.

Arbetsinsatserna omfattar bland annat kontroll av efterlevnaden av bolagsordningen, aktiebolagslagen och årsredovisningslagen samt International Financial Reporting Standards (IFRS) och börsens rekommendationer, frågor rörande värdering av poster i balansräkningen, uppföljningar av väsentliga redovisningsprocesser samt av styrning och ekonomisk kontroll.

Bolaget har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG i frågor som främst berör koncernredovisning. Storleken av till KPMG betalda ersättningar för de tre senaste åren framgår på sidan 47 i årsredovisningen. Som revisorer i L E Lundbergföretagen AB med dotterbolag är KPMG skyldiga att pröva sitt oberoende inför beslut att genomföra även andra uppdrag.

Bolagsordning

I bolagsordningen är bland annat fastslaget bolagets verksamhet, antalet styrelseledamöter och revisorer, hur kallelse ska ske till bolagsstämma, ärendehantering under årsstämma och var stämma ska hållas. För nu gällande bolagsordning, antagen 4 april 2006, se bolagets webbplats, www.lundbergs.se under Bolagsstyrningsfrågor/Bolagsordning.

Information

Bolagets information till aktieägarna och andra intressenter ges via årsredovisningen, boksluts- och delårsrapporterna, pressmeddelanden och bolagets hemsida, www.lundbergs.se. På hemsidan finns också finansiella rapporter och pressmeddelanden för de senaste åren samt information om bolagsstyrning. Informationsgivningen i bolaget följer en av styrelsen fastställd informationspolicy.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiella rapportering för räkenskapsåret 2008

Enligt Koden ska styrelsen årligen lämna en beskrivning om hur den interna kontrollen, till den del den avser den finansiella rapporteringen, är organiserad.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolagets interna kontrollstruktur bygger bland annat på en tydlig ansvars- och arbetsfördelning såväl mellan styrelse och verkställande direktör som inom den operativa verksamheten. Policy och riktlinjer dokumenteras och utvärderas kontinuerligt av ledning och styrelse. Dessa styrande dokument samt genomarbetade processbeskrivningar kommuniceras via fastställda informations- och kommunikationsvägar och har därmed gjorts tillgängliga och kända för berörd personal.

Riskbedömning

Bolaget identifierar, analyserar och beslutar om hantering av risker för fel i den finansiella rapporteringen. Styrelsen behandlar utfallet av bolagets process för riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att den omfattar alla väsentliga områden och identifierar vid behov nödvändiga åtgärder. Bolagets största verksamhetsrisker kopplas till fastighetsvärdering och finansiella transaktioner (framför allt avseende innehav av börsnoterade aktier).

Kontrollåtgärder

Bolaget har, baserat på gjorda riskbedömningar, fastställt ett antal kontrollåtgärder. Dessa är både av förebyggande natur, det vill säga åtgärder som syftar till att undvika förluster eller felaktigheter i rapporteringen, och av upptäckande natur. Kontrollerna ska även säkerställa att felaktigheter blir rättade. Som exempel på processer med väl genomarbetade kontrollåtgärder kan nämnas reparation, ombyggnad, underhåll och uthyrning i fastighetsförvaltningen och värdepappershanteringen i aktieförvaltningen.

Information och kommunikation

Den interna informationen och externa kommunikationen regleras på övergripande nivå bland annat av en informationspolicy. Den interna kommunikationen till och från styrelse och ledning sker bland annat genom att ledningen håller regelbundna informationsmöten. En annan viktig kommunikationskanal är bolagets intranät. Genom detta har samtliga medarbetare tillgång till aktuell information.

På intranätet publiceras interna policys, riktlinjer, instruktioner och motsvarande dokument som styr och stöder verksamheten.

Uppföljning

Bolaget utvärderar löpande den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen framför allt genom att ställa frågor och ta del av controllerfunktionens arbete.

Styrelsen erhåller kvartalsrapporter med ekonomiskt utfall inklusive ledningens kommentarer till verksamheten. Vid varje styrelsesammanträde behandlas den ekonomiska situationen. Bolagets revisorer medverkar vid styrelsemöten vid två tillfällen per år och informerar om sina iakttagelser om bolagets interna rutiner och kontrollsystem. Styrelsens ledamöter har då tillfälle att ställa frågor. Styrelsen tar årligen ställning till väsentliga riskområden och utvärderar den interna kontrollen.

Per Welin

Född 1936

Civ ekon, tekn lic

Styrelsens ordförande

Invald i styrelsen 1990

Styrelseledamot i Autoliv

Antal aktier (inklusive bolag): 10 300

Gunilla Berg

Född 1960

Civ ekon

Invald i styrelsen 2004

Styrelseledamot i Alfa Laval

Lennart Bylock

Född 1940

Invald i styrelsen 1997

Styrelseordförande i Swede Ship Marine AB
och Endomines AB

Styrelseledamot i Stiftelsen Natur och Kultur,

Cloetta Fazer AB och AS 3 Holdings

Antal aktier (inklusive bolag): 40 000

Mats Guldbrand

Född 1945

Civ ekon

Invald i styrelsen 2008

Styrelseledamot i Svolder AB,
Procordias Pensionsstiftelse II
och Stiftelsen Konung Gustav V:s 80-årsfond.
Antal aktier: 33 070**Tom Hedelius**

Född 1939

Civ ekon, ekon dr h c

Invald i styrelsen 2004

Styrelseordförande i Industrivärden,
B & B Tools, Anders Sandrews stiftelse samt
Jan Wallanders & Tom Hedelius stiftelseVice styrelseordförande i Addtech
och Lagercrantz Group

Styrelseledamot i bl a SCA och Volvo

Hedersordförande i Handelsbanken

Antal aktier: 1 000

Fredrik Lundberg

Född 1951

Civ ing, civ ekon, ekon dr h c, tekn dr h c

VD i L E Lundbergföretagen AB

Invald i styrelsen 1975

Styrelseordförande i Cardo, Holmen
och Hufvudstaden

Vice ordförande i Handelsbanken och NCC

Styrelseledamot i Industrivärden och Sandvik

Antal aktier (inklusive bolag): 32 760 000

Sten Peterson

Född 1956

Civ ing, VD i Byggnads AB Karlsson

& Wingsjö

Invald i styrelsen 2001

Styrelseledamot i Hufvudstaden
och Fastighets AB L E Lundberg

Antal aktier: 4 000

Antal köpoptioner: 50 000

Bengt Pettersson

Född 1938

Tekn lic

Invald i styrelsen 1999

Styrelseordförande i BabyBjörn

Styrelseledamot i Econova och Holmen

Antal aktier: 1 000

Christer Zetterberg

Född 1941

Civ ekon

Invald i styrelsen 1990

Styrelseordförande i Nike Hydraulics AB

Styrelseledamot i Cloetta Fazer AB,

Boo Forssjö AB, Camfil AB

och Swede Ship Marine AB

Medlem i IVA Kungliga

Ingenjörsvetenskapsakademien

Antal aktier: 10 000

Revisorer

George Pettersson, Auktoriserad revisor KPMG AB. Född 1964. Vald 2007. **Kjell Bidenäs**, Auktoriserad revisor KPMG AB. Född 1960. Vald 2005, omvald 2007.

SUPPLEANTER

Carl Lindgren, Auktoriserad revisor KPMG AB. Född 1958. Vald 1998, omvald 2003 och 2007. **Hans Åkervall**, Auktoriserad revisor KPMG AB. Född 1953. Vald 1994, omvald 2003 och 2007.

Fredrik Lundberg

Född 1951, anställd 1977

VD

Antal aktier (inklusive bolag):

32 760 000

Ulf Lundahl

Född 1952, anställd 2004

vVD, VDs ställföreträdare

Antal aktier: 10 000

Antal köpoptioner: 50 000

Claes Boustedt

Född 1962, anställd 1991

vVD, VD i L E Lundberg Kapitalförvaltning AB

Antal köpoptioner: 50 000

Lars Johansson

Född 1966, anställd 1991

Chef administration, ekonomi och finans

Michael Grundberg

Född 1961, anställd 2002

Portföljförvaltare

Peter Whass

Född 1954, anställd 1989
VD
Antal köpoptioner: 20 000

Roger Ekström

Född 1961, anställd 2001
vVD, Regionchef Öst
Informationschef i L E Lundbergföretagen AB
Antal köpoptioner: 20 000

Louise Lindh

Född 1979, anställd 2005
vVD
Antal aktier: 4 644 301

Pernilla Cronerud

Född 1968, anställd 1999
Ekonomichef
Korncernredovisningschef i
L E Lundbergföretagen AB

Kjell Johansson

Född 1957, anställd 2006
Regionchef Göteborg

Johan Ladenberg

Född 1966, anställd 2005
Chef hyres- och fastighetsadministration

Peter Lundgren

Född 1970, anställd 1994
Regionchef Väst fr o m 2009-01-01

Erik Rydström

Född 1975, anställd 2001
Regionchef Stockholm
Antal aktier: 800

Information om Årsstämma

L E Lundbergföretagens årsstämma 2009 hålls tisdagen den 31 mars kl 14.00 på Grand Hôtel, Stallgatan 6, Stockholm.

Deltagande i stämman

Aktieägare som vill delta i årsstämman skall dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB (tidigare VPC AB) förda aktieboken per onsdagen den 25 mars 2009 dels anmäla sitt deltagande till årsstämman senast onsdagen den 25 mars 2009.

Anmälan skall ske antingen:

- per post under adress L E Lundbergföretagen AB, 601 85 Norrköping
- per telefon 011-21 65 00
- per fax 011-21 65 65 eller
- per e-post till katarina.medberg@lundbergs.se varvid erfordras bolagets e-postbekräftelse på att anmälan mottagits.

Vid anmälan ska uppges namn, adress, telefon, personnummer/organisationsnummer, antal aktier samt antal biträden. Sker deltagande med stöd av fullmakt bör fullmakten insändas i original i samband med anmälan. Fullmaktens formulär hålls tillgängligt hos bolaget och på bolagets hemsida, www.lundbergs.se.

Aktieägare, som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste – för att kunna utöva rösträtt på årsstämman – tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn. Sådan inregistrering skall vara verkställd onsdagen den 25 mars 2009. Detta innebär att aktieägare i god tid före denna dag, måste lämna förvaltaren meddelande om den önskade åtgärden.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning för verksamhetsåret 2008 om 6:00 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslår styrelsen fredag den 3 april 2009. Beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB onsdagen den 8 april 2009.

Ekonomisk information

Följande ekonomiska rapporter publiceras på svenska och engelska på vår hemsida www.lundbergs.se

25 maj 2009	Delårsrapport januari – mars 2009
27 augusti 2009	Delårsrapport januari – juni 2009
26 november 2009	Delårsrapport januari – september 2009
februari 2010	Bokslutskommuniké för 2009

Årsredovisning sänds ut till aktieägare som har anmält att de vill ha denna. Anmälan görs enklast på www.lundbergs.se under rubriken Investor Relations/Aktieägarservice.

L E Lundbergföretagen AB (publ)

Org nr 556056-8817
Säte Stockholm
Box 14048, 104 40 Stockholm
Besöksadress Hovslagargatan 5 B
Tel 08-463 06 00
Fax 08-611 66 09
E-post lundbergs@lundbergs.se

Fastighets AB L E Lundberg

Org nr 556049-0483
601 85 Norrköping
Besöksadress S:t Persgatan 105
Tel 011-21 65 00
Fax 011-21 65 65
E-post lundbergs@lundbergs.se

www.lundbergs.se

På Lundbergs hemsida finns,
förutom allmän information om
företaget, finansiell information och
aktuell aktiekurs.

Form och produktion: Anfang Reklambyrå, Norrköping

Text: Lundbergs

Tryck och repro: Strokirk-Landströms AB

Omslag: Invercote Crea 300 g.

Foto: Göran Billeson sid 4, 81, Magnus Pajmert sid 7, M&F Foto sid 7, 14, 17, Stewen Quigley, Q Image sid 7, 24, Sandvik sid 7, 27, Lars Strandberg sid 7, 22, Jäger Arén sid 8, 18, Sten Jansin sid 8, 25, Alexander V Dokukin sid 8, MC Photograpy sid 8, Holmen sid 8, Rolf Andersson, Bildbolaget, Västervik sid 20, Manfred Zentsch sid 26, Curt Wass sid 26, Getimage sid 27, Pix Gallery sid 28, Dag Sundberg sid 78-81, Håkan Ludwigson sid 81.

Tryckdatum: 2009-03-11